

ІВАН ОГІЄНКО:

ІВАН ОГІЄНКО:

«Я все зробив, що міг зробити...»

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ
ПОКАЖЧИК

**ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСНА
УНІВЕРСАЛЬНА НАУКОВА БІБЛІОТЕКА**

**Родом з України
Вип. 2**

**ІВАН ОГІЄНКО:
«Я все зробив, що міг зробити...»**

Бібліографічний покажчик

Тернопіль — 2007

УДК 9(477)"19"(01)
ББК 91.9: 63.3(4УКР)6–8
О–36

Укладачі	<i>Л. Оленич, В. Чупрова</i>
Редактор	<i>Г. Жовтко</i>
Відповідальний за випуск	<i>В. І. Вітенко</i>
Комп'ютерний набір	<i>Л. Оленич, С. Стажурська, Н. Мучка</i>
Рецензент	<i>М. Тимошик, доктор філологічних наук, професор, зав. кафедри видавничої справи та редактування інституту журналістики КНУ ім. Тараса Шевченка</i>

Іван Огієнко: «Я все зробив, що міг зробити...»: Бібліог. покажчик / Уклад.: Л. Оленич, В. Чупрова. — Т.: Підручники і посібники, 2007. — 112 с. — (Родом з України; Вип. 2).

ISBN

Видання, присвячене Івану Огієнку — постаті донедавна маловідомій, проте не стертій, не витравленій із сузір'я національної еліти — містить біографічний нарис, бібліографію творів і літератури про різносторонні аспекти діяльності вченого, письменника, митрополита, громадського та державного діяча.

Показчик адресований історикам, літературознавцям, мовознавцям, богословам, працівникам бібліотек, студентам, учням.

УДК 9(477)"19"(01)
ББК 91.9: 63.3(4УКР)6–8

Дирекція та колектив Тернопільської обласної універсальної наукової бібліотеки висловлюють щиру подяку видавництву «Підручники і посібники» та особисто головному редактору доценту Ярославу Тадейовичу Гринчишину за фінансову підтримку видання.

ISBN

© Тернопільська обласна універсальна наукова бібліотека

Митрополит Іларіон, Вінніпег, 1970

Від укладачів

Бібліографічним покажчиком, приуроченим до 125-ліття від дня народження та 35-річчя від дня світлої пам'яті великого сподвижника національної ідеї, вченого, державного, громадського та церковного діяча, письменника Івана Огієнка (митрополита Іларіона), а також з нагоди проголошення 2007 року Роком української книги Тернопільська обласна універсальна наукова бібліотека продовжує випуск серії посібників «Родом з України».

Відкриває його стаття «Зі сузір'я славетних».

У першому розділі представлено твори Івана Огієнка, які розміщені за абеткою назв книг, перекладів, публікацій у періодиці, листів.

Другий розділ «Література про Івана Огієнка» містить книги та публікації про його життя й різні аспекти діяльності. Зокрема, виділено підрозділи «Іван Огієнко — державний і громадський діяч», «Наукова спадщина І. Огієнка — історика, культуролога, філософа», «І. Огієнко — мовознавець», «Іван Огієнко в українському літературному процесі», «Педагогічна діяльність Івана Огієнка», «Богословські погляди та церковна діяльність», «Видавничо-редакційна, архівна та бібліотечно-бібліографічна діяльність».

У третьому розділі зібрано матеріали про вшанування пам'яті Івана Огієнка, Фундацію імені митрополита Іларіона, видання його творів та літератури про нього і Всеукраїнську премію імені І. Огієнка.

Четвертий розділ — «Бібліографія».

У межах другого та третього розділів і їх підрозділів матеріали згруповано за абеткою прізвищ авторів і назв. У підрозділі «Всеукраїнська премія імені Івана Огієнка» — за роком присудження премії.

У процесі роботи над покажчиком опрацьовано каталоги та фонди Тернопільської обласної універсальної наукової бібліотеки

ки, Тернопільської обласної бібліотеки для молоді, Тернопільської обласної бібліотеки для дітей, бібліотеки Тернопільського національного педагогічного університету ім. Володимира Гнатюка, Державного архіву Тернопільської області.

Використовуючи Всесвітню мережу Інтернет, переглянуто електронні каталоги Національної парламентської бібліотеки України, Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського, Наукової бібліотеки ім. М. Максимовича Київського національного університету ім. Тараса Шевченка, Наукової бібліотеки Національного університету «Києво-Могилянська академія», Наукової бібліотеки Національного університету «Острозька академія», Львівської наукової бібліотеки ім. В. Стефаника НАН України, Бібліотеки Наукового товариства ім. Шевченка (Нью-Йорк), обласних бібліотек України.

Література, яка є у фондах бібліотек м. Тернополя, переглянута *de visu*. Книги, відсутні в книгозбірнях міста, і, відповідно, не опрацьовані, позначені астериском.

Хронологічні рамки добору — 1908–2007 роки.

Допоміжний апарат посібника складають «Іменний покажчик» і «Зміст».

Видання адресоване історикам, мовознавцям, літературознавцям, богословам, працівникам бібліотек, студентам, учням. Воно стане в пригоді всім читачам, яких цікавить відродження української духовності.

Зі сузір'я славетних

Я взяв своє серце малими руками
Й віддано поклав Україні до ніг,
І юна любов розцвілася між нами,
І став я орати твердий переліг.

Й нікому вже більше не дав я любові,
Бо другого серця кохати не маю,
І вірним зостанусь, аж дошки соснові
Єдину любов мою спинять без краю...

Іван Огієнко, «Вікові наші рани»

Процес духовного, національного відродження в Україні з року в рік стає все повнішим, багатограннішим, всеохоплюючим. З небуття до широкого кола читачів повертаються сотні й тисячі раритетів минулого, які таять у собі величезний потенціал правди, гідності, самоусвідомлення та самоствердження кожного з нас. Повертаються й імена багатьох духовних провідників нації, чия діяльність і помисли були вилучені з життя України.

Серед цих несправедливо забутих величних імен, які уособлюють собою хресний шлях українського народу до незалежності, демократичності, соборності, омріянині і вистражданий багатьма поколіннями українців, є ім'я Івана Івановича Огієнка (митрополита Іларіона).

Громадський і державний діяч, філософ, історик, педагог, книгознавець, редактор, богослов, теоретик канонічного права, учений-мовознавець, поет, прозаїк, есеїст... Важко сказати, у якій іпостасі Іван Огієнко залишив найпомітніший слід. Одне незаперечне: він чесно та віддано служив українській справі, до останніх днів життя не полішав подвижницької діяльності на ниві відродження нації, її мови й культури.

Народився Іван Огієнко 14 січня 1882 року в місті Брусилові (тепер Житомирська область). Початкову освіту здобув у Бру-

силівській 4-річній міністерській школі. У 14 років успішно склав іспити до Київської військово-фельдшерської школи, навчання в якій було безкоштовним (1890–1900). Після закінчення школи три роки працював фельдшером у відділенні психічних та нервових хвороб Київського військового госпіталю. У 1909 р. закінчив історико-філософський факультет Київського університету святого Володимира. Потім навчався на Вищих педагогічних курсах у Києві, учителював у київських школах і гімназіях.

З 1915 року викладав у Київському університеті, був доцентом, а згодом — і професором. Саме в Києві першим серед викладачів цього зрусифікованого навчального закладу він почав у 1917 р. читати лекції українською мовою. У 1918 р. І. Огієнко — професор кафедри української культури Київського українського державного університету.

Період Української народної революції був для І. Огієнка часом великого внутрішнього піднесення, світлих надій на майбутнє і, безумовно, щоденної, наполегливої праці. На початку 1919 р. Іван Огієнко став міністром освіти Української Народної Республіки, а з 15 вересня 1919 р. — міністром віросповідань УНР. Саме він за дорученням Ради міністрів був організатором 22 січня 1919 року Свята соборності України на Софіївській площі Києва.

Міністром освіти І. Огієнко був нетривалий час, але прийняті ним постанови й рішення мали надзвичайно важливe значення для підвищення рівня культури в Україні, бо були спрямовані на створення національної системи шкільної та вищої освіти. Саме професор І. Огієнко став засновником і першим ректором Українського державного університету в Кам'янці-Подільському. «Вірний кращим традиціям європейських університетів, новий Кам'янець-Подільський державний український університет матиме на цілі невпинну наукову працю на користь рідної української культури», — значилося в запрошенні на відкриття цього нового вогнища української освіти.

Та цим намірам ученого не судилося сповна здійснитися. Новий ректор встиг провести лише два набори студентів, розго-

рнути наукову та видавничу діяльність. Під натиском більшовицьких військ чергова хвиля визвольних змагань українського народу відкочувалася все далі до західних кордонів. У листопаді 1919-го весь склад уряду УНР, окрім Івана Огієнка, змущений був залишити Кам'янець-Подільський, як тимчасовий «центр» Української Народної Республіки. Головноуповноважений уряду УНР покидав напівзруйноване війною місто останнім.

А потім були Винники, Львів, Тарнув, Варшава... Почалося важке життя великого вченого, який тоді ще не зінав, що дорога на Батьківщину тепер йому буде закрита назавжди.

З початком Другої світової війни подальша життєва доля для Івана Огієнка складається несподівано. Керівництво Української автокефальної православної церкви, турбуючись про достойну заміну досвідчених, сильних духом і знаннями проповідників для численної української пастви, розкиданої на теренах Європи та Америки, зупиняє свій вибір на докторові Огієнку й рекомендує його кандидатом у єпископи. Це сталося 1940 року на соборі православних єпископів у Польщі. Того ж року він прийняв чернечий постриг і обрав церковне ім'я Іларіон — на знак спадкоємності духовного подвигу першого митрополита Київського часів Ярослава Мудрого — Іларіона, великого патріота й філософа українського християнства. І з цим іменем був рукоположений у сан архієпископа Холмського та Підляського УАПЦ. А через три роки обраний митрополитом Холмсько-Підляським.

Зусилля митрополита Іларіона були спрямовані на відродження первісного духу українського православ'я та досягнення конфесійного єднання з історично розділеною греко-католицькою церквою. Він до кінця відстоював чистоту православної віри та відновлення її стародавніх традицій.

Після війни Іван Огієнко мешкає в Швейцарії, а з 50-х років — у Канаді. У серпні 1951 року на Надзвичайному соборі УГПЦ у Вінніпезі обраний главою Української греко-православної церкви в Канаді та митрополитом Вінніпегу.

Авторитет митрополита Іларіона був настільки високий, що саме його запросили відслужити молебень під час освячення в 1962 році першого пам'ятника Т. Шевченку за межами України, встановленого неподалік парламенту провінції Манітоба в м. Вінніпезі.

Іван Огієнко докладав чимало зусиль для організації та розбудови культурного й релігійного життя українських емігрантів. Він не переставав дбати про розвиток української мови на далекому континенті, писати українознавчі праці та видавати їх для українського читача.

Помер Іван Огієнко в 1972 році у Вінніпезі. На превеликий жаль, місце вічного спочинку одного з найвеличніших українців виявилося далеко від рідної землі, про повернення до якої він не переставав мріяти до останніх хвилин свого земного життя. Єдиною розрадою в ту мить для його душі могло бути те, що канадська земля запричастилася грудочкою української землі, вкладеною під голову покійного перед опущенням домовини в могилу. Так, тлінне тіло митрополита Іларіона вже стільки літ перебуває на чужині, а душа його, чиста й чесна, напевно ж, далеко за океаном, над рідною Україною, якій він залишився вірним до кінця.

Творча спадщина митрополита Іларіона, за свідченням деяких дослідників, становить близько 2000 наукових праць. Найбільш вагомими є «Українська культура» (1918), «Історія українського друкарства» (1924), «Сучасна українська літературна мова» (1935), «Українська Церква» (Т.1–2, 1942), «Історія української літературної мови» (1950) та інші.

Досконало володіючи багатьма мовами, професор Огієнко не лише дослідив десятки, сотні різноманітних рукописних і друкованих книг, а й багато з них переклав на українську мову. Особливо інтенсивною, довготривалою та плідною була його праця над перекладом різноманітної богословської літератури. Усього ж митрополит Іларіон здійснив і видав близько п'ятдесяти перекладів богослужбових книг рідною мовою. Та найбільшим його подвигом у цій справі є перекладена зі старо-

єврейської та грецької мов Біблія. Над нею він працював понад двадцять років. А ще більше десяти років пішло на те, щоб видрукувати її достатнім тиражем. Ця Біблія, видана в 1962 р. Британським біблійним товариством, — вершина наукової та перекладацької діяльності митрополита Іларіона. Вона й сьогодні виконує, крім релігійної, ще одну важливу місію — забезпечення українському народові його невід'ємного права читати й пізнати Святе Письмо своєю рідною мовою.

Неймовірно багато зробила ця людина для розвитку української видавничої справи. «Видавничій справі я все життя віддаю багато сил, бо глибоко вірю, що це реальна праця на добро українського народу», — писав І. Огієнко. Унікальні часописи «Рідна мова», «Наша культура», «Слово істини», «Віра й культура» десятиліттями несли українське слово в усі куточки світу, куди доля закидала наших співвітчизників.

Свято збирав Іван Огієнко те, що втримало народ від забуття, — його звичаї, фольклор, пісні, легенди, брав краще зі спадку, аби зберегти взаємність люду й мову, єдність літературного стилю, єдність культури, вивірені історичним поглядом.

У біографії І. Огієнка є сторінки, пов’язані з Тернопільчиною. Після наступу більшовицьких військ весною 1919 року уряд УНР змушений був тимчасово покинути місто над Смотричем. Тернопіль, Бучач, Чортків, Борщів — ось місця тимчасового прихистку І. Огієнка в нашему краї. У 1924 році, подорожуючи по Волині, відвідав Кременець і Почаїв, де вивчав матеріали з історії Почаївської лаври. Результатом дослідження стала фундаментальна праця «Свята Почаївська лавра». Збереглося листування Івана Огієнка з нашими земляками: Василем Барвінським, Володимиром Гнатюком, Осипом Маковеєм, Кирилом Студинським, Василем Щуратом.

Переважна більшість творів митрополита Іларіона сьогодні ще недоступна українській громадськості. Значна частина творчої спадщини перебуває за кордоном — у Польщі, Швейцарії, Канаді, Німеччині. Невідома й досі доля бібліотеки та його архіву, полишених у Кам’янці-Подільському. У 2003 році в Києві

створено Фундацію імені митрополита Іларіона, яка намагається повернути в Україну величезний багатогранний творчий доробок мислителя.

Ще одним свідченням довгоочікуваного повернення Івана Огієнка в Україну є заснування премії його імені. Це друга, після Шевченківської, в Україні багатогалузева премія, яка відповідає багатосторонній діяльності вченого на ниві українського відродження та відзначає нині його гідних послідовників.

Іван Огієнко був із когорти подвижників. Його ім'я залишиться на скрижалах історії України, у вічній пам'яті народу. Ми у великому боргу перед І. Огієнком. І цей борг має бути сплачений — заради майбутніх поколінь — творців незалежної української держави, на благо якої так невтомно трудився митрополит Іларіон. Дай, Боже, кожному народові мати такого Великого сина, як має його Україна!

Лариса Оленич

Твори Івана Огієнка

1. ***Іларіон**, митрополит. Берестейська унія 1595–1596 року: Хронолог. канва: З дод.: Розкриття стану УПЦ; Лист канцлера Лева Сапеги до Йосафата Кунцевича. — Вінніпег, 1993. — 86 с.
2. ***Іларіон**, митрополит. Бог і світ: Читанка для молоді недільних і укр. шк. та для родин. Ч. 1: Господь — мій бог. — Вінніпег: Віра і культура, 1964. — 72 с.
3. **Огієнко І.** (митрополит Іларіон). Богдан Хмельницький / Упоряд., авт. передм. і комент. М. С. Тимошик. — К.: Наша культура і наука, 2004. — 448 с.
4. ***Іларіон**, митрополит. Візантія і Україна: До праджерел української православної віри й культури. — Вінніпег, 1954. — 96 с.
5. ***Іларіон**, митрополит. Граматично-стилістичний словник Шевченкової мови = Grammatical and stydistic lexicon of Shevchenko's poetry. — Вінніпег: Волинь, 1961. — 256 с.
6. ***Огієнко І.** Двійне число в українській мові. — К., 1910. — 43 с.
7. ***Огієнко І.** Дерманська друкарня: Іст.-літ. нарис з культ. життя Давньої Волині. — Варшава: Друкарня Синодальна, 1925. — 16 с.
8. ***Іларіон**, митрополит. Дохристиянські вірування українського народу: Іст.-реліг. монографія. — Вінніпег: Волинь, 1965. — 424 с.
9. **Іларіон**, митрополит. Дохристиянські вірування українського народу: Іст.-реліг. монографія. — Репринт. відтворення вид. 1965 р. (Вінніпег). — К.: Обереги, 1992. — 424 с.
10. **Іларіон**, митрополит. (Проф. д-р Іван Огієнко). Етимологічно-семантичний словник української мови / Ін-т дослідів Волині. — Вінніпег: Волинь, 1979–1994.
 Т. 1: А–Д / Ред. і допов. Ю. Мулик-Луцик. — 1979. — 365 с.

- Т. 2: Е–Л / Ред. і допов. Ю. Мулик-Луцик. — 1982. — 557 с.
- Т. 3: М–О / Ред. і. допов. Ю. Мулик-Луцик. — 1988. — 416 с.
- Т. 4: П–Я / Ред. й допов. М. Ласло-Куцюк. — 1994. — 557 с.
11. ***Іларіон**, митрополит. Жертва вечірня: (Ісус і Варавва): Поема. — Вінніпег, 1949. — 48 с.
12. **Іларіон**, митрополит (Іван Огієнко). Життєписи великих українців / Упоряд., авт. іст.-біогр. нарису та прим. М. Тимошик. — К.: Либідь, 1999. — 669 с.
13. ***Огієнко І.** Загублений крем'янецький стародрук. — Варшава, 1931. — 95 с.
14. ***Огієнко І.** Издание «Неба новаго» Иоанникія Галятовського. — К., [Б. р.]. — 68 с.
15. ***Іларіон**, митрополит. Іконоборство: Іст.-догмат. монографія: Виклади в Православ. Духовн. Академії при Колегії св. Андрея в Вінніпегу. — Вінніпег, 1954. — 239 с.
16. ***Огієнко І. І.** Історія українського друкарства = History of Ukrainian printing: Іст.-бібліогр. огляд укр. друкарства 15–18 вв. — 2-е вид. — Вінніпег, 1983. — 418 с.
17. **Огієнко І. І.** Історія українського друкарства / Упоряд., авт. іст.-біогр. нарису та прим. М. Тимошик. — К.: Либідь, 1994. — 446 с. — (Пам'ятки іст. думки України).
18. **Огієнко І.** (митрополит Іларіон). Історія українського друкарства / Фундація імені митрополита Іларіона (Огієнка); Упоряд., авт. передм. М. Тимошик. — К.: Наша культура і наука, 2007. — 536 с. — (Запізніле вороття. Сер. 2: Зарубіжні першодруки; Т. 6).
19. ***Іларіон**, митрополит. Історія української літературної мови. — Вінніпег: Наша культура, 1949. — 381 с.
20. **Огієнко І.** (митрополит Іларіон). Історія української літературної мови / Упоряд., авт. іст.-біогр. нарису та прим. М. Тимошик. — К.: Либідь, 1995. — 296 с. — (Літ. пам'ятки України).

21. ***Огієнко І.** Історія української літературної мови / Фундація імені митрополита Іларіона (Огієнка); Упоряд., авт. іст.-біогр. нарису і прим. М. Тимошик. — К.: Наша культура і наука, 2001. — 440 с. — (Запізніле вороття. Сер. 2: Зарубіжні першодруки; Т. 1).
22. ***Огієнко І.** Історія церковно-слов'янської мови: Костянтин і Мефодій: Їх життя та діяльність: Ист.-літ. монографія. — [Фотодрук з вид. 1927 р.]. — Вінніпег: Волинь, 1970.
 Т. 1, ч. 1. — 324 с.
 Т. 2, ч. 2. — 400 с.: іл.
23. **Іларіон**, митрополит. Кирило й Методій: Апостоли Всеслов'янські: 1100-літній Всеслов'янський ювілей. — Вінніпег: Віра й культура, 1963. — 14 с.
24. **Іларіон**, митрополит. Книга нашого життя на чужині: Бережімо все своє рідне!: Ідеолог.-іст. нариси. — Вінніпег: Укр. Наук. Богосл. Т-во, 1956. — 167 с.
25. ***Іларіон**, митрополит. Князь Володимир прийняв православіє, а не католицтво. — 2-е вид., доповн. — Вінніпег, 1952. — 32 с.
26. ***Іларіон** (Огієнко Іван; митрополит). Князь Костянтин Осторозький і його культурна праця. — Вінніпег, 1958. — 216 с.: іл.
27. ***Огієнко І. І.** Краткій курсъ украинскаго языка: Изъ лекцій по исторії украинскаго языка: Пособ. для студентовъ, учителей и учащихся старших классовъ среднихъ учебныхъ заведеній. — К.: Изд-во кн. магазина Е. Череповскаго, 1918. — 240 с.
28. **Іларіон**, митрополит. Легенди світу. — Париж: Наша культура, 1946. — 93 с.
29. ***Іларіон**, митрополит. Любімо свою Українську Православну Церкву!: Ідеологія Української Православної Церкви. — Вінніпег: Віра й культура, 1966. — 43 с.
30. **Іларіон**, митрополит. Любімо свою українську православну церкву. — Вінніпег: Вид. спілка «Еклезія», 1983. — 32 с.

31. **Іларіон**, митрополит). Любіть свою православну церкву: Ідеологія української православної церкви. — Чортків, 1999. — 23 с.
32. ***Іларіон**, митрополит. Марія Єгиптянка: Поема; На Голготі: Поема; Легенди світу. — Париж: Наша культура, 1947. — 252 с.
33. ***Іларіон**, митрополит. Митрополит мученик Арсеній Мацієвич: Іст. монографія. — Вінніпег, 1964. — 271 с.
34. ***Огієнко И. И.** М-ко Брусиловъ и его окрестности. — [Б. м.], [Б.р.]. — 90 с.
35. ***Огієнко** Іван Іванович. Моє життя: Автобіографічна хронологічна канва. — Житомир: Полісся, 2002. — 120 с.: іл.
36. **Іларіон**, митрополит. Мої проповіді. Ч. 1 / Ін-т дослідів Волині. — Вінніпег, 1973. — 186 с.
37. **Іларіон**, митрополит. На Голготі: Поема. — Париж: Наша культура, 1947. — 91 с.
38. ***Іларіон**, митрополит. Навчаймо дітей своїх української мови: Проповіді. — Вінніпег: Віра й культура, 1961. — 63 с.
39. ***Огієнко I.** Нариси з історії української мови. — Варшава, 1927. — 216 с.
40. ***Іларіон**, митрополит. Народження Людини: Філософ. містерія в 5-ти діях. — Вінніпег: Наша культура, 1948. — 122 с.
41. **Огієнко I.** Наука про рідномовні обов'язки: Рідномовний катехизис для вчителів, робітників пера, духовенства, адвокатів, учнів і широкого громадянства. — Репринт. відтворення вид. 1936 р. — К.: Обереги, 1994. — 72 с.
42. ***Огієнко I.** Наука про рідномовні обов'язки. — Л.: Фенікс: Відродження, 1995. — 46 с.
43. **Іларіон**, митрополит. Наша літературна мова: Як писати й говорити по-літературному: Мовні нариси. — Вінніпег: Наша культура, 1958. — 424 с.
44. ***Іларіон**, митрополит. Наша літературна мова: Як писати й говорити по-літературному. — Вінніпег: Волинь... Т. 4, ч. 2. — 1969. — 262 с.

45. ***Іларіон**, митрополит. Несподівана пісня: [Богдан Хмельницький]: Ист. поэма. — Париж: Наша культура, 1947. — 203 с.
46. ***Огієнко І.** Нові Cyrillo-Methodiana: Нариси, замітки й рецензії. — Жовква, 1933. — 44 с.
47. ***Іларіон**, митрополит. Обоження Людини — ціль людського життя: Богосл. студія. — Вінніпег, 1955. — 96 с.
48. ***Огієнко І. І.** Отраженіє въ литературѣ «Неба новаго» Іоанникія Галятовскаго, южно-руссскаго проповѣдника XVII в. — Воронежъ, 1912. — 26 с.
49. ***Огієнко І.** Повстання азбуки й літературної мови в слов'ян = Genesis of Slavic alphabet and literary language. — 2-е вид. — Вінніпег: Волинь, 1976. — 300 с.
50. ***Огієнко І.** (митрополит Іларіон). Поділ Єдиної Христової Церкви і перші спроби поєднання її: Ист.-канон. монографія. — Вінніпег, 1952. — 384 с.
51. **Іларіон.** Преподобний Іов Почайвський. — Вінніпег: Укр. Наук. Православ. Богосл. Т-во, 1957. — 64 с.
52. ***Іларіон**, митрополит (І. Огієнко). Преподобний Іов Почайвський. — Івано-Франківськ: Рідна Церква, 2003. — 40 с.
53. ***Іларіон**, митрополит. Прометей: Смерк грецьких богів: Поема. — Вінніпег, 1948. — 67 с.
54. ***Іларіон**, митрополит. Релігійність Тараса Шевченка: Ювіл. вид. з приводу 150-ліття з дня народження Т. Шевченка (1814–1964). — Вінніпег, 1964. — 103 с.
55. ***Огієнко І.** Рідне писання. — 2-е вид., доповн. — К., 1918. — 43 с.
56. ***Огієнко І.** Рідне писання. Ч. 2. — 2-е вид., доповн. — К., 1918. — 112 с.
57. ***Огієнко І.** Рідне писання: Український правопис і основи літературної мови. — Жовква, 1933. — 145 с.
58. ***Огієнко І.** Рідне слово: Початкова граматика української літературної мови. Ч. 1, 2. — Жовква, 1935, 1937. — 152 с.
59. ***Огієнко І.** Розмежування пам'яток українських від білоруських. — [Б. м.], 1934. — 32 с.

60. **Іларіон**, митрополит. Розп'ятий Мазепа: Іст. драма на 5 дій. — Вінніпег: Наша культура, 1961. — 88 с.
61. ***Огієнко І.** (митрополит Іларіон). Розп'ятий Мазепа / Фундація імені митрополита Іларіона (Огієнка); Упоряд., авт. передм. і комент. М. Тимошик. — К.: Наша культура і наука, 2003. — 347 с. — (Запізніле вороття. Сер. 1: Рукописна спадщина; Т. 3).
62. ***Огієнко І.** Рятування України: На тяжкій службі своєму народові. — 2-е вид., доповн. — Вінніпег: Волинь, 1968. — 92 с.
63. **Огієнко І.** (митрополит Іларіон). Рятування України / Упоряд., авт. передм. і комент. М. Тимошик. — К.: Наша культура і наука, 2005. — 464 с.: іл.
64. **Огієнко І.** (митрополит Іларіон). Свята Почаївська Лавра / Фундація імені митрополита Іларіона (Огієнка); Упоряд., авт. передм. М. Тимошик. — К.: Наша культура і наука, 2004. — 440 с. — (Запізніле вороття. Сер. 2: Зарубіжні першодруки; Т. 3).
65. ***Іларіон** (Огієнко Іван; митрополит). Святий Димитрій Туптало: Його життя й праця. — Вінніпег, 1960. — 224 с.
66. ***Огієнко І. І.** Свято української культури: Нариси з історії початків українського друкарства. — Варшава: Наш світ, 1924. — 34 с.
67. ***Огієнко І.** Складання української мови. — [Б. м.], 1935. — 196 с.
68. **Огієнко І.** (митрополит Іларіон). Слово про Ігорів похід / Фундація імені митрополита Іларіона (Огієнка); Упоряд., авт. передм. М. Тимошик. — К.: Наша культура і наука, 2005. — 316 с. — (Запізніле вороття. Сер. 2: Зарубіжні першодруки; Т. 4).
69. ***Огієнко І.** Словник місцевих слів у літературній мові не вживаних. — Жовква, 1934. — 154 с.
70. ***Іларіон**, митрополит. Слово про Ігорів похід. — Вінніпег: Наша культура, 1949. — 200 с.

71. ***Іларіон**, митрополит. Слово про Ігорів похід: Літ. монографія. — 2-е вид., доповн. — Вінніпег, 1967. — 250 с.
72. ***Огієнко І.** Словник слів, у літературній мові не вживаних. — Нью-Йорк, 1973. — 154 с.
73. **Іларіон**, митрополит. Служити Народові — то служити Богові: Богосл. студія. — Вінніпег: Наша культура, 1965. — 119 с.
74. ***Іларіон**, митрополит. Старець Паїсій Величковський: Його життя, праця та наука: Іст. літ.-богосл. монографія / Ін-т дослідів Волині; За ред. прот. С. Ярмуся. — Вінніпег, 1975. — 151 с.
75. ***Огієнко І.** Сучасна українська літературна мова. — Жовква, 1935. — 67 с.
76. ***Іларіон**, митрополит. Таїнство хрещення православної церкви: Богосл.-іст. студія. — Вінніпег, 1956. — 128 с.
77. **Огієнко І.** (митрополит Іларіон). Тарас Шевченко / Фундація імені митрополита Іларіона (Огієнка); Упоряд., авт. передм. та комент. М. Тимошик. — К.: Наша культура і наука, 2002. — 440 с. — (Запізніле вороття. Сер. 1: Рукописна спадщина; Т. 2).
78. **Огієнко І.** (митрополит Іларіон). Тарас Шевченко / Упоряд., авт. передм. та комент. М. Тимошик. — К.: Наша культура і наука, 2003. — 430 с.: іл.
79. ***Іларіон**, митрополит. Твори. — Вінніпег, 1957–1962.
 Т. 1: Філософські містерії. — 1957. — 336 с.
 Т. 2: Вікові наші рани: Драм. поеми. — 1960. — 272 с.
 Т. 3: Наш бій за державність: Іст. епопея. Ч. 1. — 1962. — 224 с.
80. ***Іларіон**, митрополит. Трираменний хрест зо скісним підніжком — національний хрест України: Іст.-археол. студія. — Вінніпег, 1951. — 100 с.
81. ***Іларіон**, митрополит. Трираменний хрест зо скісним підніжком — національний хрест України: Іст.-археол. студія. — Вінніпег, 1990. — 100 с.

82. **Іларіон**, митрополит. Туми: Поема. — Париж: Наша культура, 1947. — 62 с.
83. ***Огієнко І.** Українська вимова богослужбового тексту в 17 в. — Варшава, 1926. — 23 с.
84. ***Огієнко І.** Українська граматика: Основи українського правопису: Підруч. для першого року навчання в нар. шк. та для підготовчого класу шкіл середніх. — 2-е вид., незмін. — К.; Л.; Віденськ., 1921. — 47 с.
85. ***Огієнко І.** Українська граматична термінологія. — К., 1908. — 80 с.
86. ***Огієнко І.** Українська граматична література: Розгляд підручників, по яких можна вчитись і вчити укр. мови. — К., 1908. — 20 с.
87. ***Огієнко І.** Українська житомирська Євангелія 1571 року. — Тернів, 1922. — 72 с.
88. ***Огієнко І. І.** Українська житомирська Євангелія 1571 року: Словник. — Вінніпег, 1922. — 24 с.
89. ***Огієнко І.** Українська культура. — К., 1917. — 32 с.
90. ***Огієнко І.** Українська культура. — К., 1918. — 273 с.
91. ***Огієнко І.** Українська культура: Коротка історія культ. життя укр. народ: Курс, читаний в Укр. Нар. Ун-ті. — Ляйпциг; Катеринослав: Укр. вид-во, 1923. — 272 с.: мал., портр.
92. **Огієнко І.** Українська культура: Коротка історія культ. життя укр. народу: Курс, читаний в Укр. Нар. Ун-ті: З мал. і портр. укр. культ. діячів. — Репринт. відтворення вид. 1918 р. — К.: Абрис, 1991. — 272 с.: іл.
93. **Огієнко І.** Українська культура: Коротка історія культ. життя укр. народу / Передм. М. Жулинського. — К.: Довіра, 1992. — 139 с.: іл.
94. ***Огієнко І.** (митрополит Іларіон). Українська культура: Коротка історія культ. життя укр. народу / Фундація імені митрополита Іларіона (Огієнка); Упоряд., авт. передм. і комент. М. Тимошик. — К.: Наша культура і наука, 2002. — 342 с. — (Запізніле вороття. Сер. 2: Зарубіжні першодруки; Т. 2).

95. ***Іларіон**, митрополит. Українська культура і наша церква; Ідеологія Української православної церкви; Життєпис. — Вінніпег, 1991. — 84 с.
96. ***Іларіон**, митрополит. Українська літературна мова. — Саскатун, 1951 —
 Т. 1: Граматичні основи літературної мови.
97. ***Огієнко І. І.** Українська літературна мова XVI-го ст. і український Крехівський Апостол. — Варшава, 1930.
 Ч. 1. — 520 с.
 Ч. 2. — 192 с.
98. ***Огієнко І.** Українська література. — К., 1918. — 272 с.
99. ***Огієнко І.** Українська мова: Бібліогр. покажчик л-ри до вивч. укр. мови: Порадник студентам, вчителям і всім, хто бажає найкраще вивчитись укр. мови. — К., 1918. — 80 с.
100. **Іларіон**, митрополит. Українська патрологія: Підруч. для духовенства і укр. родин. Ч. I-II-III. — Вінніпег: Наша культура, 1965. — 164 с.
- 101.***Огієнко І.** (митрополит Іларіон). Українська церква: Нариси з історії Української православної церкви. В 2 т. Т. 1–2. — Прага, 1942.
102. **Огієнко І.** (митрополит Іларіон). Українська церква: Нариси з історії Укр. православ. церкви. У 2 т. Т. 1–2. — К.: Україна, 1993. — 284 с.
103. **Іларіон**, митрополит. Українська церква за Богдана Хмельницького, 1647–1657. — Вінніпег, 1955. — 180 с.
104. **Іларіон**, митрополит. Українська церква за час Руїни (1657–1687). — Вінніпег, 1956. — 564 с.
105. **Огієнко І.** (митрополит Іларіон). Українська церква за час Руїни (1657–1687) / Фундація імені митрополита Іларіона (Огієнка); Упоряд., авт. передм. М. Тимошик. — К.: Наша культура і наука, 2006. — 467 с. — (Запізніле вороття. Сер. 2: Зарубіжні першодруки; Т. 5).
106. **Огієнко І.** (митрополит Іларіон). Українське монашество / Фундація імені митрополита Іларіона (Огієнка); Упоряд., авт. іст.-біогр. нарису і комент. М. Тимошик. — К.: Наша

- культура і наука, 2002. — 396 с. — (Запізніле вороття. Сер. 1: Рукописна спадщина; Т. 1).
- 107.***Огієнко І.** Український наголос на початку XVII-го віку. — Жовква, 1926. — 31 с.
- 108.***Огієнко І. І.** Український стилістичний словник: Підручна книжка для вивч. укр. літ. мови / Ін-т дослідів Волині. — 2-е вид. — Вінніпег, 1978. — 496 с.
- 109.***Огієнко І.** (митрополит Іларіон). Українсько-російський словник початку XVII-го віку: Із історії культурних впливів України на Московію. — Вінніпег, 1951. — 40 с.
- 110.**Іларіон**, митрополит. Фортеця православ'я на Волині Свята Почаївська Лавра: Церк.-іст. монографія. — Вінніпег, 1961. — 398 с. — (Ін-т дослідів Волині).
- 111.***Іларіон**, митрополит. Хвалімо Бога українською мовою! — Вінніпег: Віра й культура, 1962. — 62 с.
- 112.***Іларіон**, митрополит. Хресне знамення: Богосл.-іст. студія. — Вінніпег: Укр. Наук. Православ. Богосл. Т-во, 1955. — 150 с.
- 113.***Огієнко І.** Хрещення українського народу: Духовна бесіда. — Варшава, 1925. — 71 с.
- 114.***Іларіон**, митрополит. Християнство і поганство: Чого на світі спокою немає: Проповіді. — Вінніпег: Віра й культура, 1961. — 64 с.
- 115.***Огієнко І.** Церква під монголами. — О., 1942. — 33 с.
- 116.***Огієнко І.** Чистота й правильність української мови: Підруч. для вивч. укр. літ. мови: Попул. курс з іст. освітленням. — Л.: Вид. книгарні А. Бардаха, 1925. — 215 с.
- 117.***Огієнко І.** Як писати для широких мас. — Жовква, 1934. — 24 с.
- 118.***Іларіон**, митрополит. Як поводитись в Божому Храмі: Підручна книга для укр. молоді та для широкого громадянства. — Вінніпег, 1983. — 33 с.
- ***
- 119.***Біблія**, або Книга Святого Письма Старого й Нового Заповітів: Із мови давньоєвр. й грец. на укр. дослівно наново пе-

- рекладена / Іван Огієнко (пер.). — К.: Укр. Біблійне Т-во, 2002. — 1376 с.
- 120.***Ключі** для дітей. Ч. 1 / Іван Огієнко пер. — Л.: Нова Надія, 2005. — 120 с.: іл.
- ***
- 121.**Господь** моя втіха і поміч: Молитовник для болячих та для засумованих / Передм. митрополита Іларіона. — Вінніпег: Укр. Наук. Православ. Богосл. Т-во, 1957. — 48 с.
- 122.**Православна** Віра Єдиної Святої, Соборної й Апостольської Церкви: Послання східних патріархів: З передм. митрополита Іларіона. — Вінніпег: Укр. Наук. Православ. Богосл. т-во, 1957. — 200 с.
- 123.**Як жити** на світі: Соборне послання Святого Апостола Якова: З післямовою митрополита Іларіона. — Вінніпег, 1957. — 32 с.
- ***
- 124.***Біднов В.** Церковна справа в Україні. — Тарнів, 1921. — 47 с. — (Вид-во «Укр. автокеф. церква» / Під ред. І. Огієнка; Ч. 15).
- ***
- 125.**Іларіон**, митрополит. Берестейська Унія під судом народу // Вісник (The Herald). — 2001. — 1 жовт. — С. 7.
- 126.**Іларіон**, митрополит. «Благовірний» — це Православний: Богосл.-мовний нарис // Вісник (The Herald). — 2002. — 1–15 груд. — С. 10.
- 127.**Іларіон**, митрополит. Богословське значення молитов Требника // Вісник (The Herald). — 2002. — 1–15 груд. —
- 128.**Іларіон**, митрополит. В 565-ту річницю зловісної Флорентійської унії 1439-го року // Вісник (The Herald). — 2004. — 1–15 трав. — С. 10; 1–15 черв. — С. 10.
- 129.**Огієнко І.** В Україні, а не на Україні // Пам'ять століть. — 1997. — № 1. — С. 87–89.
- 130.**Іларіон**, митрополит (Іван Огієнко). Великдень // Український історичний календар, 1996. — К., 1995. — С. 120–121.

- 131.***Огієнко І.** Відродження української церкви: (Доклад на Всеукр. церк. Соборі у Києві 4 січ. 1918 р.) // Дорошенко Д. Ілюстрована історія України, 1917–1923 рр. — Ужгород, 1930. — Т. 2. — С. 322.
- 132.**Огієнко І.** (митрополит Іларіон). Візантійська культура й Україна: До праджерел укр. віри та культури // Хроніка-2000. — 2000. — № 37–38, кн. 1. — С. 117–128.
- 133.**Огієнко І.** (митрополит Іларіон). «Вірмо і надіймось»: [Спогади про дит. роки. Урив. із кн. С. Ярмуся «Феномен Івана Огієнка»] // Русалка Дністрова. — 1998. — Чис. 21–22. — С. 14.
- 134.***Огієнко І.** Двійне число в українській мові: Студія // Пам'ятки України. — 2001. — № 1–2. — С. 181–183.
- 135.**Огієнко І.**, проф. Для одного народу один правопис!: Наші правописні непорозуміння // Шлях виховання й навчання. — 1933. — Кн. 1. — С. 55–58.
- 136.**Іларіон**, митрополит. До праджерел української Віри й культури // Вісник (The Herald). — 2002. — 1–15 лип. — С. 11; 1–15 серп. — С. 11; 1 верес. — С. 9; 15 верес. — С. 9.
- 137.**Огієнко І.** До українського народу від міністра ісповідань // Історичний календар'97. — К., 1996. — С. 277–279.
- 138.**Іларіон**, митрополит. До Управи Товариства «Волинь» в Вінніпезі: [Уповноваження митрополита Іларіона] // Літопис Волині. — 1977–1978. — Чис. 12. — С. 194–195.
- 139.**Іларіон**, митрополит. Єпископ, його сан і влада // Вісник (The Herald). — 2005. — 1–15 жовт. — С. 17; 1–15 листоп. — С. 17; 1–15 груд. — С. 13. — (Заг. Єпископська Укр. влада). — Укр. і англ. мовами.
- 140.**Іларіон**, митрополит. Єпископська влада // Вісник (The Herald). — 2006. — 15 січ. — С. 13; 1–15 лют. — С. 16.
- 141.**Іларіон**, митрополит (Огієнко). Єпископальна влада // Наша віра. — 2007. — № 3 (берез.). — С. 11.
142. **Іларіон**, митрополит. Живімо з совістю чистою!: [Уривки з проповіді] // Вісник (The Herald). — 2001. — 1 черв. — С. 1.

- 143.***Іларіон**, митрополит. Житіє святих: До 350-ліття з дня народження Святителя Димитрія, Митрополита Ростовського // Православ. вісник. — 2002. — № 11–12. — С. 17–25.
- 144.**Огієнко І.** «Життя голодне, одиноке...»; «Я квітку барвиstu в садку посадив...»; «Не питай» та ін.: [Вірші] // Українська Муза: Поетич. антологія / Під ред. О. Коваленка. — К., 1993. — Вип. 11. — С. 1141–1146.
- 145.**Огієнко І.** Історія української літературної мови // Історія української мови: Хрестоматія / Упоряд.: С. Є. Єрмоленко, А. К. Мойсієнко. — К., 1996. — С. 137–160.
- 146.**Іларіон**, митрополит (проф. Іван Огієнко). Йде Марія по Йордані: [Уривок з поеми] // Вісник (The Herald). — 2001. — 15 берез. — С. 14.
- 147.**Іларіон**, митрополит. Коли можна, а коли не можна вінчати // Вісник (The Herald). — 2002. — 15 лют. — С. 3.
- 148.**Іларіон**, митрополит. Книга нашого буття на чужині // Пам'ять століть. — 1997. — № 1. — С. 134–137.
- 149.**Огієнко І.** Княгиня Янка — засновниця першої дівочої школи художніх ремесел у Києві // Нар. творчість та етнографія. — 2003. — № 1–2. — С. 63–70.
- 150.**Огієнко І.** (митрополит Іларіон). Любімо свою українську православну церкву!: Ідеологія української православної церкви // Крисаченко В. Українознавство: Хрестоматія-посібник: В 2 кн. / В. Крисаченко — К., 1997. — Кн. 2. — С. 391–408.
- 151.***Огієнко І.** Моє життя: Автобіогр. хронол. канва / Публ. підгот. Г. Гусейнов // Кур'єр Кривбасу. — 1997. — №6. — С. 45–82.
- 152.**Іларіон**, митрополит. Московський вплив на Українську Церкву був дуже малий. Ч. II: Золота сторінка з історії укр. культури // Вісник (The Herald). — 2001. — 15 листоп. — С. 16.
- 153.**Іларіон** (проф. І. Огієнко). Назви бога слов'янські // Старожитності. — 1993. — № 19–24. — С. 11.

154. **Огієнко І.** Наука про рідномовні обов'язки; Вчімось рідної мови: [Урив. зі статей] // Дивослово. — 2003. — № 10. — С. 67–70.
155. **Іларіон**, митрополит. Окривавлена Холмщина: Уривок з тв. «На Голготі — Українська Православна Церква на Холмщині під німцями. Спогади, 1939–1945» // Вісник (The Herald). — 2002. — 1 берез. — С. 13.
156. **Іларіон**, митрополит. Папа й Москва, як третій Рим // Вісник (The Herald). — 2002. — 15 черв. — С. 2.
157. **Огієнко І.**, проф. [Повідомлення про видання науково-популярного місячника «Рідна мова»] // Шлях виховання й навчання. — 1932. — Кн. 3. — С. 3 (обкл.).
- 158.***Огієнко І.** Поезії / Вступ. слово М. Тимошика // Слов'янське віче ХХІ століття. — 1997. — № 3. — С. 167–170.
159. **Огієнко І.** (митрополит Іларіон). Поклін Великому Кобзареві // Вісник (The Herald). — 2003. — 1 берез. — С. 1, 8.
160. **Іларіон**, митрополит. Пости // Вісник (The Herald). — 2003. — 1–15 листоп. — С. 13.
- 161.***Огієнко І.** Початки християнства серед українського роду // Київ. старовина. — 1992. — № 1. — С. 124–137; № 2. — С. 110–120.
162. **Іларіон**, митрополит. Православна віра: Послання Вселенських Патріярхів до всіх православних християн // Вісник (The Herald). — 2004. — 1–15 черв. — С. 6–7.
163. **Іларіон**, митрополит. Православна церква «Соборна» // Вісник (The Herald). — 2004. — 1–15 жовт. — С. 12.
164. **Огієнко І.** Провісник етнонаціонального відродження українців: [Значення духовної спадщини Димитрія Туптала в укр. церкві і в укр. культурі] // Нар. творчість та етнографія. — 2001. — № 4. — С. 47–55.
165. **Огієнко І.**, проф. Рідна мова й культура народу // Шлях виховання й навчання. — 1934. — Кн. 1. — С. 31–34.
166. **Огієнко І.** Розмежування пам'яток українських від білоруських // Пам'ятки України. — 2002. — № 3–4. — С. 170–175.

- 167.***Огієнко І.** Рятування України: На тяжкій службі своєму народові: Праця Головуповноваженого міністра Уряду УНР проф. І. Огієнка, 1919.IX.–1920.VII // Віра й культура. — 1966. — № 12. — С. 1–7; 1967. — № 7–8. — С. 9–13.
- 168.***Огієнко І.** Світлій пам'яті Івана Липи, 1919–1923 / Публ. підгот. Г. Гусейнов // Кур'єр Кривбасу. — 1998. — № 8. — С. 124–134.
- 169.**Іларіон**, митрополит. Сумління // Вісник (The Herald). — 2004. — 1 лют. — С. 9; 15 лют. — С. 13.
- 170.**Огієнко І.** Творець української літературної мови: [Т. Шевченко] // Урок української. — 2003. — № 5–6. — С. 17–20.
- 171.**Огієнко І.** То ж чия культура старша?: [Розд. з пр. І. Огієнка «Вплив Української культури на Московську»] // Культура і життя. — 2007. — 17 січ. — С. 3.
- 172.**Огієнко І.** Українська культура: Академ. промова на однійті Укр. Нар. Ун-ту в Києві // Наука і суспільство. — 1990. — № 11. — С. 25–31.
- 173.**Огієнко І.** Українська культура: [Розд. з кн.] // Крисаченко В. Українознавство: Хрестоматія-посібник: В 2 кн. / В. Крисаченко. — К., 1997. — Кн. 2. — С. 382–390.
- 174.**Іларіон**, митрополит. Українська православна церква — церква національна // Гомін волі. — 1997. — 8 листоп. — С. 1.
- 175.**Огієнко І.** Українська церква — церква Первозванна // Вісник (The Herald). — 2001. — 1–15 серп. — С. 21; 1 верес. — С. 16–17.
- 176.**Іларіон**, митрополит. Українська Церква — Церква Первозванна // Вісник (The Herald). — 2005. — 1–15 лют. — С. 9; 1–15 берез. — С. 9; 1–15 квіт. — С. 21.
- 177.**Огієнко І.** (митрополит Іларіон). У неділю святу: Видіння тужкої душі: [Вірш] // Україна. — 1993. — № 4. — С. 1.
- 178.**Огієнко І.** (митрополит Іларіон). Умом я Бога не відчуваю: [Вірш] // Україна. — 1992. — № 1. — С. 10.

- 179.***Огіенко І.** Урочистий в'їзд С. Петлюри до Кам'янця-Подільського 1-го травня 1920 р.: Урив. споминів // Наша культура. — 1936. — Кн. 5. — С. 50–52.
- 180.***Огіenko І.** Урочистий в'їзд С. Перлюри до Кам'янця-Подільського 1-го травня 1920 р.: Урив. споминів // Кур'єр Кривбасу. — 1997. — № 4 (квіт.). — С. 56–68.
- 181.**Іларіон**, митрополит (Іван Огіенко). Хвалімо Бога українською мовою // Дивослово. — 2007. — № 8. — С. 45–53.
- 182.**Іларіон**, митрополит. Хресне знамення: Історія форм хрестного знамення // Вісник (The Herald). — 2003. — 15 черв. — С. 13; 1–15 лип. — С. 19; 1–15 серп. — С. 19; 1 верес. — С. 15; 15 верес. — С. 17; 1–15 листоп. — С. 17.
- 183.**Огіenko І.** Хрещення українського народу // Київ. старовина. — 1992. — № 1. — С. 124–137; № 2. — С. 110–120.
- 184.**Іларіон**, митрополит. Християнські святині: [Фрагм. із кн. І. Огієнка «Тарас Шевченко»] // Вісник (The Herald). — 2004. — 1–15 берез. — С. 20.
- 185.***Огіenko І.** Хто був Варавва: Іст. нарис; Дух святий, як голубка: Замітки до євангел. тексту / Публ. підгот. Г. Гусейнов // Кур'єр Кривбасу. — 1998. — № 2. — С. 39–42.
- 186.**Іларіон**, Архиєпископ Холмський і Підляський. Царгородська Патріархія зріклася від своїх прав на Українську Церкву: (Урив. з роботи «Вмішування митрополита Московського Сергія до справ Української Церкви неканонічне, бо ця Церква — автокефальна») // Українська Православна Церква в пошуках визнання. — Чикаго, 2002. — С. 13.
- 187.**Огіenko І**, митрополит Іларіон. Церква під монголами в XIII–XIV ст. // Збірник тисячоліття християнства в Україні; 988–1988. — Вінніпег, 1991. — С. 55–77.
- 188.**Іларіон**, митрополит. Як поводитись в Божому Храмі // Вісник (The Herald). — 1994. — Жовт. — С. 2.
- ***
- 189.***Епістолярна** спадщина Івана Огієнка (митрополита Іларіона) / Держ. ком. архівів України. НДІ архів. справи та документознанства. — К., 2001. — 478 с. — (Пам'ятки).

- 190.***Іларіон**, митрополит. Листування митрополита Іларіона (Огієнка) / Нац. ун-т «Києво-Могилянська академія» та ін.; Упоряд. Ю. Мицик. — К.: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2006. — 566 с.
- 191.**Іларіон**, митрополит. До Управи Товариства «Волинь» у Вінніпезі: [Копія листа] // Літопис Волині. — 1977–1978. — Чис. 12. — С. 196.
- 192.**Огієнко І.** Листи [до Івана Франка, Осипа Маковея] / Вступ і підготов. тексту С. Гальченка // Слово і час. — 1992. — № 1. — С. 45–48.
- 193.**Огієнко І.** Листи до А. Кримського / Вступ. ст. і підготов. тексту В. Ляхоцького // Слово і час. — 1996. — № 7. — С. 15–21.
- ***
- 194.**Красевич Ю.** отець протопресвітер. Від ОУН, УПА до Святого престолу: Докум. повість. Публіцистика. Листування. — Т., 2001. — 299 с.
- І. Огієнко: С. 71–76, 139, 149, 151, 235, 242.
- Листи Ю. Красевича до митрополита Іларіона: С. 80–82, 83–85, 86–88, 158–160, 161–164, 165–168, 174–178, 179–184, 185, 186–188, 189–190, 191.
- Листи митрополита Іларіона до отця Юрія Красевича: С. 79–80, 82–83, 85–86, 88, 149–154, 155–156, 160–161, 164, 168–169, 179, 184–186, 188–189, 190.
- Митропольна грамота (Іларіон, митрополит Вінніпегу і всієї Канади): С. 149.
- 195.**Митрополит Андрей Шептицький.** Життя і Діяльність: Документи і матеріали, 1899–1944. В 2 т. Т. 1. Церква і церков-

на єдність / Голов. ред. А. Кравчук. — Л.: Свічадо, 1995. — 523 с.

Листи архиєпископа Іларіона (І. Огієнка) до митрополита Андрея Шептицького: С. 282, 290, 397–400, 418–419.

Листи митрополита Андрея Шептицького до архиєпископа Іларіона (І. Огієнка): С. 288–290, 403.

196. **Митрополит Андрей Шептицький**: Життя і Діяльність: Документи і матеріали, 1899–1944. Т. 2. Церква і суспільне питання. Кн. 2. Листування. — Л.: Місіонер, 1999. — 1093 с.

Лист архиєпископа Іларіона (Огієнка) до митрополита Андрея Шептицького: С. 959.

197. **Мицик Ю.** (отець). З листування митрополита Іларіона (Огієнка) і Ганни Наконечної // Мандрівець. — 2005. — № 1. — С. 31–44.

198. ***Мицик Ю. А.** Листи М. Битинського до митрополита Іларіона (Огієнка) за матеріалами канадських архівосховищ // Наук. записки. Сер.: Іст. науки / Нац. ун-т «Києво-Могилянська академія». — К., 2005. — Т. 41. — С. 83–88.

199. **Петлюра С.** Лист до І. Огієнка / Вступ і підготов. тексту А. Зінченка // Слово і час. — 1995. — № 9–10. — С. 76–80.

200. У півстолітніх змаганнях: Вибр. листи до К. Студинського / Упоряд.: О. Гайова та ін. — К.: Наук. думка, 1993. — 767 с.

Листи І. Огієнка: С. 467, 497, 519, 609, 614, 633, 643, 655, 658, 665, 710.

201. **Лист** Міністра ісповідань, проф. І. Огієнка до Високоповажного Українського Товариства «Просвіта» в Кремянці з проханням закупити книги видавництва «Українська автокефальна церква», 29 жовт. 1921 р. // ДАТО, Ф. 348: Кремя-

- нецьке повітове управління Українського Товариства «Про- світа», оп. № 1, справа 472, арк. 18.
202. **Лист** Міністра ісповідань УНР, ректора Кам'янець- Подільського університету, проф. І. Огієнка до Його Преосвященства, Преосвященнішого Діонісія, Єпископа Закордонної Української Єпархії з проханням провести збір коштів на користь дітей і калік українських емігрантів, 7 груд. 1921 р. // ДАТО, Ф. 148: Волинська православна духовна консисторія, оп. № 2, справа 739, арк. 2.
203. **Лист** Міністра ісповідань, проф. І. Огієнка до його Преосвященства, Преосвященнішого Діонісія, Єпископа закордонної української Єпархії про розподіл коштів, зібраних на дітей українських емігрантів, 29 груд. 1921 р. // ДАТО, Ф. 148: Волинська духовна консисторія, оп. № 2, справа 738, арк. 5.
204. **Лист** Міністра ісповідань, проф. І. Огієнка до його Преосвященства, Преосвященого Діонісія, Єпископа Української Закордонної Єпархії з подякою за перераховані кошти (195939 марок пол.) на користь дітей українських емігрантів, 28 берез. 1922 р. // ДАТО, Ф. 148: Волинська духовна консисторія, оп. № 2, справа 738, арк. 9.
205. **Лист** Міністра ісповідань, проф. І. Огієнка до його Преосвященства, Преосвященнішого Діонісія, Єпископа Української Закордонної Єпархії про розподіл коштів, зібраних на дітей і хворих українських емігрантів в Польщі, 28 берез. 1922 р. // ДАТО, Ф. 148: Волинська духовна консисторія, оп. № 2, справа 738, арк. 10.
206. **Лист** проф. І. Огієнка до Редактора [«Громадського вістника»] з проханням надрукувати перший звіт пожертв на допомогу дітям емігрантів з України, 28 берез. 1922 р., Тарнів // ДАТО, Ф. 148: Волинська духовна консисторія, оп. № 2, справа 738, арк. 13.
207. **Лист** Міністра ісповідань, проф. І. Огієнка до його Преосвященства, Преосвященного Діонісія, Єпископа Кремянецького, Керуючого Волинсько-Кремянецькою Єпархією з по-

- дякою за надіслані 26093 марок пол. на дітей українських емігрантів, 8 квіт. 1922 р. // ДАТО, Ф. 148: Волинська духовна консисторія, оп. № 2, справа 738, арк. 16.
208. **Лист** проф. І. Огієнка до Редактора [«Громадського вістника»] з проханням опублікування третього звіту пожертв на дітей українських емігрантів, 10 квіт. 1922 р., Тарнів // ДАТО, Ф. 148: Волинська духовна консисторія, оп. № 2, справа 738, арк. 11.
209. **Лист** проф. І. Огієнка до Редактора [«Громадського вістника»] з проханням надрукувати четвертий звіт пожертв на дітей емігрантів з України, 20 квіт. 1922 р., Тарнів // ДАТО, Ф. 148: Волинська духовна консисторія, оп. № 2, справа 738, арк. 22.
210. **Лист** проф. І. Огієнка до Редактора [«Громадського вістника»] з проханням опублікування сьомого звіту пожертв на дітей українських емігрантів, 26 квіт. 1922 р., Тарнів // ДАТО, Ф. 148: Волинська духовна консисторія, оп. № 2, справа 738, арк. 29.
211. **Лист** проф. І. Огієнка до Редактора [«Громадського вістника»] з проханням опублікування п'ятого звіту пожертв на дітей емігрантів з України, 25 квіт. 1922 р., Тарнів // ДАТО, Ф. 148: Волинська духовна консисторія, оп. № 2, справа 738, арк. 31.
212. **Лист** проф. І. Огієнка до Редактора [«Громадського вістника»] з проханням опублікування шостого звіту пожертв на дітей емігрантів з України, 26 квіт. 1922 р., Тарнів // ДАТО, Ф. 148: Волинська духовна консисторія, оп. № 2, справа 738, арк. 30.
213. **Лист** Міністра ісповідань, Ректора Кам'янець-Подільського університету, проф. І. Огієнка до його Преосвященства, Преосвященого Діонісія, Єпископа Кремянецького з подякою за вислані 5838 марок пол. на користь дітей українських емігрантів, 16 трав. 1922 р. // ДАТО, Ф. 148: Волинська духовна консисторія, оп. № 2, справа 738, арк. 37.

214. **Лист** проф. І. Огієнка до Пана Редактора «Громадського вістника» з проханням опублікування восьмого звіту по-жертв на дітей емігрантів з України, 18 трав. 1922 р., Тар-нів // ДАТО, Ф. 148: Волинська духовна консисторія, оп. № 2, справа 738, арк. 36.
215. **Лист** Міністра ісповідань УНР, проф. І. Огієнка до його Преосвященства, Преосвященого Діонісія, Єпископа Кре-мянецького з подякою за вислані 5345 марок пол. на користь дітей українських емігрантів і переліком пожертв, одержа-них від Його Преосвященства в берез.-трав. 1922 р.; Сума — 233215 марок пол., 12 черв. 1922 р. // ДАТО, Ф. 148: Волин-ська духовна консисторія, оп. № 2, справа 738, арк. 38.
216. **Лист** проф. І. Огієнка до Пана Редактора «Громадського вістника» з проханням опублікування дев'ятого звіту по-жертв на дітей українських емігрантів, 14 черв. 1922 р., Тар-нів // ДАТО, Ф. 148: Волинська духовна консисторія, оп. № 2, справа 738, арк. 39.
217. **Лист** Голови Правління Кремянецького повітового Союзу Кооперативів М. Пакевича до проф. І. Огієнка про переве-дення 10000 марок пол. із проханням надіслати книги видав-ництва «Українська Автокефальна Церква», 18 жовт. 1921 р., м. Кремянець // ДАТО, Ф. 348: Кремянецьке повітове управ-ління Українського товариства «Просвіта», оп. № 1, спра-ва 472, арк. 19.
218. **Лист** Керуючого справами Департаменту Православної Це-ркви Міністерства ісповідань [за дорученням Міністра іспо-відань] до пан-Отця Протоієрея Олександра Громадського з проханням вислати 10 прим. Обіжника, Чис. 18, 29 груд. 1921 р. // ДАТО, Ф. 148: Волинська духовна консисторія, оп. № 2, справа 738, арк. 2.
219. **Лист** голови Волинського Єпархіального управління в Кре-мянці до його Ексцеленції проф. І. Огієнка про надсилання 10 прим. Обіжника, Ч. 18 (у відповідь на відношення Департ. Правосл. Церкви), 29 груд. 1921 р. // ДАТО, Ф. 148: Волин-ська духовна консисторія, оп. № 2, справа 738, арк. 3.

- 220.**Лист** [адресат не вказаний, можливо Єпископ Кремянецький] до Міністра ісповідань, проф. І. Огієнка про збір по єпархії грошей в січні і лютому на дітей українських емігрантів (195939 марок пол.), 20 берез. 1922 р. // ДАТО, Ф. 148: Волинська духовна консисторія, оп. № 2, справа 738, арк. 6 (від руки), арк. 7 (друк.).
- 221.**Лист** Єпископа Кремянецького, керуючого Волинсько-Кремянецькою Єпархією до Міністра ісповідань УНР, проф. І. Огієнка про грошовий збір по єпархії в березні на дітей українських емігрантів (26093 марки пол.), 4 квіт. 1922 р. // ДАТО, Ф. 148: Волинська духовна консисторія, оп. № 2, справа 738, арк. 14.
- 222.**Лист** Єпископа Кремянецького, керуючого Волинсько-Кремянецькою Єпархією до Міністра ісповідань УНР, проф. І. Огієнка про грошовий збір по єпархії в квітні 1922 р. для дітей українських емігрантів (5838 марок пол.), 2 трав. 1922 р. // ДАТО, Ф. 148: Волинська духовна консисторія, оп. № 2, справа 738, арк. 25.
- 223.**Лист** Єпископа Кремянецького, керуючого Волинсько-Кремянецькою Єпархією до Міністра ісповідань УНР, проф. І. Огієнка про грошовий збір по єпархії у травні для дітей українських емігрантів (5345 марок пол.), трав. 1923 р. // ДАТО, Ф. 148: Волинська духовна консисторія, оп. № 2, справа 738, арк. 35.
- 224.**Протокол** № 2 зборів Комітету по розподілу пожертувань на дітей і хворих українських емігрантів, 23 берез. 1922 р. / Голова зборів міністр ісповідань, проф. І. Огієнко // ДАТО, Ф. 148: Волинська духовна консисторія, оп. № 2, справа 738, арк. 12.
- 225.**Поштові** квитанції про відправлення грошових переказів на ім'я проф. І. Огієнка з Кремянця в Тарнів, 21.03.1922 р.; 4.04.1922 р.; 30.05.1922 р. // ДАТО, Ф. 148: Волинська духовна консисторія, оп. № 2, справа 738, арк. 8, 15, 34.

Література про Івана Огієнка

- 226.***Андріуца А. С.** Професор І. Огієнко — митрополит Іларіон та його доба (на документальних матеріалах збірки НМІУ) // До 100-річчя Національного музею історії України: З історії музею та його раритетів: Темат. зб. наук. праць. — К., 1998. — С. 70–79.
- 227.**Атаманчик М.** Незгасний світоч України: До 125-річчя від дня народження митрополита Іларіона (Івана Огієнка) // Укр. слово. — 2007. — 3–9 січ. — С. 1, 3.
- 228.**Білан А.** Іван Огієнко // Укр. культура. — 1992. — № 1. — С. 13.
- 229.***Білецький Б.** Діяльність Івана Огієнка в польський період еміграції (1920–1945) // Наук. вісник / Чернів. ун-т. — Чернівці, 2002. — Вип. 123–124: Історія. Політичні науки. Міжнародні відносини. — С. 172–181.
- 230.**Бойчак М.** Великий син України / М. Бойчак, Р. Лякіна // Урядовий кур'єр. — 2002. — 25 жовт. — С. 10.
- 231.**Бурбан В.** Животворча місія української культури: До 125-річчя з дня народження І. Огієнка // Сіл. вісті. — 2007. — 25 січ. — С. 1.
- 232.**Бурмака В.** «Любімо рідне!»: Доробок Івана Огієнка // Березіль. — 1997. — № 3–4. — С. 155–157.
- 233.**Бучко Д.** Любіть все своє рідне!: Іван Огієнко // Вільне життя. — 1997. — 1 квіт. — С. 2.
- 234.**Ванат І.** Блаженніший митрополит Іларіон (Іван Огієнко) // Вільне життя. — 2007. — 3 берез. — С. 7.
- 235.**Василевський М.** Університети Івана Огієнка: [За матеріалами бесіди з внучатою племінницею митрополита Іларіона І. І. Тюрменко] // День. — 2003. — 18 жовт. — С. 5.
- 236.***Велетень** науки: Матеріали Всеукр. наук.-пед. читань, присвячених вивченю спадщини Івана Огієнка (15–16 січ. 1996 р.) / Київ. ун-т ім. Т. Шевченка та ін.; Відп. ред. А. Марушкевич. — К., 1996. — 232 с.

- 237.***Велетень** науки: Наук. збірник. Вип. 2 / Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка та ін.; За ред. А. Марушкевич. — К., 1997. — 105 с.
- 238.**Волошина Н.** Іван Іванович Огієнко: Митрополит Іларіон // Укр. л-ра в загальноосвіт. школі. — 2007. — № 1. — С. 2–3.
- 239.**Гальченко С.** Подвижник церкви і науки // Слово і час. — 1992. — № 1. — С. 45–46.
- 240.***Геник С.** Огієнко (Іларіон) Іван (2.01.1882–20.03.1972) // Геник С. 150 великих українців. — Івано-Франківськ, 2001. — С. 171–172.
- 241.***Головченко В. І.** Огієнко Іван Іванович (2(14).01.1882–29.03.1972) — політичний і церковний діяч, міністр УНР // Державні політичні та громадські діячі України: Політ. портрети. — 2002. — Кн. 1. — С. 307–309.
- 242.**Голяченко О.** «Я працював для цілого українського народу»: Минуло 120 років від дня народження і 30 років з дня смерті Івана Огієнка / О. Голяченко, В. Дідух // Медична академія. — 2003. — 4 січ. — С. 10.
- 243.**Григоренко В.** Іван Огієнко — богослов, патріот, свіча і слава України // Християнство і культура: Матеріали Міжнар. наук. конф. — К.; Т., 1998. — С. 47–51.
- 244.**Денисенко А.** Як ти українець: [Іван Огієнко] // Історичний календар, 2002. — К., 2002. — С. 47–54.
- 245.***Духовна** і науково-педагогічна діяльність І. І. Огієнка в контексті українського національного відродження: [До 110-річчя від дня народження]: Тези доп. наук.-практ. конф. / Інт. л-ри ім. Т. Шевченка та ін. — Кам'янець-Подільський, 1992. — 219 с.
- 246.***Жалобна** книга в пам'ять митрополита Іларіона = Funeral memorial of Metropolitan Ilarion. — Вінніпег, 1973. — 151 с.
- 247.**Життєвий** шлях Блаженнішого митрополита Іларіона: [Посмертна згадка] // Визвол. шлях. — 1972. — Кн. 5. — С. 696–698.
- 248.**Жулинський М.** Голгофа Івана Огієнка // Тернопілля'97: Регіон. річник. — Т., 1997. — С. 164–165.

249. **Жулинський М.** «Людина невиспушої праці й обов'язку» // Огієнко І. Українська культура: Коротка історія культ. життя укр. народу. — К., 1992. — С. 5–10.
250. **Завальнюк О. М.** Іван Іванович Огієнко (1882–1972) / О. М. Завальнюк, О. Б. Комарніцький // Минуле і сучасне Кам'янця-Подільського: Політики, військові, підприємці, діячі освіти, науки, культури й медицини: Іст. нариси. — Кам'янець-Подільський, 2003. — С. 109–122.
251. **Завальнюк О. М.** І. І. Огієнко: штрихи до портрета видатного українського діяча / О. М. Завальнюк, О. Б. Комарніцький // Освіта, наука і культура на Поділлі: Зб. наук. праць / Кам'янець-Поділ. держ. ун-т. — Кам'янець-Подільський, 2003. — С. 3–27.
252. **Іванченко О.** Повернення Огієнка // Демократ. Україна. — 2000. — 1 верес. — С. 3.
253. **Климчук О.** В чистій любові до краю // Україна. — 1991. — № 19. — С. 16–20.
254. **Коваль Й.** Іван Огієнко повертається в Україну: [115 років від дня народження І. Огієнка, 25 років від дня смерті] // Шлях перемоги. — 1997. — 24 квіт. — С. 7.
255. **Колесник Н.** «Берегти свою вітчизну, свої звичаї, свою мову, і тим зберегти національну істоту свою»: (Деякі зауваги до портрета видатного мовознавця Івана Огієнка) // Українська наука: минуле, сучасне, майбутнє: Спецвипуск, присвячений внеску укр. еміграції в розвиток національної та світової культури / За ред. Б. Лановика. — Т., 1995. — С. 181–184.
256. **Корновенко С. В.** Огієнко Іван — С. В. Корновенко, А. Г. Морозов, О. П. Реєнт // Корновенко С. В. Українська революція: Іст. портрети / С. В. Корновенко, А. Г. Морозов, О. П. Реєнт. — Вінниця, 2004. — С. 153–154.
257. **Крисаченко В.** Іван Огієнко (митрополит Іларіон) // Крисаченко В. Українознавство: Хрестоматія-посібник: В 2 кн. — К., 1997. — Кн. 2. — С. 380–382.

258. **Кубійович В.** Українці в Генеральній Губернії, 1939–1941: Історія Українського Центрального Комітету. — Чикаго: Вид-во М. Денисюка, 1975. — 663 с.
I. Огієнко: С. 253, 288, 307, 308, 308, 309, 311, 312, 314, 315, 316, 385, 402, 651 (фотогр.).
- 259.* **Кучинська І. О.** Духовні джерела Івана Огієнка: Навч. посібник. — Кам'янець-Подільський: Абетка–Нова, 2004. — 87 с.
260. **Лікарчук І.** Іван Іванович Огієнко (митрополит Іларіон) // Дивослово. — 2003. — № 10. — С. 83–88.
- 261.* **Ляхоцький В. П.** Джерела до біографії І. Огієнка в архівосховищах Києва // Архіви України. — 2000. — №4. — С. 51–58.
262. **Ляхоцький В.** З високим іменем Івана Огієнка: До 120-річчя від дня народження та 30-річчя світлої пам'яті Івана Огієнка — митрополита Іларіона // Освіта України. — 2002. — 17 трав. — С. 7.
263. **Ляхоцький В.** Із сузір'я славетних // Ляхоцький В. Іван Огієнко (митрополит Іларіон): Покажчик арх. джерел. — К., 1988. — С. 5–18.
264. **Ляхоцький В.** Їх імена приречені на вічність: [С. Петлюра та І. Огієнко: шкіци до порівняльної біографії] // Київ. старовина. — 2006. — № 1. — С. 154–167.
265. **Ляхоцький В.** Миттевості життя — миттевості історії: (Невідомі світлини І. Огієнка) // Слово і час. — 1997. — № 3. — С. 68–69.
266. **Ляхоцький В.** Невідомі документи про життя Івана Огієнка: [На матеріалах фонду Укр. держ. ун-ту в м. Кам'янець-Подільському] // Студії з архівної справи та документознавства. — К., 1996. — Т. 1. — С. 107–114.
267. **Ляхоцький В.** Останні дні Івана Огієнка: До 25-х роковин від дня смерті // Почат. школа. — 1997. — № 4. — С. 56–57.
268. **Ляхоцький В.** У вигнанні: Польський період еміграції І. І. Огієнка // Українська еміграція в історії та літературі:

- Матеріали Міжнар. наук. конф. (18–20 верес. 1996 р.). — Т., 1996. — С. 53–56.
269. **Ляхоцький В.** Прощання з Іваном Огієнком // Пам'ять століть. — 1997. — № 5. — С. 92–94.
270. **Макаренко Г.** Коли ж народився Іван Огієнко // Літ. Україна. — 2006. — 20 лип. — С. 7.
271. **Марушкевич А.** Іван Огієнко: «Совість — це суддя всіх твоїх діл» // Освіта України. — 2002. — 24 трав. — С. 7.
272. **Марушкевич А. А.** Суспільно-історичні умови життя та просвітницької діяльності І. Огієнка // Розбудова держави. — 1994. — № 4. — С. 54–59.
273. **Махун С.** Невтомний вартовий українського Ренесансу // День. — 2002. — 12 січ. — С. 5.
274. **Мельничук Г.** Патріот–соборник: Іван Огієнко (1882–1972) // Мельничук Г. 1000 незабутніх імен України. — К., 2005. — С. 249–250.
275. **Міщенко Н.** Духовні дзвони пам'яті: Іван Огієнко // Демократ. Україна. — 1998. — 18 квіт. — С. 3.
276. **Музиченко Я.** Заморські скарби митрополита Іларіона // Україна молода. — 2002. — 15 січ. — С. 7.
277. **На Батьківщині:** [Урив. зі зб. «Ювілейна книга на пошану митрополита Іларіона у 75-ліття його життя і праці»] // Рід. школа. — 1993. — № 9. — С. 13–15.
278. **Неживий О.** Слово ученого і подвижника // Персонал. — 2005. — № 1. — С. 46–47.
279. ***Іван** Іванович Огієнко (1882–1972) // Персоналії з історії національної педагогіки: 22 видатних українських педагоги: Підруч. для студ. вищих навч. закл. — К., 2004. — С. 490–503.
280. **Огієнко Іван Іванович** // Українська біографістика: Зб. наук. праць / НБУ ім. В. І. Вернадського. — К., 1999. — Вип. 2. — С. 106–112.
281. **Огієнко Іван Іванович:** Український церковний, державний, громадський та культурний діяч // Провідники духовності в Україні / За ред. І. Кураса. — К., 2003. — С. 140–142.

282. **Огієнко Іван** (митрополит Іларіон) // Релігійна панорама. — 2007. — № 1. — С. 69–70.
283. **Опанасюк О.** Витязь духу // Літ. Україна. — 2007. — 25 січ. — С. 1, 7.
284. **Опанасюк О.** Провідник народу: [Минуло 110 років від дня народження І. І. Огієнка] // Рід. школа. — 1992. — № 9–10. — С. 3–9.
285. **Остерська М.** Митрополит-міністр: Виповнилося 125 років від дня народження І. Огієнка // Україна молода. — 2007. — 17 січ. — С. 9.
286. **Пастернак О.** Дітям Івана Огієнка Україна лише снилася: [Спогади З. Тіменника про листування зі старшим сином І. Огієнка Анатолієм] // Високий замок. — 2007. — 30 черв. — С. 15.
287. **Пашченко В.** Невідомий Іван Огієнко // Пам'ять століть. — 2000. — № 5. — С. 152–156.
288. ***Пашченко В.** Іван Огієнко: учений, богослов, патріот // Зб. наук. праць. Сер.: Педагогічні науки / Полтав. держ. пед. ун-т ім. В. Г. Короленка. — Полтава, 2004. — Вип. 2 (35). — С. 112–120.
289. **Пилипчук О.** Іван Огієнко і українська природа // Рід. школа. — 1999. — № 3. — С. 25.
290. ***Підвісоцька Л.** Іван Іванович Огієнко // Минуле і сучасне Волині та Полісся: Історія сіл і міст Західного Полісся. Маневицьчина: Матеріали XIII Волин. іст.-краєзн. конф. — Луцьк, 2004. — С. 232–234.
291. **Підкова І. З.** Огієнко І. І. (1882–1972) / І. З. Підкова, Р. М. Шуст // Довідник з історії України: В 3 т. — К., 1995. — Т. 2. — С. 294–295.
292. **Поліщук М.** Жорстока розправа над огієнковим родом // Шлях перемоги. — 2007. — 31 січ. — С. 6.
293. **Полонська-Василенко Н.** Історія України. В 2 т. Т. 2. Від середини XVII століття до 1923 року. — К.: Либідь, 1992. — 606 с.
І. Огієнко: С. 521, 524, 541.

294. **Поташній Ю.** Іван Огієнко — світоч української культури // Сіл. час. — 2002. — 18 січ. — С. 9.
295. **Присокова О.** Неоцінений спадок: До 120-ліття від дня народження Івана Огієнка // Урядовий кур'єр. — 2002. — 26 січ. — С. 8.
296. **Савків Л.** «Я все життя орав та сіяв і обробляв Господню ниву» // Свобода. — 2002. — 19 січ. — С. 1.
297. **Скуратівський В.** «Вчімось рідної мови», або Кілька штрихів про Івана Огієнка // Берегиня. — 2001 — № 3. — С. 17–23.
298. ***Сливка І.** Шкільні роки Івана Огієнка // Кур'єр Кривбасу. — 1997. — № 8. — С. 70–73.
299. **Сохацька Є.** З думою про село: (Іван Огієнко на сторінках газети «Рада», 1906–1908 pp.) // Сохацька Є. На варті українства. — Кам'янець-Подільський, 2004. — С. 316–321.
300. ***Сохацька Є. І.** З думкою про село: (Іван Огієнко на сторінках газети «Рада», 1906–1908 pp.) // Наук. праці. Сер.: Філологічні науки / Кам'янець-Поділ. держ. пед. ун-т. — Кам'янець-Подільський, 2002. — Вип. 6. — С. 110–114.
301. **Степовик Д.** Іван Огієнко // Літ. Україна. — 1992. — 16 січ. — С. 6.
302. **Сюндюков І.** Життя, віддане Христу й Україні: До 125-річчя від дня народження Івана Огієнка // День. — 2007. — 19 січ. — С. 8.
303. **Тесля І.** Українці в Канаді — їх розвиток і досягнення. — Мюнхен, 1968.
І. Огієнко: С. 35, 49, 51, 70 (фотогр.).
304. ***Тимошик М.** Брусили в житті Огієнка // Відродження. — 2000. — 25 берез.; 14 квіт.; 22 квіт.; 31 трав.
305. **Тимошик М.** Весь вік, весь труд віддав Україні // Пам'ять століть. — 1997. — № 1. — С. 70–86.
306. **Тимошик М.** «Все, що мав у житті, віддав для одної ідеї...» // Історичний календар'97 / Упоряд.: А. Денисенко, В. Туркевич.— К., 1996. — С. 14–15.

- 307.***Тимошик М.** Голгофа Івана Огієнка: Українознавчі проблеми в державотворчій, науковій, редакторській та видавничій діяльності. — К.: Заповіт, 1997. — 231 с.
- 308.**Тимошик М.** «Готов я нести люті муки за свій Народ, за Рідний край...», або Неупереджений погляд на особистість Івана Огієнка, на його наукову спадщину / Записав В. Краснодемський // Голос України. — 1997. — 4 січ. — С. 6.
- 309.**Тимошик М.** Життєвий подвиг Івана Огієнка як взірець для наслідування // Дивослово. — 2007. — № 1. — С. 40–44.
- 310.***Тимошик М.** Життя і діяльність митрополита Іларіона як взірець для наслідування //Матеріали Міжнар. симпозіуму до 80-річчя Укр. православної церкви Канади та 25-ліття упокоєння митрополита Іларіона. — Торонто, 1998. — С. 12–42.
- 311.**Тимошик М.** З елітарного кола національної інтелігенції // Пам'ять століть. — 2006. — № 6. — С. 120–125.
- 312.***Тимошик М.** Іван Огієнко (митрополит Іларіон) і сучасна Україна // Вісник / Житомир. пед. ун-т. — 2002. — Вип. 9. — С. 6–8.
- 313.**Тимошик М.** «Й на друга піdstупне каміння...»: (Маловідомі сторінки життєпису Івана Огієнка): [Урив. з кн. «Лишусь навіки з чужиною: Митрополит Іларіон (Іван Огієнко) і українське відродження»] // Берегиня. — 2001. — № 3. — С. 17–32.
- 314.***Тимошик М.** Його «бій за державність» триває: Митрополит Іларіон (Іван Огієнко) і сучасна Україна // Укр. Голос. — 2002. — 1 січ.
- 315.***Тимошик М.** Київ і Огієнко // Вечір. Київ. — 1997. — 10 січ.; 11 січ.; 14 січ.
- 316.***Тимошик М.** «Лишусь навіки з чужиною...»: Митрополит Іларіон (Іван Огієнко) і українське відродження. — Віnnіпег: Укр. православ. Собор Св. Покрови, 2000. — 545 с.: іл.

317. **Тимошик М.** Митрополит Іларіон (Іван Огієнко) і українське відродження // Іларіон, митрополит. Життєписи великих українців. — К., 1999. — С. 7–61.
- 318.***Тимошик М. С.** Іван Огієнко: Маловідомі сторінки життя та творчості // Зб. праць / Наук.-дослід. центр педагогіки. — Л., 1995. — Вип. 2. — С. 294–315.
319. **Тимошик М.** Подвижник української справи І. Огієнко // Урядовий кур'єр. — 1997. — 14 січ. — С. 9.
320. **Тимошик М.** «Смиренний богомолець за кращу долю українського народу»: Маловідомі сторінки життя й діяльності І. Огієнка // Огієнко І. (митрополит Іларіон). Історія української літературної мови. — К., 1995. — С. 7–47.
321. **Тимошик М.** 30 років від дня смерті Івана Огієнка: [Фрагм. з кн. «Голгота Івана Огієнка»] // Наша віра. — 2002. — Чис. 4 (квіт.). — С. 8–9.
- 322.***Тимошик М.** Уроки Івана Огієнка // Європа-центр. — 2004. — №2. — С. 112–117.
- 323.***Тимошик М.** Уроки Івана Огієнка // Робітн. газета. — 2002. — 15 січ.
324. **Тіменик З.** Іван Огієнко (митрополит Іларіон), 1882–1972: Життєписно-бібліогр. нарис. — Л., 1997. — 228 с. — Бібліогр.: с. 193–222.
325. **Тіменик З.** Іван Огієнко // За вільну Україну. — 1991. — 25 лют. — С. 2–3.
326. **Тюрменко І.** Життя, віддане народові: Іван Огієнко // Історія України. — 1999. — № 16. — С. 6–7; № 17. — С. 4–5.
327. **Тюрменко І. І.** Іван Огієнко та його сучасники // Наук. записки / Нац. академія «Києво-могилянська академія». — К., 1999. — Т. 14: Історія. — С. 65–72.
328. **Тюрменко І. І.** Іван Огієнко — митрополит Іларіон // Укр. іст. журнал. — 1995. — № 2. — С. 79–92.
329. **Шпак В.** «Патентований українець» Іван Огієнко // Урядовий кур'єр. — 2007. — 21 берез. — С. 21.
330. **Щегельський А.** Життєдіяльність Івана Огієнка досліджує науковець з України: [Наук. дослідж. д-ра іст. наук, проф.

- І. Тюрменко] // Київ. старовина. — 2006. — № 4. — С. 173—175.
- 331.***Ювілейна** книга на пошану митрополита Іларіона у 75-ліття його життя й праці, 1882—1957 / Редкол.: С. В. Савчук, Г. Метюк, Ю. Мулик-Луцик. — Вінніпег, 1958. — 320 с.
- 332.**Юкало В.** Життєвий подвиг Івана Огієнка // Медична академія. — 2007. — 24 квіт. — С. 11.
- 333.**Ярмусь С.** Відкрито пам'ятник присутності українців і їхньої культури в Кенорі, Онтаріо: [Згадується про відвідини митрополитом Іларіоном Кенори в 1957 році; сонет «Як прекрасна ця Кенора», написаний ним під впливом вражень від її краси] // Вісник (The Herald). — 2001. — 1 верес. — С. 3.
- 334.**Ярмусь С.** Феномен Івана Огієнка (митрополита Іларіона) / Передм. М. Тимошика. — К.; Вінніпег, 1998. — 36 с.
- ***
- 335.**Гульчій Г.** Вірна подруга митрополита Іларіона Домініка Огієнко // Вісник (The Herald). — 1997. — 30 черв. — С. 8—9.
- 336.**Кардаш С.** Вірна подруга митрополита Іларіона Домініка Огієнко // Жива вода. — 2000. — № 5. — С. 1, 2.
- 337.**Луговий О.** Домініка Огієнкова // Луговий О. Визначне жіноцтво України: Іст. життєписи. — К., 1994. — С. 291—295.
- 338.**Ляхоцький В.** Домініка // Сучасність. — 1998. — № 7—8. — С. 130—137.
- 339.**Ляхоцький В.** Раз добром налите серце: [Домініка Огієнко] // Жінка. — 1997. — № 8. — С. 2—3.
- 340.**Опанасюк О.** Жертовний символ: Берегиня і натхненниця Огієнка: [Про дружину Огієнка Домініку Данилівну] // Літ. Україна. — 2007. — 10 трав.
- 341.***Пляченко А.** Взаємини Домініки та Івана Огієнків як зразок національної свідомості української родини // Актуальні проблеми політики: Зб. наук. праць. — О., 1997. — Вип. 1—2. — С. 222—224.
- ***

342. **Іларіон**, світське ім'я Огієнко Іван // Енциклопедія Українознавства / Голов. ред. В. Кубійович. — Л., 1994. — Т. 3. — С. 863.
343. **Огієнко Іван Іванович** // Мала енциклопедія етнодержавознавства. — К., 1996. — С. 869–870.
344. **Огієнко І. (15.01.1882–29.03.1972)** // Гончаренко С. Український педагогічний словник. — К., 1997. — С. 237.
345. **Огієнко Іван Іванович** / М. Тимошик // Українська журналістика в іменах: Матеріали до енциклопед. словника. — Л., 1995. — Вип. 2. — С. 154–157.
346. **Огієнко Іван Іванович (1882–1972)** // Українська мова: Енциклопедія. — 2-е вид., виправ. і доповн. — К., 2004. — С. 424.
347. **Огієнко Іван Іванович (митрополит Іларіон)** // Тернопільський Енциклопедичний Словник: В 3 т. — Т., 2005. — Т. 2. — С. 654.

348. **Ляхоцький В.** До питання про науковість поняття огієнкознавство // Четвертий міжнародний конгрес україністів. Історія. — О.; К.; Л., 1999. — Ч. II: ХХ ст. — С. 61–67.

Іван Огієнко — державний і громадський діяч

- 349.***Багмет М.** Світогляд та державотворча діяльність Івана Огієнка (митрополита Іларіона) / М. Багмет, Н. Жук // Вересень. — Миколаїв, 1999. — № 1. — С. 19–21.
- 350.***Гривнак О.** Іван Огієнко про віру і вірування українців // Рід. джерела. — 2000. — № 1. — С. 35–37.
351. **Дорошенко Д.** Мої спомини про недавнє минуле (1914–1920). В 4 ч. — Мюнхен: Укр. вид-во, 1969. — 542 с.
I. Огієнко: С. 402, 408, 412, 414, 415,
416, 429, 431, 432, 433, 435, 436,
437.
- 352.***Завальнюк О. М.** I. I. Огієнко і польське адміністрування на території Поділля (листопад 1919 р.–липень 1920 р.) //

- Наук. праці / Кам'янець-Поділ. держ. пед. ун-т. — Кам'янець-Подільський, 1997. — Т. 1 (3): Історичні науки. — С. 143–158.
- 353.***Кармалюк С. П.** Іван Огієнко — голова Подільського відділу Українського Товариства Червоної Хреста // Духовні витоки Поділля: Творці історії краю: Матеріали міжнар. наук. конф., 9–11 верес. 1994 р., м. Кам'янець-Поділ. — Хмельницький, 1994. — Ч. 1. — С. 314–315.
- 354.***Копилов А. А.** Українські державні інституції в Кам'янці-Подільському восени 1919 – влітку 1920 року: [За кн. І. І. Огієнка «Рятування України»] // Матеріали IX-ої Поділ. іст.-краєзн. конф. — Кам'янець-Подільський, 1995. — С. 278–281.
355. **Ляхоцький В. П.** Іван Огієнко — головноуповноважений міністр уряду УНР (1919–1920) // Матеріали Міжнар. наук. конф. «Відродження української державності: проблеми історії та культури», 13–16 трав. 1996 р., Одеса. — О., 1996. — Ч. 1. — С. 80–81.
356. **Ляхоцький В.** На чолі Міністерства ісповідань УНР // Пам'ять століть. — 1998. — № 2. — С. 106–122.
- 357.***Іван Огієнко** як державотворець // Українська національна ідея: історія і сучасність: Наук. збірник. — Житомир, 1997. — С. 17–19.
358. **Окаринський В.** Український скаутський рух (1911–1944 рр.). — Т.: Рада, 2006. — 260 с.
І. Огієнко: С. 47.
359. **Петлюра С.** Статті. Листи. Документи. В 3 т. Т. 3. — К.: Вид-во ім. О. Теліги, 1999. — 615 с.
І. Огієнко (міністр освіти, міністр ісповідань): С. 12, 82, 124, 147, 169, 192, 194, 203–204, 206, 207, 210, 211, 366, 394, 430, 466, 499–500, 553.

360. **Пилявець Л.** Огієнко — міністр ісповідань УНР// Ідея національної церкви в Україні: Матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. — Т., 1997. — С. 112–113.
361. **Сохацька Є.** Ідея соборності в культурологічній спадщині Івана Огієнка // Сохацька Є. На варті українства. — Кам'янець-Подільський, 2004. — С. 289–294.
- 362.***Тертичка В.** До питання про погляди І. Огієнка в контексті національно-визвольного руху України // Політологічний вісник: Матеріали Всеукр. наук.-метод. конф. «Політична думка в Україні: минуле і сучасність», 1–4 лют. 1993 р. — К., 1993. — Ч. 2. — С. 206–213.
363. **Тимошик М.** «Хай лютий ворог на Голготу жене стократ за Україну...»: (Іван Огієнко як державотворець) // Огієнко І. (митрополит Іларіон). Рятування України. — К., 2005. — С. 8–66.
- 364.***Тюрменко І.** Державницька діяльність Івана Огієнка (митрополита Іларіона). — К., 1998. — 280 с.
- 365.***Тюрменко І. І.** Іван Огієнко — головуповноважений уряду УНР (листоп. 1919–жовт. 1920 рр.) // Наук. записки / Ін-т політ. і етнонац. досліджень. — К., 1999. — Вип. 7. — С. 256–268.
366. **Тюрменко І. І.** Іван Огієнко — головуповноважений уряду УНР (листоп. 1919–жовт. 1920 рр.) // Укр. іст. журнал. — 1999. — № 5. — С. 101–109; № 6. — С. 101–111.
- 367.***Тюрменко І. І. І. Огієнко** — Митрополит Іларіон про державу як складову частину національної ідеї // Наук. праці / Кам'янець-Поділ. держ. пед. ун-т. — Кам'янець-Подільський, 1997. — Т. 1 (3): Історичні науки. — С. 261–265.
- 368.***Тюрменко І. І.** Іван Огієнко — митрополит Іларіон у боротьбі за незалежну Українську державу в роки другої світової війни // Вісник. Сер.: Історія / Київ. ун-т ім. Т. Шевченка. — К., 1998. — Вип. 39. — С. 33–36.
- 369.***Тюрменко І. І.** Проблеми української державності в діяльності та науковій спадщині Івана Огієнка: Автореф. дис. ...

д-ра іст. наук: 07.00.01 / Київ. ун-т ім. Т. Шевченка. — К., 2000. — 33 с.

370. **Уряди України**, 1917–1920 // Яка краса: відродження країни: Альманах Українського братського союзу: У 60-річчя Української Народної Революції. — Скрентон, 1979. — С. 11–19.

І. Огієнко: С. 19.

371. **Шудря М.** Історія державотворення в іменах // Укр. культура. — 2000. — № 3. — С. 30–31.

Наукова спадщина Івана Огієнка — історика, культуролога, філософа

372. ***Баженов Л.** Іван Огієнко й розвиток краєзнавства на Правобережній Україні [1919–1920 рр.] // Тези доп. тринадцятої Вінниц. обл. іст.-краєзн. конф., м. Вінниця, 6 верес. 1994 р. — Вінниця, 1994. — С. 67–69.

373. ***Григораш Н.** Кирило-Мефодіївське питання в дослідженнях Івана Огієнка // Збірник на пошану професора Марка Гольберга: До 50-річчя наукової діяльності та 80-річчя від дня народження. — Дрогобич, 2002. — С. 154–158.

374. **Жук Н. М.** Дослідження І. І. Огієнком проблем становлення української культури та друкарства // Матеріали науково-практичної конференції на тему «Розвиток освіти і культури України в XVII–XIX ст.», 22–23 листоп. 1999 р.: [Зб. наук. праць]. — Глухів, 1999. — С. 12–13.

375. **Жулинський М.** «Людина праці й обов'язку»: Слово про І. Огієнка, авт. академ. промови «Українська культура», виголошеної 5 жовт. 1917 р. на відкритті Укр. Нар. Ун-ту в Києві // Наука і суспільство. — 1990. — № 11. — С. 22–25.

376. **Історія** української культури: У 5 т. / Редкол.: П. П. Толочко та ін. — К., 2001 — Т. 1. — 2001. — 1135 с.

І. Огієнко: С. 21.

Т. 2. — 2001. — 847 с.

- І. Огіенко: С. 11, 12, 494–495.
Т. 3. — 2003. — 1246 с.
- І. Огіenko: С. 758, 759, 762.
377. **Качкан В. А.** (Етнокультурний пласт Івана Огієнка) // Качкан В. А. Українське народознавство в іменах: В 2 ч. — К., 1994. — Ч. 1. — С. 281–295.
378. **Качкан В.** «Я все життя орав та сіяв»: Етнокультурний пласт Івана Огієнка // Вітчизна. — 1993. — № 2. — С. 140–145.
379. **Кендус О.** Митрополит Іларіон (І. Огіенко) про моральні чесноти // Історія релігій в Україні: Матеріали IX міжнар. конф. — Л., 1999. — Кн. 1. — С. 151–153.
- 380.* **Кирчів Р.** Внесок Івана Огієнка в українську етнографію і фольклористику // Народознавчі зошити. — 1995. — № 5. — С. 257.
381. **Кирчів Р.** Внесок Івана Огієнка в українську етнографію і фольклористику // Нар. творчість та етнографія. — 1995. — № 4–6. — С. 9–18.
382. **Кобякова С.** Сила нації — в силі її культури / С. Кобякова, Д. Піוטровська // Молодь України. — 2002. — 8 лют. — С. 1. **Те ж** // День. — 2002. — 9 лют. — С. 6.
383. **Костриця М.** Краєзнавчі студії у спадщині Івана Огієнка: (До 125-річчя від дня народження) // Краєзнавство. Географія. Туризм. — 2007. — № 8 (лют.). — С. 5–6.
384. **Кралюк П.** Острозька Біблія в дослідженнях Івана Огієнка // Візвол. шлях. — 2007. — № 1. — С. 43–48.
385. **Кудрик Л.** Іван Огієнко про формування духовної культури людини // Укр. мова і л-ра. — 2004. — № 19. — С. 18–21.
386. **Кудрик Л.** Проблеми духовного розвитку людини і народу у філософсько-педагогічній спадщині Івана Огієнка (митрополита Іларіона) // Пед. думка. — 2004. — № 2. — С. 81–90.
- 387.* **Кудрик Л. Г.** Проблема духовного розвитку людини і народу у філософсько-педагогічній спадщині Івана Огієнка // Православ'я – наука – суспільство: проблеми взаємодії: Ма-

- теріали II Всеукр. наук.-практ. конф. — Черкаси, 2004. — С. 130–134.
388. **Кучинська І. О.** Етика духовної свідомості Івана Огієнка // Історія в серед. і вищ. навч. закладах України. — 2005. — № 10. — С. 21–25.
389. **Ластовська О.** Православне чернецтво в роботі Івана Огієнка «Українська культура»: співвідношення релігієзнавчого та культурологічного аспектів // Визвол. шлях. — 2003. — № 9. — С. 83–86.
390. ***Ляхоцький В.** Агатангел Кримський та Іван Огієнко: до проблеми персонального історичного порівняння // Проблеми історії України: Факти, судження, пошуки: Результати дослідж. істориків наук.-дослід. ін-тів та навч. закл.: Зб. наук. праць. — К., 1998. — Вип. 4. — С. 313–321.
391. **Ляхоцький В.** На скрижалах вічності: До 125-річчя від дня народження видатного вченого-патріота, держ. і громад.-політ. діяча // Укр. культура. — 2007. — № 1. — С. 11.
392. ***Маключенко В. І.** Оцінка діяльності та творчого доробку Дмитра Туптала митрополитом Іларіоном (Іваном Огієнком) // Українознавство — наука самопізнання українського народу: Матеріали X Міжнар. наук. конф. «Стан, проблеми, перспективи розвитку українознавства», 18–20 жовт. 2001 р. — К., 2001. — С. 156–158.
393. ***Марушкевич А.** Іван Огієнко про ідеї морального виховання особистості в духовній спадщині Дмитра Ростовського (Дмитра Тупталенка) // Зб. наук. праць. Сер.: Педагогічні науки / Полтав. держ. пед. ун-т ім. В. Г. Короленка. — Полтава, 2002. — Вип. 5–6 (26–27). — С. 85–90.
394. **Мех Н.** Постать Івана Огієнка в українській культурній, мовній та релігійній традиції / Н. Мех, О. Пейчева // Україна соборна: Зб. наук. статей / Ін-т історії України та ін. — К., 2004. — Вип. 1. — С. 135–141.
395. ***Іван Огієнко** (митрополит Іларіон) і виховання національної свідомої особистості: Наук. доповіді Всеукр. наук. конф.,

- 16–17 січ. 1997 р., Київ / Всеукр. т-во Івана Огієнка та ін. — К., 1997. — 410 с.
- 396.***Іван Огієнко** і сучасна наука та освіта: Наук. збірник: Сер.: Іст. та філол. Вип. 1 / Кам'янець-Поділ. держ. ун-т. — Кам'янець-Подільський, 2003. — 200 с.
- 397.**Іван Огієнко** і сучасна наука та освіта: Наук. збірник: Сер.: Іст. та філол. Вип. 2 / Кам'янець-Поділ. держ. ун-т; Всеукр. т-во Івана Огієнка. — Кам'янець-Подільський, 2005. — 256 с.
- 398.**Іван Огієнко** і сучасна наука та освіта: Наук. збірник: Сер.: Іст. та філол. Вип. 3 / Кам'янець-Поділ. держ. ун-т; Всеукр. т-во Івана Огієнка. — Кам'янець-Подільський, 2006. — 284 с.
- 399.***Опанасюк Г. О.** Моральні принципи як основа якостей управління в працях Івана Огієнка // Українська національна ідея: Історія і сучасність: Наук. збірник. — Житомир, 1997. — С. 32–34.
- 400.***Пальоха О.** Огієнко І.: творимо українську культуру всіма силами: [З матеріалів фонду Волин. краєзн. музею] // Волинський музей: історія і сучасність: Наук. збірник. — Луцьк, 2004. — Вип. 3. — С. 112–113.
- 401.***Панько О.** Берестейська унія в оцінках І. Огієнка (митрополита Іларіона) // Укр. релігієзнавство. — 2002. — № 25. — С. 88–96.
- 402.**Панько О.** Митрополит Іларіон (І. Огієнко) про особливості поширення християнства у Київській Русі // Християнство і культура: Матеріали Міжнар. наук. конф. — К.; Т., 1998. — С. 137–140.
- 403.**Панько О.** Проблеми запровадження християнства в Київській Русі у спадщині І. Огієнка // Історія релігій в Україні: Матеріали IX Міжнар. конф. — Л., 1999. — Кн. 2. — С. 35–38.
- 404.***Панько О. І.** Християнство в історії духовної культури українського народу: На матеріалах наукової спадщини І. Огієнка: Автореф. дис. ... канд. іст. наук: 09.00.01 / НАН

- України. Ін-т філософії ім. Г. С. Сковороди. — К., 2003. — 16 с.
- 405.***Плотницька І.** Іван Огієнко — дослідник вірувань українського народу // Кожному мила своя сторона: Краєзн. нариси про видатних. людей, минуле Житомирщини, обряди і звичаї населення краю. — Житомир, 1997. — С. 54–57.
- 406.**Релігія** і спадкоємність розвитку української культури // Культурне відродження в Україні: Історія і сучасність / Ред. Т. О. Сілаєва. — Т., 1993. — С. 59–79.
І. Огієнко: С. 65, 66–67, 68, 74, 78.
- 407.***Роняк Т.** Погляди Івана Огієнка на декоративно-ужиткове мистецтво як самобутню мову українського народу // Наук. записки / Рівнен. держ. гуманіт. ун-т. — Рівне, 2000. — Вип. 12: Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закладах освіти, ч. 1: Історичні аспекти розвитку освіти і педагогічної думки в Україні: Зарубіж. досвід. — С. 18–20.
- 408.***Роняк Т.** Християнська мораль як елемент духовного виховання в спадщині Івана Огієнка // Формування основ християнської моралі в процесі духовного відродження України: Матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. — Острог, 1995. — Кн. 1. — С. 25–27.
- 409.**Семчишин М.** Тисяча років української культури: Іст. огляд культ. процесу. — 2-е вид. — К.: Друга рука: Фенікс, 1993. — 550 с.
І. Огієнко: С. 33, 34, 35, 36, 41.
- 410.**Сохацька Є.** Іван Огієнко — будівничий нації: (За матеріалами «Нашої культури» (1935–1937 pp.) // Сохацька Є. На варті українства. — Кам'янець-Подільський, 2004. — С. 312–316.
- 411.***Сохацька Є.** Іван Огієнко за національно зорієнтовану українську культуру: (За матеріалами «Нашої культури» (1935–1937 pp.) // Наук. праці. Сер.: Філологічні науки / Кам'янець-Поділ. держ. пед. ун-т. — Кам'янець-Подільський, 2001. — Вип. 5. — С. 184–187.

412. **Сохацька Є.** І. І. Огієнко і Г. О. Костюк: (До історії взаємин двох науково-культурних діячів нашої доби) // Сохацька Є. На варті українства. — Кам'янець-Подільський, 2004. — С. 272–274.
*Те ж // Культура Поділля: історія і сучасність: Матеріали 2-ї наук.-практ. конф., присвяченої 500-річчю м. Хмельницького, 27–29 серп. 1993 року. — Хмельницький, 1993. — С. 233–236.
413. **Сохацька Є.** Іван Огієнко за спогадами Григорія Костюка // Сохацька Є. На варті українства. — Кам'янець-Подільський, 2004. — С. 294–306.
Те ж // Студії з арх. справи та документознавства. — К., 1998. — Т. 3. — С. 161–166.
414. **Сохацька Є.** Іван Огієнко про методологію наукової практи // Сохацька Є. На варті українства. — Кам'янець-Подільський, 2004. — С. 307–312.
*Те ж // Виховна робота у вищому навчальному закладі: симбіоз нового і традиційного: Зб. наук. праць за матеріалами Всеукр. наук.-практ. конф. (27–28 листоп. 2000 р.). — Кам'янець-Подільський, 2001. — С. 56–61.
415. ***Тимошик М.** Богдан Хмельницький у творчості Івана Огієнка: обставини написання творів та доля рукописів // Образ. — 2006. — Вип. 6. — С. 21–28.
416. **Тимошик М.** «Прозріє народ мій і волю дістане...»: Обставини написання Іваном Огієнком творів про Богдана Хмельницького та доля рукописів // Огієнко І. (митрополит Іларіон). Богдан Хмельницький. — К., 2004. — С. 7–46.
417. ***Тіменик З.** Служіння нації, церкві та Україні як етнофілософська традиція: (Зі спадщини митрополита Іларіона (Огієнка)) // Українська національна ідея: реалії та перспективи розвитку: Зб. наук. праць / Ін-т народознавства; Ін-т українознавства ім. І. Крип'якевича. — Л., 2002. — Вип. 13. — С. 199–207.
418. **Тіменик З.** Церковна і народна традиція в етнофілософському процесі: (Деякі спостереження над спадщиною митро-

- полита Іларіона (Огієнка)) // Історія релігій в Україні: Праці ХІ Міжнар. наук. конф. — Л., 2001. — Кн. 1. — С. 443–448.
419. **Тюременко І. І.** Внесок Івана Огієнка в українську культурологію // Наук. записки / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. — К., 2001. — Вип. 44: Педагогічні та історичні науки. — С. 237–241.
- 420.***Тюременко І. І.** Іван Огієнко — дослідник духовної культури східних слов'ян // Україна ХХ ст.: культура, ідеологія, політика. — К., 2001. — Вип. 5. — С. 200–205.
421. **Тюременко І. І.** І. Огієнко — Митрополит Іларіон про державу як складову частину національної ідеї // Наук. праці / Кам'янець-Поділ. держ. пед. ун-т. — Кам'янець-Подільський, 1997. — Т. 1 (3): Історичні науки. — С. 261–265.
- 422.***Тюременко І. І.** Огієнко про роль і місце Руїни в історії українського державотворення // Сіверян. літопис. — 1999. — № 2. — С. 3–11.
- 423.***Хом'як Н.** Просвітительські ідеї Івана Огієнка // Матеріали людинознавчих філософських читань / Дрогоб. держ. пед. ін-т ім. І. Франка. — Дрогобич, 1998. — Вип. 5. — С. 272–281.
- 424.***Щерба С. П. І. І.** Огієнко і духовність українства // Уряду України. Президенту, законодавчій, виконавчій владі. — К., 1999. — Т.14.: Україна на порозі третього тисячоліття: Духовність і художньо-естетична культура. — С. 217–221.
- 425.***Юкало В. Я.** Огієнкова концепція зв'язку культури мови і державності // Матеріали Міжнар. наук. конф. «Відродження української державності: проблеми історії та культури», 13–16 трав. 1996 р., О. — Одеса, 1996. — Ч. 1. — С. 177–178.
426. **Яртись А.** Національна ідея в науковій спадщині та церковно-просвітницькій діяльності митрополита Іларіона (Івана Огієнка) // Історія релігій в Україні: Праці X Міжнар. наук. конф. — Л., 2000. — Кн. 1. — С. 426–430.

427. **Члени** Товариства // Хроніка НТШ у Львові за час від 1.I.1931–30.IX.1932. — Л., 1932. — Чис. 71. — С. 27–37.
І. Огієнко — дійсний член філологічної секції: С. 30.
428. **Члени** Товариства // Хроніка НТШ у Львові за роки 1926–1930. — Л., 1930. — С. 91–122.
І. Огієнко — дійсний член філологічної секції: С. 101.
429. **Склад** секцій і комісій Наукового Товариства ім. Т. Шевченка // Хроніка НТШ у Львові за роки 1926–1930. — Л., 1930. — Чис. 69–70.
І. Огієнко — дійсний член бібліографічної комісії: С. 80.

I. Огієнко — мовознавець

430. **Авраменко В.** Проблеми розвитку української термінологічної лексики в освітньому процесі 1905–1907 років: [Внесок І. Огієнка] // Рід. школа. — 2001. — № 3. — С. 74–77.
431. ***Бегаса Р.** До історії створення «Етимологічно-семантичного словника української мови» Івана Огієнка // Сучасні проблеми мовознавства та літературознавства: Зб. наук. праць. — Ужгород, 2000. — Вип. 2. — С. 14–19.
432. **Біла О.** Концепція мовної освіти І. Огієнка // Наука і освіта. — 2001. — № 2–3. — С. 100–103.
433. **Білорус Н.** Слово — культура — духовність: І. Огієнко про природу художнього слова // Укр. мова та л-ра в школі. — 2002. — № 5. — С. 73–74.
434. **Болтівець С.** Іван Огієнко про деякі особливості української мови // Дивослово. — 1996. — № 5–6. — С. 14–16.
435. **Болтівець С.** Іван Огієнко: Мова як вираження національної психіки, душі й свідомості народу: [Іст.-мовознав. розвідки І. Огієнка] // Дивослово. — 1994. — № 7. — С. 23–27.
436. **Бучко Д.** Боротьба І. Огієнка за впровадження української мови у церковне богослужіння // Релігія і церква в націона-

- льному відродженні України: Тези наук. конф. — Т., 1993. — С. 4–5.
437. **Вибрані** питання з української складні: [Згадуються укр. дослідники-мовознавці, в т. ч. І. Огієнко] // Укр. школа. — 1938. — Чис. 18 (1 груд.). — С. 107–110.
438. **Герасименко Л.** Наше слово: З погляду Івана Огієнка // Освіта. — 1993. — 27 січ. — С. 4.
439. **Герус-Тарнавецька І.** Український правопис в ретроспекції та спостереженнях над правописною практикою в Канаді // Життєвий досвід українців у Канаді: Рефлексії. — Вінніпег, 1994. — С. 245–300.
І. Огієнко: С. 247, 261, 269–270, 271, 272, 286–288, 290, 294.
440. **Головніші** правила українського правопису: Ухвал. М-вом Нар. Освіти для шк. вжитку на всій Україні, 19 січ. 1919 р. / Голова правопис. Коміс. проф. І. Огієнко; Чл. коміс. А. Кримський, Є. Тимченко // Історія українського правопису XVI–XX століття: Хрестоматія. — К., 2004. — С. 284–290.
441. ***Гривнак О. С.** Виховання почуття краси слова на матеріалі художнього мовлення в лінгводидактичній спадщині Івана Огієнка // Наука і сучасність: Зб. наук. праць. — К., 1998. — Ч. 1. — С. 4–10.
442. ***Гривнак О. С.** Лінгводидактичні ідеї Івана Огієнка: Автограф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.02 / Нац. пед. ун-т ім. М. Драгоманова. — К., 1999. — 22 с.
443. ***Дзендерівський Й.** Іван Огієнко як діалектолог і організатор діалектологічних досліджень // Питання історії, української і слов'янських мов та культури: Зб. доповідей і повідомлень / НТШ у Львові. — Л., 1997. — С. 95–110.
444. ***Задорожний В. Б.** Іван Огієнко — акцентолог // Постаті та ідеї: З історії мовознавства в Україні: [Зб. наук. праць]. — К., 1995. — С. 17–25.
445. **Задорожний В.** Іван Іванович Огієнко — мовознавець // Мовознавство. — 1990. — № 1. — С. 62–67.

- 446.***Захлюпана Н.** «Граматично-стилістичний словник Шевченкової мови» І. Огієнка // Вісник. Сер.: Філологічна / Львів. ун-т ім. І. Франка. — Л., 1997. — Вип. 26: Мова і соціальні процеси. — С. 21–28.
- 447.**Іванишин В.** Мова і нація: Тези про місце і роль мови в національному відродженні / В. Іванишин, Я. Радевич-Винницький. — Дрогобич: Відродження, 1994. — 218 с. І. Огієнко: С. 62, 117, 187, 204.
- 448.**Кисіль О. С.** Народність — провідний принцип лінгводидактичної спадщини І. Огієнка // Традиції виховання у світовій народній педагогіці: Матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 6–8 черв. 1995 р., м. Рівне. — К.; Рівне, 1995. — Ч. 1. — С. 196–198.
- 449.**Кисіль О.** Погляди Івана Огієнка на роль народної мови в процесі утвердження єдиної української літературної мови // Язык и культура: 6-я Междунар. конференция. — К., 1998. — Т. 1. — С. 65–66.
- 450.**Кисіль О. С.** Проблеми рідної мови в історико-релігійній концепції Івана Огієнка // Язык и культура: 6-я Междунар. конференция. — К., 1998. — Т. 1. — С. 66–73.
- 451.***Кононенко А. М.** Іван Огієнко про формування найважливіших рис української літературної мови // Лінгвофілософські аспекти гуманітарної освіти: Матеріали наук. конф. — Суми, 1998. — С. 53–61.
- 452.**Котрий** – який – що: [Вживання займенників Цитується І. Огієнко] // Укр. школа. — 1938. — Чис. 4 (1 берез.). — С. 28.
- 453.**Котрий** – який – що: [Вживання займенників. Згадується І. Огієнко] // Учительське слово. — 1938. — Чис. 5 (15 берез.). — С. 31–32. — (Куток укр. літ. мови).
- 454.***Крутій К.** Християнська мораль як елемент мовленнєвої культури в спадщині Івана Огієнка // Виховання молодого покоління на принципах християнської моралі в процесі духовного відродження України: Зб. наук. праць. — Острог, 1998. — С. 290–294.

455. **Кучинська І.** Іван Огієнко про значення рідної мови в духовному відродженні особистості // Укр. л-ра в загальноосвіт. школі. — 2003. — № 1. — С. 22–23.
456. **Лісняк С.** Українська мова — мова церкви // Мова і культура нації: Наук. збірник. — Т., 2001. — С. 102–107.
І. Огієнко: С. 106–107.
457. **Ляхоцька Л.** «Хочеш добра своїй нації — не нехтуй рідною мовою»: [І. Огієнко і мова] // Почат. школа. — 1997. — № 12. — С. 1–5.
458. **Мазур П.** Іван Огієнко: «Мова — то серце народу живе мова — живе народ» // Слово Просвіти. — 2007. — 5–11 лип. — С. 10.
459. ***Медведь О.** «Історичний словник граматичної термінології» І. Огієнка як одна з перших спроб підсумувати розвиток української мовознавчої термінології // Українська термінологія і сучасність: [Матеріали II Всеукр. наук. конф.]. — К., 1997. — С. 205–208.
460. **Медвідь І.** Іван Огієнко про роль духовенства у збереженні рідної мови / І. Медвідь, А. Медвідь // Історія релігій в Україні: Матеріали XIV міжнар. наук. конф. (Львів, 11 трав. 2004 р.). — Л., 2004. — С. 71–76.
461. **Мисюра Ф.** Найбільший злочин: Українська мово, як же Ти ще жива?: [Заповіти І. Огієнка учителям, учням, всім громадянам про мову] // Укр. газета. — 2002. — № 7. — С. 8.
462. **Мовчун Л.** Духовні скарби Івана Огієнка // Дивослово. — 2003. — № 10. — С. 59–62.
463. ***Мойсієнко А.** Огієнківський словник шевченкової мови // Україна, українці, українознавство у ХХ ст. в джерелах і документах: Зб. наук. праць: У 2 ч. — К., 1999. — Ч. 1. — С. 283–289.
464. ***Мужеловська Л. В.** Становлення українського правопису у другій половині XIX століття в освітленні І. Огієнка // Нauка і сучасність: Зб. наук. праць. — К., 1999. — Вип. 4. — С. 164–179.

465. **Найголовніші** правила українського правопису: «Подільський список»: З доручення правопис. коміс. склав прив.-доц. І. Огієнко // Історія українського правопису: Хрестоматія. — К., 2004. — С. 300–305.
466. **Найголовніші** правила українського правопису: Ухвал. Правопис. Коміс. при Міністерстві Освіти 24 трав. 1918 р. в м. Київі / Голова Правопис. Коміс. прив.-доц. І. Огієнко // Історія українського правопису: Хрестоматія. — К., 2004. — С. 291–299.
467. **Огієнко Іван:** (Незабутні імена української науки): Тези доп. Всеукр. наук. конф., присвяченої 110-річчю від дня народження проф. Івана Огієнка (26–27 трав. 1992 р.) / Наук. тво ім. Т. Шевченка та ін. — Л., 1992.
Ч. 1. — 122 с.
Ч. 2. — 250 с.
468. **Огієнкові** афоризми і сентенції: До 115-річчя від дня народження митрополита Іларіона (Огієнка) / Ін-т українознав.; Упоряд., вступ. ст. і покажч. З. Тіменика. — Л., 1996. — 61 с.
469. ***Пивоваров В. М.** Дослідження проблем української орфографії в наукових працях І. Огієнка // Передаймо нашадкам наш скарб — рідну мову: Матеріали наук.-практ. конф., Харків, груд. 1998 р. — Х., 1999. — С. 22–27.
470. «**Поки живе мова — житиме народ, як національність**»: [До 115-річчя від дня народження Івана Огієнка] // Золотий колос: Календар-альманах, 1997. — Л., 1997. — С. 54–55.
471. **Рапіна Л.** Українській мові він присвятив своє життя: Цього року відзначається 125-річчя проф. І. Огієнка (митрополита Іларіона) // Укр. мова й л-ра в сер. школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах. — 2007. — № 2. — С. 157–159.
472. **Русанівський В. М.** Історія української літературної мови: Підручник. — К.: АртЕК, 2001. — 391 с.
І. Огієнко: С. 66–68, 291, 330–331.
473. **Стецишин Р. І.** Огієнко: «Мова — то серце народу: гине мова — гине народ» // Укр. слово. — 2004. — 10–16 берез. — С. 10.

474. **Тимошик М.** Мова — душа нації: Іван Огієнко (митрополит Іларіон) в обороні української мови // Огієнко І. Історія української літературної мови. — К., 2001. — С. 8–62.
- 475.***Усатий В. Д.** Деякі мовознавчі погляди І. Огієнка / В. Д. Усатий, А. В. Усатий // Велика Волинь: Минуле і сучасне: (Матеріали міжнар. наук. краєзн. конф., жовт. 1994 р.). — Хмельницький; Ізяслав; Шепетівка, [1995]. — С. 463–465.
476. **Феллер М.** Зіставлення української та єврейських мов у працях І. Огієнка (на сторінках журналу «Рідна мова») // Українська філологія: Школи, постаті, проблеми: Зб. наук. праць Міжнар. конф., присвяч. 150-річчю від дня заснування каф. укр. словесності у Львів. ун-ті. — Л., 1999. — Ч. 2. — С. 441–448.
477. **Феллер М.** Зіставлення Іваном Огієнком української та давньоєврейської мов // Укр. мова та л-ра. — 2001. — Чис. 47 (груд.). — С. 3–4.
478. **Хом'як Н.** Іван Огієнко — видатний український славіст // Проблеми слов'янознавства: Міжвід. наук. збірник. — Л., 1996. — Вип. 49. — С. 8–11.
479. **Чехович К.** Перший з'їзд славянських фільольогів в Празі (6–13.X.1929): (Допис з Праги) // Літературно-науковий вісник. — 1929. — Т. XCX, кн. 11. — С. 1021–1025.
І. Огієнко виступав з викладом «Крехівський Апостол 1560-х років».
480. **Шевельов Ю.** Українська мова в першій половині двадцятого століття (1900–1941): Стан і статус. — [Б. м.]: Сучасність, 1987. — 295 с.
І. Огієнко: С. 96, 98, 166, 225, 226, 262.
- 481.***Яременко С.** Українознавчий зміст «Історії української літературної мови» І. Огієнка // Україна, українці, українознавство у ХХ ст. в джерелах і документах: Зб. наук. праць: У 2 ч. — К., 1999. — Ч. 2. — С. 356–359.

«Перекладав я Слово Боже...»

482. **Вздульська В.** Таємниці української Біблії // Слово Просвіти. — 2006. — 16–22 берез. — С. 9.
483. **Григоренко О.** Перекладач Біблії українською мовою I. I. Огієнко: богослов, державотворець та проводир нації // Християнство і національна ідея: Наук. збірник. — Т., 1999. — С. 24–31.
484. ***Григоренко О.** Перекладач Біблії українською мовою I. I. Огієнко: богослов, державотворець та проводир нації // Наук. записки / Остроз. акад. — Острог, 1999. — Т. 2, ч. 2: Виховання молодого покоління на принципах християнської моралі в процесі духовного відродження України. — С. 325–331.
485. ***Мороз Т. В.** До індивідуальної характеристики перекладачів Євангелія у залученні лексичних джерел української мови: (Пилип Морачевський, Пантелеймон Куліш, Іван Огієнко) / Т. В. Мороз, Л. О. Ткач // Наук. записки: Філол. науки / Нац. ун-т «Києво-Могилянська академія». — 2006. — Т. 60. — С. 22–36.
486. ***Поташний Ю.** Благодаря ему Библия зазвучала на украинском // 2000. — 2002. — 18 янв. — С. 24.
487. **Рожко В.** Блаженної пам'яті: Митрополит Іларіон як перекладач Біблії // Наук. записки / Остроз. акад. — Острог, 1999. — Т. 2. — ч. 2, С. 355–360.
488. ***Рожко В.** Митрополит Іларіон як перекладач Біблії // Всеукраїнська міжнародна християнська асамблея: Наук.-практ. конф., Київ, 17–18 лют. 1998 р.: Доп. і повідомлення. — К., 1998. — С. 283–285.
Те ж // Визвол. шлях. — 2000. — Кн. 10. — С. 20–23.
489. **Рокіцький О.** Перший повний український переклад Біблії // Пам'ять століть. — 2002. — № 4. — С. 59–67.
I. Огієнко: С. 60.

490. **Тимошик М.** Книга книг: Історія перекладу й видання Святого письма укр. мовою // Освіта. — 2000. — 31 трав.-7 черв. — С. 4–5.
491. **Тимошик М.** Книга серед книг: [Історія перекладу й видання Святого письма укр. мовою] // Берегиня. — 2000. — № 4. — С. 6–18.
І. Огієнко: С. 11–18.
492. ***Тимошик М.** Книги Святого Письма українською мовою: До історії перекладу і видання // Друкарство. — 2000. — № 1. — С. 10–15.
493. **Тимошик М.** «Лишусь навіки з чужиною...»: Митрополит Іларіон (Іван Огієнко) і українське відродження: [Фрагм. розділу «Самостійні переклади»] // Наша віра. — 2001. — Чис. 1 (січ.). — С. 9.
494. **Тимошик М.** «Перекладав я Слово Боже» // Наша віра. — 1998. — Чис. 1 (січ.). — С. 9.
495. З історії перекладів Св. Письма на українську мову: [Аналізується історія перекладів, в т. ч. дослідження І. Огієнка] // Церква і народ. — 1935. — Чис. 10–11. — С. 294–299.
496. ***Юсип-Якимович Ю.** Іван Огієнко та його сучасники про ритмічність мови Святого Письма: (на сторінках журналу «Рідна мова») // Християнство й українська мова: Матеріали наук. конф., Київ, 5–6 жовт. 2000 р. — Л., 2000. — С. 412–419.

Іван Огієнко в українському літературному процесі

497. ***Ананко Ж.** Родинна вірність Петлюриному ідеалу у драмі Івана Огієнка «За Україну» // Українська родина: Наук.-метод. посібник: [Зб. статей]. — К., 1998. — С. 1213–1216.
498. **Братусь І.** Християнське серце: [Ставлення І. Огієнка до духовного світу Т. Шевченка] // Літ. Україна. — 2004. — 11 берез. — С. 6.

- 499.***Братусь І.** Християнське серце Кобзаря: (Іван Огієнко про духовний світ Тараса Шевченка) // Полікультуротворча діяльність: Зб. наук. праць. — К., 2004. — Вип. 2. — С. 6–12.
- 500.**Жила В.** Християнські мотиви в українсько-канадській поезії // Збірник тисячоліття християнства в Україні, 988–1988 / Ред. О. Баран, О. В. Герус. — Вінніпег, 1991. — С. 211–225. І. Огієнко: С. 211–212.
- 501.**Ковалів Ю.** Осяяння «Слова» митрополита Іларіона: [«Слово до брата стовпника» І. Огієнка] // Київ. старовина. — 2004. — № 2. — С. 97–102.
- 502.**Лютко Н.** «Слово про Ігорів похід»: у дослідженнях Івана Франка та Івана Огієнка: порівняльний аспект // Укр. мова та л-ра — 2007. — № 33–34. — С. 27–32.
- 503.**Ляхоцький В.** Образи гетьманів України у біографічній спадщині Івана Огієнка (митрополита Іларіона) // Пам'ять століття. — 1999. — № 6. — С. 45–53.
- 504.**Ляхоцький В.** Специфіка мемуарних нарисів Івана Огієнка // Пам'ять століть. — 2000. — № 1. — С. 140–143.
505. **Мацько В.** Велична пам'ятка українського духу, або Іван Огієнко про «Слово о полку Ігоревім» // Дивослово. — 1995. — № 7. — С. 59–60.
506. **Мацько В. П.** Іван Огієнко — дослідник давньої руської літератури: Автореф. дис. ... канд. фіолол. наук: 10.01.01 / Київ. ун-т ім. Т. Шевченка. — К., 1998. — 19 с.
- 507.***Мацько В. П.** Пилявецька битва в обрамленні художнього слова Івана Огієнка // Поділля і Південно-Східна Волинь в роки визвольної війни українського народу середини XVII століття: Матеріали Всеукр. іст.-краєзн. наук.-практ. конф., 19 верес. 1998 р. — Стара Синява, 1998. — С. 135–137.
- 508.**Мацько В.** «Слово о полку Ігоревім» у студіях Івана Огієнка // Слово і час. — 2001. — № 4. — С. 85–87.
- 509.**Поліщук Я.** Маловідомі дослідження і переспів «Слова про Ігорів похід» митрополита Іларіона // Укр. мова і л-ра. — 2001. — Чис. 34–35. — С. 3–9.

- 510.***Прозор Н.** Іван Огієнко — перший дослідник мови Богдана-Ігоря Антонича // Наук. вісник. Сер.: Філологія / Ужгород. нац. ун-т. — Ужгород, 2004. — Вип. 9. — С. 51–55.
- 511.***Прозор Н.** Мова поезій Олекси Стефановича з погляду Івана Огієнка // Сучасні проблеми мовознавства та літературознавства: Зб. наук. праць. — Ужгород, 2002. — Вип. 6. — С. 202–206.
- 512.**Славутич Я.** Українська поезія в Канаді: Критичний огляд // Славутич Я. Дослідження та статті: Розстріляна муз. Меч і перо. Українська література на заході. — Едмонтон, 2006. — Ч. 2. — С. 34–123.
I. Огієнко: С. 78–80.
- 513.**Славутич Я.** Українська поезія в Канаді, 1898–1973 // Західноуканадський збірник. — Едмонтон, 1975. — Ч. 2. — С. 37–122.
I. Огієнко: С. 79–80.
- 514.**Сохацька Є.** Драматичний Мазепа: Спроба типологічного зіставлення образу гетьмана у Л. Старицької-Черняхівської та I. Огієнка // Укр. мова і л-ра. — 2006. — Чис. 41–43. — С. 53–54.
- 515.**Сохацька Є.** «Й в Державі вольній вольні діти Тебе, великого, згадали...»: [Образ Богдана Хмельницького за іст. епопеєю Івана Огієнка «Недоспівана пісня»] // Сохацька Є. На варті українства. — Кам'янець-Подільський, 2004. — С. 274–277.
- 516.**Сохацька Є.** Незбагненні переходи душі: Образ Івана Мазепи в драмах Л. Старицької та I. Огієнка // День. — 2004. — 19 черв. — С. 6.
- 517.**Сохацька Є.** Образ гетьмана Мазепи за драмою «Іван Мазепа» Л. М. Старицької-Черняхівської та історичною драмою «Розп'ятий Мазепа» митрополита Іларіона (Івана Огієнка): Спроба типологічного зіставлення // Сохацька Є. На варті українства. — Кам'янець-Подільський, 2004. — С. 350–357.
- 518.**Сохацька Є.** Огієнко — літературознавець: Стаття про Б.-І. Антонича // Дивослово. — 2003. — № 10. — С. 63–66.

- 519.***Сохацька Є.** Іван Огієнко про лейпцизьке видання революційних віршів Тараса Шевченка // Гуманітарний Seminarium: Наук.-практ. щорічник. — К., 2003. — № 1. — С. 208–211.
- 520.**Сохацька Є.** Іван Огієнко про релігійність Тараса Шевченка // День. — 2004. — 22 трав. — С. 7; 5 черв. — С. 7.
- 521.**Сохацька Є.** Іван Огієнко про релігійність Тараса Шевченка // Сохацька Є. На варті українства. — Кам'янець-Подільський, 2004. — С. 357–369.
- 522.**Сохацька Є.** Іван Огієнко про Богдана-Ігоря Антонича: [За матеріалами «Нашої культури 1935–1937 рр.»] // Сохацька Є. На варті українства. — Кам'янець-Подільський, 2004. — С. 321–334.
- 523.**Сохацька Є.** Тарас Шевченко — не атеїст: [І. Огієнко про лейпцизьке видання революційних віршів Т. Шевченка] // Сохацька Є. На варті українства. — Кам'янець-Подільський, 2004. — С. 342–349.
- 524.***Тимошик М.** Еволюція творення образу Івана Мазепи у працях Івана Огієнка // Образ. — 2004. — №5. — С. 32–41.
- 525.**Тимошик М.** Канадська шевченкіана митрополита Іларіона // Огієнко І. (митрополит Іларіон). Тарас Шевченко / Упоряд., авт. передм. і комент. М. Тимошик. — К., 2002. — С. 7–40.
- 526.**Тимошик М.** Канадська шевченкіана митрополита Іларіона // Історичний календар'2003. — К., 2003. — Вип. 9. — С. 158–164.
- 527.***Тимошик М.** Огієнко як поет // Жива вода. — 1997. — № 5 (трав.).
- 528.***Тимошик М.** Поет, драматург, живописець: 1997 рік — рік Івана Огієнка // Укр. мова та л-ра — 1997. — Чис. 11, 38, 47.
- 529.***Тимошик М.** «Рідний край раз у раз мене кличе до праці»: Іван Огієнко як поет // Слов'янське віче — ХХІ століття. — 1997. — № 3. — С. 167–168.

530. **Тимошик М.** «Слово о полку Ігоревім» як об'єкт переосмислення української історії // Огієнко І. (митрополит Іларіон). Слово про Ігорів похід / Упоряд., авт. передм. М. Тимошик. — К., 2005. — С. 7–18.
531. **Тимошик М.** Тарас Шевченко, якого ми не знаємо: [Т. Шевченко в працях І. Огієнка] // Пам'ять століть. — 2003. — № 2. — С. 4–19.
532. **Тимошик М.** Шевченкіана Івана Огієнка // Дивослово. — 2007. — № 3. — С. 33–37.
533. **Тимошик М.** «Я все зробив, що міг зробити...»: [Іван Огієнко в укр. літ. процесі] // Дніпро. — 1999. — № 3–4. — С. 104–121.

Педагогічна діяльність Івана Огієнка

534. **Про** затвердження проф. Ів. Огієнка Ректором Кам'янець-Подільського Державного Українського Університету: Наказ Голови Директорії УНР, 8 трав. 1920 р., Ч. 9 // Петлюра С. Статті. Листи. Документи: В 3 т. — К., 1999. — Т. 3. — С. 206.

535. ***Біла О. М.** Концептуальний статут рідномовних обов'язків І. Огієнка // Наук. вісник / Південноукр. держ. пед. ун-т ім. К. Д. Ушинського. — О., 2000. — Вип. 7–8. — С. 70–76.
536. ***Богуш А. М.** Ціннісні орієнтири рідномовних обов'язків у спадщині І. Огієнка // Цінності освіти і виховання: Наук.-метод. збірник. — К., 1997. — С. 87–90.
537. **Болтівець С.** Іван Огієнко: [Пед. діяльн.] // Освіта України. — 1997. — 22 серп. — С. 8.
538. ***Бугайчук О.** Іван Огієнко про рідномовні обов'язки та вивчення іноземних мов // Гуманітарна освіта в технічних вищих навчальних закладах: Зб. наук. праць. — К., 2002. — Вип. 2. — С. 142–151.
539. ***Бучківська Г. В.** Втілення концептуальних підходів І. І. Огієнка до формування духовності молоді на сучасному

- етапі // Підготовка педагогічних кадрів і діяльність навчальних закладів нового типу в системі національної освіти: Досвід і перспективи розвитку: Матеріали Міжнар. наук.-практ. конф.: У 2 ч. — Чернівці, 1998. — Ч. 1. — С. 107–110.
- 540.***Дмитренко О. О.** Педагогічні погляди Івана Огієнка // Сучасні проблеми вищої освіти: Збірник доп. до наук.-практ. конф. — Миколаїв, 1998. — С. 118–120.
- 541.**Драч О. В.** Зошит для розбору літературного твору: Досвід І. І. Огієнка в сучасній школі // Всесвіт. л-ра в серед. навч. закладах України. — 1997. — № 1. — С. 5–6.
- 542.**Духовна** і науково-педагогічна діяльність І. І. Огієнка (1882–1972) в контексті українського відродження: Наук. доп. другої Всеукр. конф. (18–19 лют. 1997 р.) / Відп. ред. Є. Сохацька. — Кам'янець-Подільський; К., 1997. — 351 с.
- 543.**Живодвор В.** Видатні українські педагоги ХХ століття про національні основи виховання та традиційні народні моральні заповіді / В. Живодвор, А. С布鲁єва, М. Рисіна // Шкільна б-ка. — 2003. — № 7. — С. 59–68.
І. Огієнко: С. 59–62.
- 544.***Завальнюк О.** Іван Огієнко і створення Кам'янець-Подільського державного українського університету // Краєзнавство. — 1999. — № 1–4. — С. 24–30.
- 545.***Завальнюк О. М.** І. Огієнко і українське студентство (1918–1920 рр.) // Творчі вершини вченого: До 60-річчя від дня народження проф. М. Г. Кукурудзяка. — Кам'янець-Подільський, 1998. — С. 242–248.
- 546.***Завальнюк О. І. І. Огієнко:** «Працювати разом на користь рідної України»: (До історії Кам'янець-Подільського державного українського університету) // Міжнародний Науковий Конгрес «Українська історична наука на порозі ХХІ ст.», Чернівці, 2000 р.: [Доп. і повідомл.]. — Чернівці, 2001. — Т. 1. — С. 110–115.
- 547.**Кукул В.** Мова творів І. Огієнка як дидактичний матеріал для формування національної свідомості учнів // Проблеми духовного і національного відродження на Поділлі: Матері-

- али Всеукр. наук.-краєзн. конф. — Хмельницький; К., 1995. — С. 42–44.
- 548.***Кучерук О.** Іван Огієнко — оборонець рідномовної школи // Кожному мила своя сторона: Краєзн. нариси про видатних людей, минуле Житомирщини, обряди і звичаї населення краю. — Житомир, 1997. — С. 58–60.
- 549.***Кучинська І. О.** Виховання духовних цінностей дітей і молоді у творчій спадщині Івана Огієнка. — Кам'янець-Подільський: Абетка – Нова, 2002. — 102 с.
- 550.**Кучинська І.** Вплив духовної культури на розвиток особистості у творчій спадщині І. Огієнка (1882–1972) // Мистецтво та освіта. — 1999. — № 2. — С. 57–59.
- 551.***Кучинська І. О.** Громадянське Поділля: перший ректор Кам'янець-Подільського державного університету (1918–1920 рр.) // Зб. наук. праць. Сер.: Соціально-педагогічна / Кам'янець-Поділ. держ. ун-т. — Кам'янець-Подільський, 2005. — Вип. 4. т. 2: Педагогічне Поділля. — С. 8–12.
- 552.**Кучинська І.** Джерела духовності Івана Огієнка: [Світоглядне виховання учнів, формування духовної особистості] // Укр. л-ра в загальноосвіт. школі. — 2002. — № 1. — С. 26–30.
- 553.**Кучинська І. О.** Духовне відродження особистості у творчій спадщині Івана Огієнка // Педагогіка і психологія. — 1998. — № 4. — С. 158–162.
- 554.**Кучинська І.** Духовні основи виховання підростаючої особистості у творчій спадщині Івана Огієнка // Укр. л-ра в загальноосвіт. школі. — 2004. — № 3. — С. 62–64.
- 555.***Кучинська І. О.** Духовні принципи виховання у творчій спадщині Івана Огієнка // Наук. праці: Зб. за підсумками звіт. наук. конф. викладачів та аспірантів, 15–16 квіт. 2002 р. / Кам'янець-Поділ. держ. пед. ун-т. — Кам'янець-Подільський, 2002. — Т. 1. — С. 10–11.
- 556.**Кучинська І. О.** Ідея духовного виховання Івана Огієнка // Історія в серед. і вищ. навч. закладах України. — 2005. — № 9. — С. 39–47.

557. **Кучинська І.** Іван Огіенко про духовне відродження нації // Наук. записки. Сер.: Педагогіка / ТДПУ ім. В. Гнатюка. — Т., 1999. — Вип. 1. — С. 107–110.
558. **Кучинська І.** Іван Огіenko про шляхи та засоби виховання духовних цінностей особистості // Наук. записки. Сер.: Педагогіка / ТДПУ ім. В. Гнатюка. — Т., 1999. — Вип. 3. — С. 48–52.
559. ***Кучинська І. О.** Психологопедагогічні основи виховання духовної особистості у творчій спадщині Івана Огієнка // Теоретико-методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді: Зб. наук. праць. — К., 2002. — Кн. 2. — С. 198–203.
560. **Левківський М.** Іван Огіенко — визначне явище в українській освіті, науці, культурі // Освіта України. — 2002. — 18 січ. — С. 5, 7.
561. **Левківський М. В.** Ідея національного рідномовного виховання І. Огієнка / М. В. Левківський, О. М. Микитюк // Левківський М. В. Історія педагогіки: Навч. посібник / М. В. Левківський, О. М. Микитюк. — Х., 2002. — С. 196–197.
562. ***Лесневська А. В.** Розвиток творчих здібностей дітей на традиціях української етнопедагогіки у педагогічній спадщині Івана Огієнка // Зб. наук. праць. Сер.: Соціально-педагогічна / Кам'янець-Поділ. держ. ун-т. — Кам'янець-Подільський, 2005. — Вип. 4, т. 2. — С. 182–188.
563. **Ляхоцька Л.** Граматика Івана Огієнка для народної школи // Почат. школа. — 1997. — № 2. — С. 56–58.
564. **Ляхоцька Л.** Іван Огіенко: Шляхи розвою національної освіти // Освіта і управління. — 1998. — № 3. — С. 163–167.
565. **Ляхоцька Л.** «Народ без власної ідеології — мертвий»: Огієнко Іван — педагог універсального обширу // Освіта. — 1994. — 7 груд. — С. 5.
566. ***Ляхоцька Л. Л.** І. І. Огіенко і відродження української народної освіти (1918–1920 рр.) // Матеріали Міжнародної наукової конференції «Відродження української державнос-

- ті: проблеми історії та культури» (13–16 трав. 1996 р.), Одеса. — О., 1996. — Ч. 1. — С. 145–146.
- 567.***Ляхоцька Л.** Основні принципи виховання в поглядах Івана Огієнка // Українська родина: Наук.-метод. посібник: [Зб. статей]. — К., 1998. — С. 1272–1277.
- 568.**Ляхоцька Л.** Християнство у духовному розвитку особистості: [Нац. виховання в теорет. спадщині І. Огієнка] // Освіта України. — 2001. — 20 черв. — С. 8.
- 569.**Ляхоцький В.** «Граматика малої Лесі» як джерело вивчення педагогічних ідей І. Огієнка // Почат. школа. — 1997. — № 5. — С. 47–50.
- 570.**Ляхоцький В.** Гуртки плекання рідної мови: [І. Огієнко про форми і методи рідномовного виховання] // Почат. школа. — 1997. — № 12. — С. 56–58.
- 571.**Ляхоцький В.** Із педагогічної спадщини І. Огієнка // Почат. школа. — 1997. — № 3 — С. 56–57.
- 572.***Ляхоцький В.** Маловідома сторінка педагогічної діяльності Івана Огієнка у Польщі // Студії з архівної справи та документознавства. — К., 2001. — Т. 7. — С. 122–127.
- 573.**Ляхоцький В.** Освітянський подвиг Івана Огієнка // Почат. школа. — 1997. — № 1. — С. 38–42.
- 574.***Ляхоцький В. П.** Роль І. Огієнка у фундації Українського Народного Університету // Історія України: Маловідомі імена, події, факти: [Зб. статей]. — К., 1999. — Вип. 5. — С. 193–206.
- 575.***Ляхоцький В.** Співпраця на ниві української освіти // Центральна Рада і український державотворчий процес: (До 80-річчя створення Центральної Ради): Матеріали наук. конф., 20 берез. 1992 р.: У 2 ч. — К., 1997. — Ч. 2. — С. 250–272.
- 576.**Ляхоцький В. П.** Як виховати у дітей культуру читання: За працями І. Огієнка // Відродження. — 1996. — № 4. — С. 19–20.

- 577.***Марушкевич А.** Актуальні проблеми науково-педагогічної спадщини Івана Огієнка: Навч. посібник / Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. — К., 2005. — 312 с.
- 578.**Марушкевич А. А.** Актуальні проблеми науково-педагогічної спадщини І. Огієнка // Вісник. Сер.: Соціологія. Психологія. Педагогіка. / Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. — 2002. — Вип. 12–13. — С. 80–83.
- 579.**Марушкевич А. А.** Велетень науки: [І. Огієнко — педагог, історик, перекладач, публіцист, поет, прозайк, доктор філософії] // Рід. школа. — 1993. — № 10. — С. 24–28.
- 580.***Марушкевич А. А.** Виховна роль педагога в працях Івана Огієнка // Теоретичні питання освіти та виховання: Зб. наук. праць. — К., 2001. — Вип. 16. — С. 30–32.
- 581.**Марушкевич А.** Джерела вічної духовності: Наук.-пед. спадщина І. Огієнка в нац. школі // Рід. школа. — 1997. — № 1. — С. 8–9.
- 582.**Марушкевич А.** Дидактичне забезпечення рівня викладання в навчально-виховній практиці Івана Огієнка // Учитель. — 1999. — № 7–8. — С. 60–67.
- 583.***Марушкевич А. А.** До питання про науково-педагогічну діяльність Івана Огієнка у Варшаві // Вісник. Сер.: Військово-спеціальні науки / Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. — К., 2001. — Вип. 3. — С. 30–32.
- 584.***Марушкевич А.** Іван Огієнко про національне виховання українців / А. Марушкевич, М. Слободян // Золотий колос: Календар-альманах, 1997. — Л., 1997. — С. 50–53.
- 585.***Марушкевич А. А.** Концепція рідномовних обов'язків Івана Огієнка // Вісник. Сер.: Військово-спеціальні науки / Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. — К., 1999. — Вип. 1. — С. 21–27.
- 586.***Марушкевич А. А.** Листи Івана Огієнка до Іларіона Свенцицького як джерело дослідження науково-педагогічної діяльності ученого // Зб. наук. праць / Уман. держ. пед. ун-т ім. П. Тичини. — [К.], 1999. — С. 105–112.

587. **Марушкевич А.** Напрямки самовдосконалення особистості у науковій спадщині Івана Огієнка // Наук. записки. Сер.: Педагогіка / Терноп. держ. пед. ун-т ім. В. Гнатюка. — Т., 1999. — Вип. 6. — С. 30–34.
588. **Марушкевич А. А.** Народна педагогіка і українознавство в спадщині І. Огієнка // Рід. школа. — 1994. — № 9. — С. 35–37.
589. **Марушкевич А.** Науково-педагогічна діяльність І. Огієнка в еміграції: (За епістоляр. джерелами) // Мандрівець. — 1999. — № 3. — С. 68–70.
- 590.* **Марушкевич А.** Науково-педагогічна спадщина Івана Огієнка / Київ. ун-т ім. Т. Шевченка. — К., 1998. — 339 с.
- 591.* **Марушкевич А. А.** Науково-педагогічна спадщина Івана Огієнка: Автореф. дис. ... д-ра пед. наук: 13.00.01 / Київ. ун-т ім. Т. Шевченка. — К., 1999. — 36 с.
- 592.* **Марушкевич А. А.** Науково-педагогічна спадщина Івана Огієнка в контексті розвитку національної освіти і виховання в Україні: Автореф. дис. ... д-ра пед. наук: 13.00.01 / Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. — К., 2004. — 44 с.
593. **Марушкевич А. А.** Невтомний працівник українського Ренесансу Іван Огієнко: Пед. аспект. — К.: Четверта хвиля, 1996. — 128 с. — (Укр. Ренесанс).
- 594.* **Марушкевич А.** Іван Огієнко про виховання в українській родині // Українська родина: Наук.-метод. посібник: [Зб. статей]. — К., 1998. — С. 1110–1136.
595. **Марушкевич А.** Іван Огієнко про засоби подолання почуття «меншовартості» в української молоді // Мандрівець. — 1999. — № 2. — С. 64–65.
596. **Марушкевич А.** Іван Огієнко — організатор освітнього життя у 1918–1920 роки // Мандрівець. — 1996. — № 4–5. — С. 54–60.
597. **Марушкевич А.** Іван Огієнко про самовдосконалення особистості // Рід. школа. — 1999. — № 9. — С. 76–77.

598. **Марушкевич А.** Особистість учителя в науково-теоретичному аналізі Івана Огієнка // Учитель. — 1999. — № 5–6. — С. 46–51.
599. **Марушкевич А.** Педагогічна діяльність Івана Огієнка // Освіта. — 1997. — 8–15 січ. — С. 11.
600. **Марушкевич А.** Педагогічна хроніка — напрям творчої педагогічної діяльності Івана Огієнка // Учитель. — 2000. — № 4–6. — С. 36–38.
- 601.* **Марушкевич А.** Проблеми релігії й освіти в науково-педагогічній діяльності Івана Огієнка // Вісник. Сер.: Соціологія. Психологія. Педагогіка / Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. — 2003. — № 15–16. — С. 66–69.
- 602.* **Марушкевич А.** Просвітницька діяльність і педагогічні погляди І. Огієнка: Посіб. для студ. і вчителів / Укр. держ. пед. ун-т ім. М. Драгоманова. — К., 1993. — 36 с.
- 603.* **Марушкевич А. А.** Просвітницька діяльність і педагогічні погляди Івана Огієнка: Автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.01 / Київ. ун-т ім. Т. Шевченка. — К., 1995. — 22 с.
604. **Марушкевич А.** Реалії втілення результатів історико-педагогічних досліджень Івана Огієнка в курсі історії України // Мандрівець. — 2000. — № 1–2. — С. 67–70.
605. **Марушкевич А.** Реалії втілення результатів наукових досліджень Івана Огієнка в зміст курсу історії вітчизняної педагогіки // Наук. записки. Сер.: Педагогіка / Терноп. держ. пед. ун-т ім. В. Гнатюка. — Т., 1999. — Вип. 4. — С. 70–73.
- 606.* **Марушкевич А.** Становлення Івана Огієнка як педагога і науковця // Вісник. Сер.: Військово-спеціальні науки / Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. — 2003. — Вип. 5–7. — С. 33–36.
- 607.* **Марушкевич А.** Управління навчальним закладом у практичній діяльності Івана Огієнка // Джерела. — Івано-Франківськ, 1999. — № 1–2. — С. 13–16.
- 608.* **Мацько В. П.** Іван Огієнко — просвітник національної освіти // Освіта, наука і культура на Поділлі: Зб. наук. праць. — Кам'янець-Подільський, 1998. — Т. 1. — С. 204–208.

609. **Мосіяшенко В. А.** Іван Іванович Огієнко (1882–1972) / В. А. Мосіяшенко, О. І. Курок, Л. В. Задорожна // Мосіяшенко В. А. Історія педагогіки в особах: Навч. посібник / В. А. Мосіяшенко, О. І. Курок, Л. В. Задорожна. — Суми, 2005. — С. 194–195.
610. **Ничкало Н.** Іван Огієнко про рідномовні обов'язки // Шлях освіти. — 2007. — № 2. — С. 49–52.
611. **Ничкало Н.** Про рідномовні обов'язки вченого-педагога // Освіта. — 2000. — 21–28 черв. — С. 14.
612. **Огієнко Іван Іванович** (1882–1972) // Українська педагогіка в персоналіях: Навч. посібник: У 2 кн. — К., 2005. — Кн. 2. — С. 401–409.
613. ***Іван Огієнко** й утвердження гуманітарної науки та освіти в Україні: Матеріали доп. і повідомл. на Всеукр. наук.-практ. конф., 4–5 берез. 1997 р., м. Житомир / АПН України. Ін-т педагогіки. — Житомир: Журфонд, 1997. — 104 с.
614. **Опанасюк Г.** Іван Огієнко: Людина без віри обертається на істоту бездушну // Освіта. — 1996. — 30 жовт. — С. 7.
615. ***Пащенко В.** Духовний наставник // Зб. наук. праць. Сер.: Педагогічні і психологічні науки / Полтав. пед. ін-т ім. В. Г. Короленка. — Полтава, 1998. — Вип. 2. — С. 7–17.
616. **Просвітницька** діяльність і педагогічні ідеї І. Огієнка // Україна у контексті світової цивілізації: Навч. посібник / За ред. Д. О. Тхоржевського. — К., 1999. — Розд. 1.5. — С. 26–28.
617. ***Разумейко М.** Із педагогічної спадщини Івана Огієнка // Культура слова: Міжвід. збірник. — К., 1996. — Вип. 46–47. — С. 142–149.
618. ***Роняк Т.** Моя молодь улюблена...: Про педагогічні погляди Івана Огієнка // Кожному мила своя сторона: Краєзн. нариси про видатних людей, минуле Житомирщини, обряди і звичаї населення краю. — Житомир, 1997. — С. 61–62.
619. **Роняк Т.** Іван Огієнко про виховання на біблійних принципах у сім'ї // Наук. записки / Остроз. акад. — Острог, 1999. — Т. 2, ч. 2: Виховання молодого покоління на прин-

- ципах християнської моралі в процесі духовного відродження України. — С. 282–287.
- 620.***Садова Т. А.** І. І. Огіенко про рідномовне навчання та виховання особистості // Гуманізація навчально-виховного процесу: Наук. метод. збірник. — Слов'янськ, 1998. — Вип. 3. — С. 36–39.
- 621.**Сохацька Є.** Культурно-просвітницька діяльність Івана Огієнка у Кам'янці-Подільському (1918–1920 рр.) // Сохацька Є. На варті українства. — Кам'янець-Подільський, 2004. — С. 283–289.
- 622.***Тхоржевська Т. Д.** Релігійне виховання в педагогічній спадщині І. Огієнка // Теоретичні питання освіти та виховання: Зб. наук. праць. — Суми, 1999. — Вип. 6. — С. 13–15.
- 623.**Тюременко І.** Іван Огіенко і відродження національної школи в Україні 1918–1920 рр. Ч. 1 // Вісник (The Herald). — 2001. — 1–15 лип. — С. 16; 1–15 серп. — С. 16; 1 верес. — С. 9.
624. **Фасоля А.** Іван Огіenko: наука для прийдешніх поколінь // Укр. мова і л-ра в школі. — 2007. — № 3. — С. 47–50.
- 625.***Шляхова В. В.** Внесок Івана Огієнка у методику викладання української мови // Вісник / Черкас. держ. ун-т ім. Б. Хмельницького. — Черкаси, 1998. — Вип. 8. Сер.: Психологопедагогічні науки. — С. 148–151.

Богословські погляди та церковна діяльність

- 626.***Андрієнко О.** З історії української церкви: [І. Огіенко і православна церква] // Київ. старовина. — 1992. — № 1. — С. 123.
- 627.**Андрусишин Б.** Директорія УНР і автокефалія Української Православної Церкви: [Міністр ісповідань І. Огіенко і УАПЦ] // Пам'ять століть. — 2004. — № 5. — С. 4–23.
- 628.**Андрусишин Б.** Церква в українській державі, 1917–1920: (Доба Директорії УНР): Навч. посібник. — К.: Либідь, 1997. — 174 с. — Із змісту: Основоположні напрями діяль-

- ності Міністерства ісповідань під керівництвом І. Огієнка. — С. 71–130.
629. **Беркгоф К.** Чи було релігійне відродження в Україні під час нацистської окупації? // Укр. іст. журнал. — 2005. — № 3. — С. 16–36.
Митрополит Іларіон: С. 19.
630. **Бистрицька Е.** До питання про міжконфесійне порозуміння в роки другої світової війни // Історія церкви в Україні: Праці XI Міжнар. наук. конф. — Л., 2001. — Кн. 1. — С. 86–95.
І. Огієнко: С. 87, 91–92.
631. **Бурячок А.** Про богословську ідею митрополита Іларіона: «Служити народові — то служити богові» // Київ. старовина. — 1995. — № 5. — С. 108–116.
632. **Вишневська Г.** Тернистий шлях Холмщини і Підляшшя: [Згадується архієпископ Іларіон] // Наша віра. — 2001. — Чис. 10 (жовт.). — С. 7.
633. **Головніші** дати з історії Української Православної Церкви в Канаді за 85 років її існування: [Митрополит Іларіон-Першоієрарх Української Греко-Католицької Церкви в Канаді] // Вісник (The Herald). — 2003. — 1–15 серп. — С. 6–11.
634. **Денисенко А.** Любов і віра світ перемагає: Проповідницьке слово митрополита Іларіона (Івана Огієнка) // Пам'ять століть. — 2002. — № 1. — С. 95–97.
635. **До сорокаріччя** Митрополії Української Православної Церкви в Канаді: Витяг з протоколу Надзвичайного Собору Української Греко-Православної Церкви в Канаді, 8–9 серп. 1951 р., Вінніпег: [Вибори Блаженнішого Іларіона Митрополитом Вінніпегу і всієї Канади] // Вісник (The Herald). — 1991. — Серп. — С. 2; Верес. — С. 9–10.
636. **Дубилко І.** Почаївський монастир в історії нашого народу. — Вінніпег, 1986. — 115 с.
Митрополит Іларіон (І. Огієнко):
С. 14, 16, 17, 18, 20, 23, 28, 30, 31,

- 32, 68, 70–71, 74, 77, 79–80, 81, 91.
637. **Є. П.** Митрополит Іларіон (Професор Іван Огієнко) // Юнак. — 1965. — № 1. — С. 3–4.
638. **Історичні** матеріали до 50-ліття Митрополії Української Православної Церкви в Канаді: (На основі Протоколу Надзвичайного Собору УГПЦ в Канаді, 8–9 серп. 1951 р.): [Обрання Митрополита Іларіона — Митрополитом Вінніпегу і всієї Канади; Слово-подяка Митрополита Іларіона Соборне Послання Єпископату УГПЦ / Смиренний Іларіон, Митрополит Вінніпегу і всієї Канади, Смиренний Михаїл, Архієпископ Торонта і Східної Канади; Слово новообраниого Митрополита УГПЦ в Канаді, Смиренного Іларіона] // Вісник (The Herald). — 2001. — 1–15 лип. — С. 4–7; 1–15 серп. — С. 4.
639. **Кабанець Є.** Митрополит Іларіон і становлення Руської церкви: (Чи існувала давньоруська автокефалія) // Людина і світ. — 2001. — № 10. — С. 2–10.
640. **Колодний А. М.** Іван Огієнко: українське православ'я — здобуток національної культури / А. М. Колодний, Л. О. Филипович // Колодний А. М. Релігійна духовність українців: Вияви, постаті, стан / А. М. Колодний, Л. О. Филипович. — Л., 1996. — С. 143–156.
641. **Колодний А.** Нетлінна «Віра батьків»: [І. Огієнко і укр. церква] / А. Колодний, Л. Филипович // Віче. — 1994. — № 8. — С. 129–138.
642. **Коновець О.** Провідники національної церкви: [Митрополит Андрей Шептицький та Іван Огієнко: Діалог д-ра іст. наук О. Коновця і д-ра філал. наук М. Тимошика] // Слово Просвіти. — 2003. — 29 жовт.–4 листоп. — С. 10.
643. **Кравченко О.**, протопросвітер. УПЦ в Канаді: Минуле, сучасне і майбутнє: [Розд., присвячений Владиці Іларіону — Митрополиту Вінніпегу і всієї Канади] // Вісник (The Herald). — 2001. — 15 січ. — С. 13.

- 644.***Кудрявцев М.** Іван Огіенко — церковний діяч на Поділлі / М. Кудрявцев, В. Мацько // Поділля і Волинь у контексті історії українського національного відродження: Наук. збірник. — Хмельницький, 1995. — С. 214–216.
- 645.***Купріянович Г.** Роль Православної Церкви в українському суспільстві в поглядах митрополита Іларіона (Огієнка): Постановка проблеми // Міжнародний Науковий Конгрес «Українська історична наука на порозі ХХІ століття», Чернівці, 2000 р.: [Доп. і повідомл.]. — Чернівці, 2001. — Т. 4. — С. 54–60.
- 646.***Купріянович Г.** Роль Православної Церкви в українському суспільстві в поглядах митрополита Іларіона (Огієнка): Постановка проблеми // Історія: [Матеріали V конгр. Міжнар. асоц. україністів: Зб. наук. статей.]. — Чернівці, 2005. — Ч. 3. — С. 78–83.
- 647.**Ластовська О.** Православне чернецтво в роботі Івана Огієнка «Українська культура»: Співвідношення релігієзнавчого й культурологічного аспектів // Визвол. шлях. — 2003. — № 3. — С. 83–86.
- 648.**Левицький З.** Холмська земля // Визвол. шлях. — 1998. — Кн. 11. — С. 1438–1442.
І. Огіenko: С. 1441–1442.
- 649.***Лопушинський І.** Мова історичних нарисів митрополита Іларіона (І. Огієнка) «Українська церква» // Християнство й українська мова: Матеріали наук. конф., Київ, 5–6 жовт. 2000 р. — Л., 2000. — С. 144–149.
- 650.***Ляхоцький В.** Іван Огіенко і відродження українського православ'я // Всеукраїнська міжнародна християнська асамблея: Наук.-практ. конференція, Київ, 17–18 лют. 1998 р.: Доп., повідомл. — К., 1998. — С. 92–95.
- 651.**Ляхоцький В.** Іван Огіenko: толерантність — основна умова співпраці церков різних конфесій // «Берестя–1596» в історичній долі українства: Матеріали Всеукр. наук.-богосл. конф. — Т., 1996. — С. 41–46.

652. **Ляхоцький В.** «Служити народові — то служити богові»: [Висвячення Івана Огієнка і обрання архієпископом, 1940 р.] // Історичний календар, 2000. — К., 1999. — С. 173–174.
653. **Марунчак М.** Історія українців Канади. В 2 т. Т. 2. — Вінніпег, 1991. — 511 с.
- Митрополит Іларіон: С. 295–296,
341, 355 (фотогр.), 374–375.
654. **Марушкевич А.** Історія Почаївської Лаври в наукових зацікавленнях митрополита Іларіона (Івана Огієнка) // Почаївський монастир в контексті історії та духовності українського народу: Тези наук. конф. — Т., 1995. — С. 48–50.
655. **Митрополит Іларіон** — Товариство «Волинь» і Інститут Дослідів Волині // Вісник (The Herald). — 2002. — 1–15 груд. — С. 10.
656. **Міненко Т.**, протопросвітер. Влада в Церкві не втримається на видумках: (Наклеп про автокефальний рух в Україні): [Згадується виступ проф. І. Огієнка на Всеукр. Соборі 14 січ. 1918 р. «Відродження Української Церкви»] // Вісник (The Herald). — 1999. — 30 верес. — С. 9.
657. **Міненко Т.**, отець. Концепція архиєпископа Іларіона відродження Української Автокефальної Православної Церкви // Міненко Т., отець. Православна церква в Україні під час Другої світової війни, 1939–1945: (Волин. період). — Вінніпег; Л., 2000. — Т. 1. — С. 227–240.
658. **Міненко Т.** Повторювані вигадки затінюють правду: (Проте, яка Церква постала в Україні в 1942 р.): [Архієпископ Іларіон (Іван Огієнко) про відновлення в Україні Православної Автокефальної Церкви] // Вісник (The Herald). — 1999. — 15 трав. — С. 13; 31 трав. — С. 13.
659. **Міненко Т.**, отець. Пропагування концепції архиєпископа Іларіона // Міненко Т., отець. Православна церква в Україні під час Другої світової війни, 1939–1945: (Волин. період). — Вінніпег; Л., 2000. — Т. 1. — С. 240–246.

660. **Міненко Т.**, отець. Устрій й управління Української Православної Митрополії в Канаді: Доп. 24 берез. 2003 р. в Колегії Св. Андрея: [Смирений Іларіон, Митрополит Вінніпегу і всієї Канади] // Вісник (The Herald). — 2003. — 1 трав. — С. 8; 15 трав. — С. 8; 1 черв. — С. 9; 15 черв. — С. 9.
661. **Міненко Т.**, отець. Як постала Українська Православна Митрополія в Канаді: (Доповідь на симпозіумі, 24 листоп. 2001 р., Колегія Св. Андрея): [Владика Іларіон — Митрополит Вінніпегу і всієї Канади] // Вісник (The Herald). — 2002. — 1 лют. — С. 12–13; 15 лют. — С. 12–13.
662. **Модриг Верган В.** Релігійні і церковні справи в Українській Народній Республіці // Яка краса: відродження країни: Альманах Українського братського союзу: У 60-річчя Української Народної Революції. — Скрентон, 1979. — С. 79–97.
I. Огієнко: С. 84, 90.
663. ***Недзельський К.** Іван Огієнко про роль релігії в українському національному житті // Українське релігієзнавство: Бюлетень. — К., 2001. — № 19. — С. 54–61.
664. ***Недзельський К. К.** Іван Огієнко — захисник українського православ'я // Південний архів: (Іст. науки): Зб. наук. праць. — Херсон, 2002. — Вип. 9. — С. 83–90.
665. ***Недзельський К. К.** Рефлексія Київського православ'я в наукових і богословських працях Івана Огієнка // Південний архів: (Іст. науки): Зб. наук. праць. — Херсон, 2003. — Вип. 13. — С. 27–33.
666. ***Нестеренко А.** Митрополит Іларіон: Служитель Боговій народові: Біогр. монографія. — Вінніпег, 1958. — 150 с.
667. **Онуфрійчук Ф.** Заснування української православної парafії у Вінніпезі // Онуфрійчук Ф. Історія 60-ліття українського православного собору Св. Покрови у Вінніпезі. — Вінніпег, [Б. р.]. — С. 45–139.
I. Огієнко: С. 77–109; фотогр.
668. ***Онуфрійчук М.** Митрополит Іларіон і Холмщина // Літопис Волині: Наук.-попул. і літ.-худож. часопис. — Луцьк, 2003. — Ч. 2. — С. 124–129.

- 669.***Павлова І.** Мовні засоби організації проповідей митрополита Іларіона «Навчаймо дітей своїх української мови!» // Християнство й українська мова: Матеріали наук. конф., Київ, 5–6 жовт. 2000 р. — Л., 2000. — С. 462–470.
- 670.**Панько О.** Проблеми двовір'я у дослідженнях митрополита Іларіона // Історія релігій в Україні: Праці X Міжнар. наук. конф. — Л., 2000. — Кн. 1. — С. 42–45.
- 671.**Пастернак Є.** Нарис історії Холмщини і Підляшшя: (Новітні часи). — Вінніпег; Торонто, 1968. — 466 с.
І. Огієнко: С. 256–258.
- 672.**Позбавлення** катедри проф. І. Огієнка [православ. богосл. відділу у Варшаві] // Дзвони. — 1932. — Чис. 10. — С. 682.
- 673.***Православна** віра єдиної, святої, соборної й апостольської церкви: Послання східних патріархів / З передм. митрополита Іларіона. — Вінніпег, 1957. — 200 с.
- 674.**Православ'я:** український вимір: Навч. посібник / За ред. П. Ю. Саух. — К.: Кондор, 2004. — 381 с.
І. Огієнко: С. 176, 182–183, 229, 263, 265–266.
- 675.**Річинський А.** Проблеми української релігійної свідомості. — Т.: Укрмедкнига, 2002. — 448 с.
І. Огієнко: С. 137, 138, 185, 248, 324, 329.
- 676.**Рожко В.** Духовні православні освітні заклади Волині Х–XX ст.: Ист.-краєзн. нарис. — Луцьк: Media, 2002. — 278 с.
Митрополит Іларіон і Холмська духовна семінарія та академія: С. 162–173.
- 677.**Рожко В.** Нарис історії Української Православної церкви на Волині. — Луцьк: Media, 2001. — 670 с.
Митрополит Іларіон: С. 327–328, 355, 378, 384–385, 391, 462, 463–469, 483, 610, 632, 633.
- 678.**Рожко В.** Православні монастири Волині і Полісся. — Луцьк: Media, 2000. — 690 с. Митрополит Іларіон: С. 515.

- 679.***Тимошик М.** Історія і сьогодення Свято-Успенської Почаївської лаври в контексті церковно-історичної монографії митрополита Іларіона (Огієнка) // Православний вісник. — 2005. — №1–2. — С. 20–30.
- ***Те ж** // Труди Київської духовної академії. — 2005. — Т. 2. — С. 184–197.
- 680.**Тимошик М.** Митрополит Іларіон (Іван Огієнко) і Українська Церква // Пам'ять століть. — 1998. — № 2. — С. 95–107.
- 681.**Тимошик М.** Митрополит Іларіон як історик Української православної церкви // Огієнко І. (митрополит Іларіон). Українська церква за час Руїни (1657–1687) / Упоряд., авт. передм. М. Тимошик. — К., 2006. — С. 7–34.
- 682.**Тимошик М.** Національна духовна святыня українського народу: Обставини написання Іваном Огієнком дослідження про Святу Почаївську лавру та видавнича доля рукопису // Огієнко І. (митрополит Іларіон). Свята Почаївська Лавра / Упоряд., авт. передм. М. Тимошик. — К., 2004. — С. 7–44.
- 683.***Тимошик М.** Осягнення творчої спадщини Івана Огієнка // Національна освіта: традиції і новації. — К.; Житомир, 2002. — С. 30–33.
- 684.**Тимошик М.** Провідники національної церкви: [Андрей Шептицький та Іван Огієнко] // Слово Просвіти. — 2003. — Чис. 44. — С. 10.
- 685.**Тимошик М.** Феномен українського чернецтва і філософія релігійності в інтерпретації Івана Огієнка (митрополита Іларіона) // Огієнко І. (митрополит Іларіон). Українське монашество / Упоряд., авт. іст.-біогр. нарису та комент. М. Тимошик. — К., 2002. — С. 10–44.
- 686.***Тіменник З.** Історіософія православної автокефальності у творчій спадщині Івана Огієнка (митрополита Іларіона): Автореф. дис. ... канд. філософ. наук: 09.00.01. — К., 1997. — 20 с.
- 687.***Тіменник З.** Звичай – обряд – традиція: історико-богословський і методологічний аспект в контексті автоке-

- фалії українського православ'я: (На матеріалі Огієнкової спадщини) // Християнство і культура: історія, традиції, сучасність: Зб. наук. праць. — Полтава, 1998. — С. 162–165.
- 688.***Тіменик З.** Система національнення богослужбових текстів як один із етапів утвердження українського православ'я: Проблема «співжиття» канонічного і націотворчого чинника // Всеукраїнська міжнародна християнська асамблея: Нauk.-prakt. конференція, Київ, 17–18 лют. 1998 р.: Доп., по-відомл. — К., 1998. — С. 73–75.
- 689.**Тюременко І.** Державотворча діяльність Української Автокефальної Православної церкви у період Другої світової війни // Пам'ять століть. — 1998. — № 5. — С. 84–89.
- 690.**Тюременко І. І.** Діяльність Митрополита Іларіона під час іміграції в Канаді (1947–1972) // Вісник. Сер.: Історія / Київ. ун-т ім. Т. Шевченка. — К., 1999. — Вип. 45. — С. 39–42.
- 691.**Українська Православна Церква** в пошуках визнання. — Чікаго, 2002. — 48 с.
- Митрополит Іларіон (І. Огієнко):
С. 17–18, 20, 32.
- 692.**Федорів Ю.** Історія церкви в Україні. — Торонто, 1967. — 362 с.
- Митрополит Іларіон (І. Огієнко):
С. 342–343.
- 693.**Фігус-Ралько А.** Українська Канада. — 2-е вид., змін. й доповн. — К.: Наша культура і наука, 2003. — 183 с.
- Митрополит Іларіон (І. Огієнко):
С. 8, 9, 11, 12, 33, 37, 38–43, 54,
74, 82, 85, 142, 165, 168–180.
- 694.**Хомчук О.** Діяльність митрополита Іларіона у створенні «канонічної української церкви» в Америці // Хомчук О. Церква поза церковною огорожею. — Чікаго, 2002. — С. 378–393.
- 695.**Хомчук О.** Українська Православна церква у ХХ столітті на чужині. — [Б. м.], 2000. — 32 с.

- Митрополит Іларіон (І. Огієнко):
С. 3, 8–9, 17, 18.
- 696.***Як жити на світі:** Соборне послання Святого апостола Якова / З післямовою митрополита Іларіона. — Вінніпег, 1957. — 30 с.
- 697.**Ярмусь С.** Православне богоочитання як досвід віри: Попул. посіб. для віри / Упоряд. і післямова М. С. Тимошика. — К.; Вінніпег: Наша Україна, 2005. — 104 с.
- Митрополит Іларіон (І. Огієнко):
С. 91, 93, 94, 98.
- 698.**Ярмусь С.** Українська Православна Церква в ХХ столітті і спроби зближення її з Вселенською Патріярхією // Життєвий досвід українців у Канаді / Редкол.: О. Герус, І. Герус-Тарнавецька, С. Ярмусь. — Вінніпег, 1994. — С. 199–211. — Із змісту: Лист митрополита Іларіона до Патріярха Атенагораса. — С. 205–206.
- 699.**Ярмусь С.,** протопресвітер. Українська Православна Церква в Канаді // Кардаш П. Українці в світі / П. Кардаш, С. Кот. — К.; Мельбурн: Фортунна, 1995. — С. 215–219.
- І.Огієнко: С. 216, 219.
- ***
- 700.**Demczuk B.** Dr Ivan Ohienko — Metropolitan Ilarion: A Theological Theorist and Pastoral Counsellor // Вісник (The Herald). — 2001. — 1 трав. — С. 6; 15 трав. — С. 8.
- 701.**Materials** Relating to the 50th Anniversary of the Ukrainian Orthodox Church of Canada: (Based on the Minutes of the Extraordinary Sobor of the UGOC of Canada, 8–9 August, 1951): [Remarks, Expression of Tranks, by Metropolitan Ilarion; Joint Epistle of the Episcopate of the UGOC / Humble Ilarion, Metropolitan of Winnipeg and all Canada; Concluding Remarks by Metropolitan Ilarion at the Extraordinary Sobor] // Вісник (The Herald). — 2001. — 1 жовт. — С. 8–9; 15 жовт. — С. 8–9; 2002. — 1 лют. — С. 16–17.

Видавничо-редакційна, архівна та бібліотечно- бібліографічна діяльність

702. **Арутюнов С.** Бібліографія в житті та творчості Івана Огієнка // Вісн. Книжкової палати. — 1999. — № 5. — С. 35–37.
703. **Биковський Л.** Книгарні – бібліотеки – академія: Спомини (1918–1922). — Мюнхен; Денвер: Дніпровська хвиля, 1971. — 152 с.
- І. Огієнко: С. 17, 20, 45–47, 49.
704. **Вішка О.** Преса української еміграції в Польщі (1920–1939): Іст.–бібліогр. дослідження. — Л., 2002. — 480 с.
- І. Огієнко: С. 54, 79, 114, 117, 165, 178, 183, 185, 186, 190, 192, 194, 233, 237, 238, 241, 243–246, 277–279, 290, 303, 308.
705. **Ісаєвич Я.** Українське книговидання: Витоки, розвиток, проблеми. — Л., 2002. — 520 с.
- І. Огієнко: С. 9, 14, 21, 25–28, 39, 49, 115, 240, 249, 251, 254.
706. **Киричук Ю.** Ще одна грань таланту Івана Огієнка: [Ред.-видав. діяльність] // Високий замок. — 2001. — 4 верес. — С. 5.
707. * **Купчинський О.** Іван Огієнко — дослідник і видавець пам'яток писемності // Питання історії, української і слов'янських мов та культури: Збірник доп. і повідомл. / НТШ у Львові. — Л., 1997. — С. 111–117.
708. **Левітас Ф.** Дослідження про подвижницьку діяльність Івана Огієнка (митрополита Іларіона) у царині бібліотечної справи // Вісн. Книжкової палати. — 2001. — № 1. — С. 6–7.
709. **Ляхоцький В.** Бібліографія українознавства в працях Івана Огієнка // Проблеми вдосконалення каталогів наукових бібліотек: Матеріали Міжнар. наук. конф., Київ, 14–17 жовт. 1997 р. — К., 1997. — С. 147–149.
710. **Ляхоцький В.** Видавнича, архівно-археографічна та бібліотечно-бібліографічна діяльність Івана Огієнка (митрополита

- Іларіона): Автореф. дис. ... д-ра іст. наук: 07.00.08. — К., 2001. — 28 с.
711. **Ляхоцький В.** Іван Огієнко: видавнича справа — покликання на все життя // Збірник праць науково-дослідного центру періодики / ЛНБ ім. В. Стефаника. — Л., 2003. — Вип. 11. — С. 740–749.
712. **Ляхоцький В.** І. Огієнко — засновник і редактор щомісячного журналу «Слово істини» // Ідея національної церкви в Україні: Матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. — Т., 1997. — С. 70–79.
713. **Ляхоцький В.** Іван Огієнко — книгознавець // Бібл. вісник. — 1997. — № 2 — С. 22–25.
714. ***Ляхоцький В. П.** І. І. Огієнко та архівна справа України // Архівна та бібліотечна справа в Україні доби визвольних змагань (1917–1921 pp.): Зб. наук. праць. — К., 1998. — С. 199–208.
715. **Ляхоцький В.** Поширення української культури: [Часопис І. Огієнка «Наша культура»] // Мистецтво і освіта. — 1997. — № 4. — С. 2–10.
716. **Ляхоцький В. П.** Про деякі особливості бібліографічної діяльності Івана Огієнка // Наукові праці / НБУ ім. В. І. Вернадського. — К., 1999. — Вип. 2. — С. 173–185.
717. **Ляхоцький В. П.** Просвітитель: Видавничо-редакційна діяльність І. Огієнка (митрополита Іларіона) / Укр. держ. НДІ архів. справи та документознавства; Наук. ред. Я. Д. Ісаєвич. — К.: Вид-во ім. О. Теліги, 2000. — 526 с.: іл.
718. **Ляхоцький В. П.** Тільки книжка принесе волю українському народові...: Книга, бібліотека, архів у житті та діяльності І. Огієнка (митрополита Іларіона) / Укр. держ. НДІ архів. справи та документознавства. — К.: Вид-во ім. О. Теліги, 2000. — 662 с.: іл.
719. ***Ляхоцький В.** Україно знавчі студії на сторінках часопису «Рідна мова» Івана Огієнка // Мова і культура = Язык и культура: [Матеріали 5-міжнар. наук. конф.] — К., 1997. — Т. 3. — С. 97–104.

720. **Ляхоцький В.** Християнський місячник «Слово істини» — перший видавничий проект митрополита Іларіона в Канаді // Пам'ять століть. — 2001. — № 1. — С. 62–75.
- 721.* **Ляхоцький В.** Церковні бібліотеки: нереалізований проект Івана Огієнка // Гуманітарний Seminarium: Наук.-практ. щорічник. — К., 2003. — № 1. — С. 80–82.
722. **Ляхоцький В.** Часопис Івана Огієнка «Рідна мова» // Почат. школа. — 1997. — № 6. — С. 58–61.
723. **Мороз Р.** Скарби Огієнкової книгозбірні: [Колекція рукописів і стародруків XVI–XVIII ст., подарованих Колегії Святого Андрея у Вінніпезі Митрополитом Іларіоном] // Наша віра. — 2002. — Чис. 4 (квіт.). — С. 9.
724. **Наша** культура: Наук.-літ. місячник (1935–1937) / Голов. ред і вид. І. Огієнко // Українські часописи Львова, 1848–1939: В 3 т. — Л., 2003. — Т. 3, кн. 2. — С. 542–547.
- 725.* **Онуфрійчук Ф.** Книгозбірня Митрополита Іларіона. — Вінніпег, 1963. — 27 с.
726. **Пушкар М.** [Рецензія] // Шлях виховання й навчання. — 1935. — Чис. 1 (січ.–лют.–берез.). — С. 61–66. — Рец. на журн.: «Рідна мова»: Наук.-попул. місячник, присвячений вивченю укр. мови / Голов. ред. і видавець проф. І. Огієнко. — Рік 1 (1933), зш. 1–12, 432 півстор.; рік II (1934), зб. 1–12, 560 півстор.
727. **Рожко В.** Українське православне книгописання і книгодрукування історичної Волині (XI–XX ст.): Іст.-краєзн. нарис. — Луцьк, 2005. — 251 с.
Митрополит Іларіон: С. 213–215.
728. **Сохацька Є.** Вартості українства: [І. Огієнко — редактор і видавець журн. «Рідна мова»] // Укр. л-ра в загальноосвіт. школі. — 2003. — № 7. — С. 37–39.
729. **Сохацька Є.** Вартові українства: [Про культурологічну роль варшавських видань Івана Огієнка «Рідна мова» (1933–1939 рр.) і «Наша культура» (1935–1937 рр.)] // Сохацька Є. На варті українства. — Кам'янець-Подільський, 2004. — С. 334–342.

730. **Сохацька Є.** Іван Огіенко — будівничий нації: [За матеріалами «Нашої культури» 1935–1937 рр.] // Сохацька Є. На варті українства. — Кам'янець-Подільський, 2004. — С. 312–316.
731. **Сохацька Є.** «Наша культура» [1935–1937] Івана Огієнка як феномен націєтворення // Українське народознавство: стан і перспективи розвитку на зламі віків: Зб. наук. праць: Матеріали II Міжнар. наук.-практ. читань, присвячених пам'яті укр. фольклориста Михайла Пазяка. — К., 2002. — С. 131–135.
732. ***Тимошик М.** Безцінний скарб української історії: (Робота в архіві митрополита Іларіона у Вінніпезі) // Укр. Голос. — 1997. — 3 листоп.
733. ***Тимошик М.** Видавнича діяльність Івана Огієнка (митрополита Іларіона) у Тарнові // Український альманах. — 2001. — С. 130–133.
734. ***Тимошик М.** Видавнича та редакторська діяльність Івана Огієнка // Вісник. Сер.: Журналістика / Київ. ун-т ім. Т. Шевченка. — К., 1997. — Вип. 5. — С. 73–77.
735. ***Тимошик М.** Для одного народу — одна літературна мова: Часописи «Рідна мова», «Наша культура» як чинники національного пробудження і об'єднання українців діаспори // Вісник. Сер.: Журналістика / Київ. ун-т ім. Т. Шевченка. — К., 1997. — Вип. 4 — С. 66–73.
736. ***Тимошик М.** До питання про концепцію виникнення і розвитку українського друкованого слова в контексті праці І. Огієнка «Історія українського друкарства» // Українознавство в розбудові держави: Матеріали щорічної міжнар. наук.-практ. конф. — К., 1994. — С. 375–378.
737. **Тимошик М.** Дороговказ для майбутніх дослідників історії української книги // Огієнко І. (митрополит Іларіон). Історія українського друкарства / Упоряд., авт. передм. М. Тимошик. — К., 2007. — С. 7–28.
738. **Тимошик М.** Іван Огієнко — журналіст, редактор, видавець // Українська періодика: історія і сучасність: Доп. та

- повідомл. II Всеукр. наук.-практ. конференції, 21–22 груд. 1994 р. — Л.; Житомир, 1994. — С. 154–160.
- 739.***Тимошик М.** Іван Огієнко — співробітник газет «Громадська думка» та «Рада» // Національна періодика початку ХХ ст.: розвиток і реалізація української національної ідеї. — К., 2006. — С. 10–11.
- 740.**Тимошик М.** Ідея соборності української мови на сторінках Огієнкового часопису «Рідна мова» // Дивослово. — 2007. — № 5. — С. 38–44.
- 741.**Тимошик М.** Історія видавничої справи: Підручник. — К.: Наша культура і наука, 2003. — 496 с.
- І. Огієнко: С. 44, 50, 62, 64, 133–139, 157, 162, 178, 222, 243, 252, 264, 267, 271, 273, 278–285, 301, 303–304, 318, 339, 347, 372, 412, 434, 436–442, 473.
- 742.***Тимошик М.** Історія українського друкарства в наукових дослідженнях Івана Огієнка // Редакційно-видавнича справа: досвід, проблеми, перспективи. — К., 1997. — С. 164–180.
- 743.**Тимошик М.** Її величність — книга: Історія видавничої справи Київського університету, 1834–1999. — К.: Наша культура і наука, 1999. — 306 с.
- І. Огієнко: С. 11, 12, 19, 26–28, 51, 80–81, 172, 173, 176, 193, 195, 199, 201, 214–215, 274, 279, 282, 286.
- 744.***Тимошик М.** Канадські україномовні часописи «Слово Істини», «Наша Культура», «Віра й Культура» // Українська періодика: Історія і сучасність; Доп. та повідомл. VI Всеукр. наук.-практ. конференції, 11–13 трав. 2000 р. — Л., 2000. — С. 169–174.
- 745.***Тимошик М.** Місійна роль українського друкованого слова: До ствердження українського духу в Канаді «Українським Голосом» // Укр. Голос. — 2000. — 13 листоп.

- 746.***Тимошик М.** Найбільша українська книгозбірня в Канаді: До питання вивчення й повернення в Україну // Друкарство. — 2000. — № 3 (трав.–черв.). — С. 18–22.
- 747.**Тимошик М.** Найбільша в українському зарубіжжі: (Про книгозбірню Івана Огієнка у Вінніпезі) // Урок української. — 2001. — № 8. — С. 52–55.
- 748.**Тимошик М.** Невтомний сівач на українській ниві // Огієнко І. І. Історія українського друкарства. — К., 1994. — С. 7–33.
- 749.***Тимошик М.** Редакторська і видавнича діяльність Івана Огієнка на терені українознавства // Засоби масової інформації і процеси державотворення в Україні: Тези наук. конф. — К., 1994. — С. 25–26.
- 750.***Тимошик М.** Українська видавнича справа і журналістика в Канаді: Історія і сучасність // Журналістика. — К., 2004. — Вип. 3 (28). — С. 133–150.
- 751.**Тимошик М.** Українське видавництво «Наша культура» у Швейцарії (1945–1947) // Віс. Книжкової палати. — 2001. — № 9. — С. 37–42.
752. ***Тимошик М.** Українське друкарство в Канаді: Історія та сьогодення // Друкарство. — 2001. — № 4. — С. 18–23.
- 753.***Тимошик М.** Українське книговидання в Холмі під орудою митрополита Іларіона // Український альманах. — 2001. — С. 243–246.
- 754.***Тимошик М.** Українські видавництва під орудою Івана Огієнка // Друкарство. — 1997. — № 3. — С. 54–56.
- 755.**Тимошик М.** Українські видавництва у Швейцарії // Українська журналістика-97. — К., 1997. — С. 58–60.
- 756.**Черниш Н.** Початки українського друкарства у дослідженнях Іларіона Свенцицького та Івана Огієнка // Вісн. Книжкової палати. — 2005. — № 6. — С. 40–44.
- 757.**Чубай У.** Роль кам'янець-подільської суспільно-політичної преси 1918–1920 рр. у формуванні національної церкви // Збірник праць науково-дослідного центру періодики / ЛНБ ім. В. Стефаника. — Л., 2005. — Вип. 13. — С. 174–184.

I. Огієнко: С. 178–179, 181.

Вшанування пам'яті Івана Огієнка

758. **Про** вшанування пам'яті Івана Огієнка: Указ Президента України, 7 лют. 2007 р., № 85/2007 // Урядовий кур'єр. — 2007. — 13 лют. — С. 12.

759. **Відкритий лист** Віце-прем'єрові з гуманітарних питань академіку І. Курасу: [Про присвоєння Кам'янець-Поділ. пед. ін-ту імені Івана Огієнка] / Ю. Мушкетик, І. Драч, П. Мовчан та ін. // Укр. слово. — 1997. — 24 лип.

760. **Увічнити** пам'ять Івана Огієнка: [Лист] Віце-прем'єрові з гуманітарних питань академікові І. Ф. Курасу / Ю. Мушкетик, І. Драч, П. Мовчан // Слово і час. — 1997. — № 8. — С. 4–5. — (Літопис подій).

761. **Чи буде в Києві вулиця Івана Огієнка?**: [Відкритий лист голові Київ. міськодержадміністрації О. О. Омельченку] / Ю. Мушкетик, І. Драч, П. Мовчан та ін. // Літ. Україна. — 1997. — 14 серп. — С. 1.

762. **Серед** духовних столиць України — Брусилів, родинне місто Івана Огієнка: [Звернення про увічнення пам'яті митрополита Іларіона в Брусилові] / А. Погрібний, Г. Гусейнов, Є. Сохацька та ін. // Літ. Україна. — 1998. — 18 черв. — С. 1.

763. **Багінська Ю.** «Хто любить свій народ, той йому служить»: І. Огієнко й українське відродження: Бінарний урок // Укр. мова й література в серед. школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах. — 2001. — № 2. — С. 89–100.

764. **Бідзіля Т.** Митрополит Іларіон — патріот-соборник: [Ювілейні читання, присвячені 125-й річниці від дня народження І. Огієнка, Бережани, музей книги] // Бережанське віче. — 2007. — 16 берез. — С. 4.

765. **Бобкова С.** «Тараса Шевченка» писав усе життя: [Заходи, присвячені 125-річчю від дня народження Івана Огієнка в Львівському музеї історії релігії] // Високий замок. — 2007. — 31 берез.-1 квіт. — С. 8.
766. **Бурячок А.** [Загальноукраїнська науково-теоретична конференція «Духовна та науково-педагогічна діяльність Івана Огієнка (1882–1972) в контексті українського національного відродження», 16–17 квіт. 1992 р., Кам'янець-Подільський] // Мовознавство. — 1992. — № 5. — С. 76.
767. **Відсвяткуймо** гідно та з посвятою 50-ліття Митрополії Української Православної Церкви Канади: [У т. ч. вшанування пам'яті Митрополита Іларіона] // Вісник (The Herald). — 2001. — 1 лют. — С. 4.
768. **Вільна Н.** Цей день ми наближали, як могли...: [Відстоювання права на присвоєння імені Івана Огієнка Кам'янець-Подільському ун-ту] // Вісник (The Herald). — 2003. — 1–15 листоп. — С. 24.
769. **Вшанування** членів Інституту Дослідів Волині і Товариства «Волинь», Вінніпег, 5 листоп. 2006 р.: [Вшанування митрополита Іларіона] // Вісник (The Herald). — 2006. — 1–15 груд. — С. 16.
770. **Грабовський В.** Основа світогляду: [Всеукр. наук.-практ. конф. «Актуальні проблеми науково-педагогічної спадщини Івана Огієнка — митрополита Іларіона»] // Слово Просвіти. — 2002. — № 5. — С. 1, 7.
771. **Гриців О.** Імені Огієнка: [Вечір в колиш. приміщенні Центральної Ради, присвяч. 115 річниці від дня народження Івана Огієнка] // Слово і час. — 1998. — № 6. — С. 62.
772. «**З Україною у серці**»: [Кн. виставка в Нар. домі «Просвіти» у м. Хмельницькому до 125-річчя від дня народження І. Огієнка] // Слово Просвіти. — 2007. — 25–31 січ. — С. 7.
773. **Кавун О.** Огієнко, перекладач Біблії: [Літ. читання в Брусилові] // Голос України. — 2007. — 1 лют. — С. 18.
774. **Кирилюк В.** За волею Івана Огієнка: [В осаді Київського Патріархату відбувся «круглий стіл» з нагоди повернення на

- Батьківщину спадщини І. Огієнка] // Літ. Україна. — 1998. — 26 лют. — С. 8.
775. **Копистинська І.** Із вірою: [Вечір в Держ. музеї книги і друкарства, присвячений 120-річчю від дня народження Івана Огієнка] // Укр. слово. — 2002. — 31 січ.—6 лют. — С. 13.
776. **Лысенко Н.** Самородок светлої мысли: По решению ЮНЕСКО 1997 г. назван годом И. Огиенка // Зеркало недели. — 1997. — 31 мая—6 июня. — С. 11.
- 777.***Ляхоцький В.** До питання про науковість поняття огієнко-знавство // Четвертий Міжнародний конгрес україністів, Одеса, 26–29 серп. 1999 р.: Історія: Доп. і повідомл. — О.; К.; Л., 1999. — Ч. 2. — С. 61–67.
778. **Марушкевич А.** Іван Огієнко: «Совість — це судя всіх твоїх діл»: До 120-річчя від дня народження та 30-ліття світлої пам'яті Івана Огієнка — митрополита Іларіона: [«Круглий стіл» в Наук. б-ці ім. М. Максимовича Київ. нац. ун-ту ім. Т. Шевченка] // Освіта України. — 2002. — 17 трав. — С. 7; 24 трав. — С. 7.
779. **Найкращий переклад:** [Літ. читання в Брусилові до 125-річчя від дня народження Івана Огієнка] // Культура і життя. — 2007. — 21 лют. — С. 1.
- 780.***Огієнківські** читання: Матеріали наук. круглих столів 1991–1996 рр. / Ін-т філософії; Київ. ун-т ім. Т. Шевченка; Наук. ред. А. Колодний. — К., 1997. — 199 с.
781. **Опанасюк О.** Повернення пророка : [Бесіда із заст. голови комісії з питань святкування ювілею І. Огієнка] / Записала К. Кіндрась // Голос України. — 1992. — 1 лют. — С. 12–13.
782. **Ощипко І.** [Всеукраїнська наукова конференція, присвячена 110-річчю від дня народження І. Огієнка (1882–1972), 26–27 трав. 1992 р., Львів] // Мовознавство. — 1992. — № 5. — С. 79.
783. **Палій Д.** Іван Огієнко: Ювіл. виставка в б-ці ім. О. Теліги та Музеї книги і друкарства України: [До 120-річчя від дня народження] // Літ. Україна. — 2002. — 14 лют. — С. 3.

784. **Пасемко І.** «...У мандрівку століть з моого духа печаттю», або Всеукраїнське патріотичне дійство: [Вечір пам'яті І. Огієнка, Київ, 1998] // Освіта. — 1998. — 22–29 квіт. — С. 7.
785. [Про наукову конференцію «Духовна і науково-педагогічна діяльність Івана Огієнка в контексті українського національного відродження»] // Слово і час. — 1992. — № 3. — С. 30.
786. **Сохацька Є.** Рік Івана Огієнка: [II Всеукр. наук.-теорет. конф. «Духовна і науково-педагогічна діяльність Івана Огієнка (1882–1972) в контексті українського національного відродження», м. Кам'янець-Подільський, 18–19 лют. 1997 р.] // Слово і час. — 1997. — № 4. — С. 12–13.
787. **Сохацька Є.** Ім'я Огієнка — вузу: [Кам'янець-Поділ. ун-ту] // Освіта. — 1999. — 6–13 січ. — С. 7.
788. **Софіюк В.** «Бо Україна — непоборна»: [Вечір «Церква — наша національна школа», присвячений 125-річчю від дня народження І. Огієнка в Івано-Франків. обл. б-ці для юнацтва] // Слово Просвіти. — 2007. — 25–31 січ. — С. 7.
789. **Теленчі О.** Уроки Огієнка: [Встановлення пам'ятного знаку у Винниках] // Голос України. — 1997. — 2 серп. — С. 8.
790. **Тимошик М. А.** «Наш бій за державність триває»: [Увічнення пам'яті І. Огієнка] // Літ. Україна. — 2007. — 15 лют. — С. 6–7.
791. **Тимошик М.** Безцінний скарб української історії: Лист Його Високопреосвященству Владиці Василію, Митрополиту Вінніпегу і всієї Канади [з подякою за надану можливість вивчення і аналізу архіву Митрополита Іларіона] // Вісник (The Herald). — 1997–1998. — Груд.–січ. — С. 10.
792. **Тимошик М.** Музей-кімната Івана Огієнка (митрополита Іларіона): [У Брусилові та в Кам'янець-Поділ. ун-ті] // Музей України. — 2005. — № 3. — С. 74.
- 793.***Тимошик М.** Хроніка наукової байдужості і бюрократичної підлости: 125 років від дня народження Івана Огієнка (митрополита Іларіона) // Наук. вісник / АН вищої школи України. — К., 2007. — № 5. — С. 115–135.

794. **Тут працював** Іван Огієнко: [Відкриття мемор. дошки, м. Київ] // Літ. Україна. — 1998. — 23 квіт. — С. 1.
795. [**Ухвала** науково-теоретичної конференції «Духовна й науково-педагогічна діяльність Івана Огієнка (1882–1972) в контексті українського національного відродження», 16–17 квіт. 1992 р., м. Кам'янець-Подільський] // Мовознавство. — 1992. — № 5. — С. 76–77.
796. **Шилю В.** Присвячено митрополитові Іларіону: [Введено в обіг ювіл. монету номіналом 2 грн.] // Вільне життя. — 2007. — 4 лип. — С. 3.

797. **Костюк О.**, отець. Блаженний наш Митрополит: [Вірш] // Вісник (The Herald). — 2002. — 1–15 груд. — С. 10.
798. **Сверстюк Є.** Перші українці в Канаді: Вірш: [Рядки про пам'ятник на могилі митрополита Іларіона] // Наша віра. — 2002. — Чис. 4 (квіт.). — С. 8.
799. **Україна** вшанувала Митрополита Іларіона (1882–1972): [Свято в Держ. музеї історії в Києві, трав. 2006 р.] // Вісник (The Herald). — 2006. — 1–15 лип. — С. 6.

Фундація імені митрополита Іларіона: видання творів Івана Огієнка та літератури про нього

800. ***Фундація** ім. Митрополита Іларіона // Мета. — 2003. — № 4. — С. 4.
801. **Тимошик М.** Митрополит Іларіон (Іван Огієнко) і українське відродження: [Створення Фундації його імені] / Інтерв'ю записала М. Фещук. // Книжк. огляд. — 2003. — № 1–2. — С. 68–74.
802. **Тимошик М.** Недруковані досі твори Івана Огієнка: [Діяльн. Фундації імені митрополита Іларіона] / Бесіду записав Ю. Чикирисов // Літ. Україна. — 2001. — 27 груд. — С. 3.

803. Сохацька Є. З життя товариства Івана Огієнка // Сохацька Є. На варті українства. — Кам'янець-Подільський, 2004. — С. 277–283.

Публікації про видання творів І. Огієнка та літератури про нього

804. В. М. [Рецензія] // Дзвони. — 1931. — Чис. 1. — С. 60. — Рец. на кн.: Огієнко І. Костянтин і Методій: Їх життя та діяльність: Ист.-літ. монографія. — Варшава, 1927–1928. — Ч. 1. — 324 с.; Ч. 2. — 400 с.
805. В. М. Л. [Рецензія] // Дзвони. — 1937. — Чис. 4. — С. 164. — Рец. на кн.: Огієнко І. Наука про рідномовні обов'язки: Рідномовний катехиз...
806. В. М. Л. [Рецензія] // Дзвони. — 1938. — Чис. 4–5. — С. 193–195. — Рец. на кн.: Огієнко І. Повстання азбуки й літератури в словян. — Жовква, 1937. — 300 с.
807. Демчук Б., прот. [Рецензія] // Вісник (The Herald). — 2006. — 1–15 черв. — С. 22. — Рец. на кн.: Огієнко І. (митрополит Іларіон). Рятування України. — К.: Наша культура і наука, 2005. — 464 с.
808. Демчук Б., прот. [Рецензія] // Вісник (The Herald). — 2006. — 15 січ. — С. 25. — Рец. на кн.: Огієнко І. (митрополит Іларіон). Слово про Ігорів похід. — К.: Наша культура і наука, 2005. — 316 с.
809. Іваннікова Л. Важливо для сучасної історії: [Про кн. «Листування митрополита Іларіона (І. Огієнка)»] // Слово Просвіти. — 2006. — 10–16 серп. — С. 11.
810. К–ч. [Рецензія] // Дзвони. — 1932. — Чис. 1. — С. 77–78. — Рец. на кн.: Огієнко І. Богослужбова мова в слов'янських церквах: Збірка рецензій на мові видання. — Варшава, 1931.
811. Книга — як зброя: [Кн. І. Огієнка «Історія української літературної мови»] // Наша віра. — 2001. — Чис. 3 (берез.). — С. 13.

812. **Коваленко Н.** Із спецхову через сім десятиліть: [Кн. І. Огієнка «Історія українського друкарства»] // Україна. — 1994. — № 21–22. — С. 19.
813. **Ляхоцький В.** «Українська культура» Івана Огієнка // Історичний календар'98. — К., 1997. — С. 272.
814. **Не** друковані досі рукописи: [Кн. І. Огієнка «Тарас Шевченко»] // Урядовий кур'єр. — 2004. — 24 лют. — С. 16.
815. **Онуфрійчук І.** Товариство «Волинь» видало 12-ту працю митрополита Іларіона: [Вид. творів у Вінніпезі] // Літопис Волині. — 1977–1978. — Чис. 12. — С. 193–194.
816. **Повертається** спадщина: [Кн. І. Огієнка «Українське мінштво»] // Наша віра. — 2002. — Чис. 5 (трав.). — С. 9.
817. **[Рецензія]** // Українська школа. — 1939. — Чис. 1–6. — Рец. на кн.: Огієнко І., проф. Сучасна українська літературна мова — мова Максима Рильського. — Варшава, 1936. — 48 с.
818. **Славутич Я.** Корона шевченкознавства: [Кн. митрополита Іларіона «Граматично-стилістичний словник Шевченкової мови»] // Славутич Я. Дослідження та статті. — Едмонтон, 2006. — Ч. 2. — С. 430–432.
819. **Стадник Н.** Життєписи великих українців // Шлях перемоги. — 1999. — 15 груд. — С. 11. — Рец. на кн.: Огієнко І. Життєписи великих українців. — К.: Либідь, 1999. — 672 с.
820. **Степовик Д.** Видання епістолярної спадщини: [Кн. «Епістолярна спадщина Івана Огієнка»] // Вісн. Книжкової палати. — 2002. — № 6. — С. 12–13.
821. **Тимошик М.** «Весь вік, весь труд віддав Україні»: [Кн. І. Огієнка «Історія українського друкарства»] / Розмову вів І. Ільєнко // Літ. Україна. — 1995. — 12 січ. — С. 1, 5.
822. ***Тимошик М.** Інквізитори ХХІ століття: (Спалення книги І. Огієнка «Свята Почаївська лавра» ченцями Московського патріархату) // Православна газета. — 2005. — Чис. 5 (берез.).
823. ***Тимошик М.** Книги горять, ідеї — ні: (Спалення на території Почаївської лаври ченцями Московського патріархату

- книги І. Огієнка «Свята Почаївська лавра» // Міст. — 2004. — Чис. 18 (13 трав.).
- 824.***Тимошик М.** Концепція виникнення і розвитку українського друкованого слова: [Про кн. «Історія українського друкарства» І. Огієнка] // Друкарство. — 1994. — №1. — С. 6–7.
- 825.**Тимошик М.** Наши предки ніколи не лякалися книжки: [Кн. І. Огієнка «Історія українського друкарства»] // Голос України. — 1994. — 10 верес. — С. 12.
- 826.***Тимошик М.** Спалена книга буде перевидана // Свобода. — 2004. — 2 квіт.
- 827.**Тимошик М.** Шевченко, якого ми не знаємо: [Кн. І. Огієнка «Тарас Шевченко»] // Літ. Україна. — 2003. — 6 берез. — С. 3.
- 828.**Чуб Д.** Нове видання «Історії українського друкарства» // Літопис Волині. — 1998. — Чис. 15. — С. 227–228.
- 829.**Чуб Д.** Словник професора І. Огієнка: [«Етимологічно-семантичний словник української мови»] // Літопис Волині. — 1988. — Чис. 15. — С. 229–230.
- ***
- 830.**Вівчарик М.** Дума про Івана Огієнка: [Кн. І. Тюрменко «Державницька діяльність Івана Огієнка (митрополита Іларіона)»] // Укр. слово. — 1999. — 1 квіт. — С. 13.
- 831.**Качкан В.** Праця — «моя всежиттєва ідеологія»: Роздуми над книгами В. Ляхоцького «Тільки книжка принесе волю українському народові...: Книга, бібліотека, архів у житті та діяльності Івана Огієнка (митрополита Іларіона) та Просвітитель: Видавничо-редакційна діяльність Івана Огієнка (митрополита Іларіона)» // Літ. Україна. — 2001. — 29 берез. — С. 7.
- 832.**Лихолат О. В.** [Рецензія] // Укр. іст. журнал. — 2002. — № 5. — С. 140–142. — Рец. на кн.: Ляхоцький В. Іван Огієнко (митрополит Іларіон): Покажч. архів. джерел. — К., 1998. — 80 с.

833. **Ляхоцький В.** З поля Огієнкових досліджень: [Кн. М. Тимошика «Голгофа Івана Огієнка», «Огієнкові афоризми і сентенції»] // Слово і час. — 1999. — № 6. — С. 80–82.
834. **Ляхоцький В.** Новітні дослідження про І. Огієнка: [Кн. І. Тюрменко «Державницька діяльність Івана Огієнка (митрополита Іларіона)»] // Вісник. Сер.: Історія / Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. — 2001. — № 54. — С. 25–28.
835. **Мельничук Б.** Степан Ярмусь про феномен Івана Огієнка: [Кн. С. Ярмуся «Феномен Івана Огієнка»] // Русалка Дністрова. — 1998. — Чис. 21–22. — С. 14.
- 836.***Тимошик М.** Презентація книги С. Ярмуся «Феномен Івана Огієнка» в Києві // Укр. Голос. — 1998. — 19 жовт.
837. **Тимошик М.** Україна вітає своїх кращих синів: [Про кн. С. Ярмуся «Феномен Івана Огієнка (митрополита Іларіона)», книги М. Тимошика «Голгофа Івана Огієнка» і «Лишусь на віки з чужиною...»] // Вісник (The Herald). — 2000. — 15–30 черв. — С. 2.
838. **Церемонія** презентації студій про Івана Огієнка: [Кн. Ярмуся С. «Феномен Івана Огієнка (митрополита Іларіона)»] // С. Ярмусь «На нашій, не своїй землі...»: Україна очима канад. українця. — Вінніпег; К., 1999. — С. 81–86.
839. **Шип Н. А.** [Про кн. І. Тюрменко «Державницька діяльність Івана Огієнка (митрополита Іларіона)»] // Укр. іст. журнал. — 2001. — № 1. — С. 148–150.
840. **Ярмусь С.** В Україні вийшла нова студія про Т. Шевченка: Автор студії — Іван Огієнко (митрополит Іларіон) // Вісник (The Herald). — 2003. — 1 берез. — С. 8.
- ***
- 841.***Дейнега О.** Постаті. «Голгофа Івана Огієнка» // Крим. світлиця. — 1997. — 15 серп.
842. **Жулинський М.** Голгофа Івана Огієнка: [Кн. М. Тимошика «Голгофа Івана Огієнка»] // Тернопілля'97: Регіон. річник. — Т., 1997. — С. 164–165.
Те ж // Молодь України. — 1997. — 23 трав. — С. 3.

- 843.***З нових видань:** Микола Тимошик. Голгофа Івана Огієнка // Новий шлях. — 1997. — 25 жовт.
- 844.***Зеленко Т.** «Голгофа Івана Огієнка» // Поділля. — 1998. — 23 берез.
- 845.**Зеленко Т.** Знайомство з книгою про І. Огієнка: [Кн. М. Тимошика «Голгофа Івана Огієнка»] // Укр. слово. — 1998. — 5 берез. — С. 7.
- 846.***Пасемко І.** Про титана праці, що з'єднав земне й небесне // Рід. школа. — 2001. — № 128 (берез.).
- 847.***Пасемко І.** Титан праці, що з'єднав земне й небесне // Час-Тайм. — 1997. — 18–24 верес.
- 848.**Степовик Д.** Іларіон II: тернистим шляхом — до зірок: Кілька думок про кн. М. Тимошика «Голгофа Івана Огієнка» // Голос України. — 1997. — 29 трав. — С. 14.
- 849.***Череп Т.** Він працював для України // Наше життя. — 1998. — 11 квіт.
- 850.**Чикирисов Ю.** «Голгофа Івана Огієнка»: [Кн. М. Тимошика] // Літ. Україна. — 1997. — 9 жовт. — С. 2.
- 851.***Ярмусь С.** «Голгофа Івана Огієнка» // Віра й культура. — 1997–1998. — № 11. — С. 203–204.
- 852.***Ярмусь С.** Україна Огієнка прийняла: вона його вивчає, популяризує // Укр. Голос. — 1997. — 16 черв.

- 853.***Верига В.** Лишусь навіки з чужиною: Нова праця про митрополита Іларіона // Новий шлях. — 2003. — 20 лют.
- 854.***Вперше в Україні:** «Лишусь навіки з чужиною...» // Життічі. — 2001. — № 2. — С. 8.
- 855.**Друга** монографія М. Тимошика // Бюллетень Українського Біблійного Товариства. — 2000. — № 13. — С. 10.
- 856.**Запаско Я.** Спільне українсько-канадське видання: [Кн. М. Тимошика «Лишусь навіки з чужиною...»: Митрополит Іларіон (Іван Огієнко) і українське відродження] // Літ. Україна. — 2001. — 29 берез. — С. 7.

857. **Кореневич Л.** Творець духовної культури: Життя і творча спадщина Івана Огієнка у викладі Миколи Тимошика // Робітн. газ. — 2001. — 6 черв. — С. 10.
- 858.***Пономаренко С.** «А дзвони дзвонили...» // Маяк. — 2003. — 18 січ.
859. **Тимошик М.** Доземний уклін канадським українцям: До виходу кн. «Лишусь навіки з чужиною...»: Митрополит Іларіон (Іван Огієнко) і українське відродження // Вісник (The Herald). — 2000. — 15–30 верес. — С. 26.
 *Те ж // Укр. Голос. — 2000. — 10 лип.
860. **Тимошик М.** «Лишусь навіки з чужиною...»: Митрополит Іларіон (Іван Огієнко) і українське відродження: Спільний проект Українського Православного Собору Св. Покрови (Вінніпег) та наук.-вироб. центру «Наша культура і віра» (Київ) // Освіта. — 2000. — 1–8 листоп. — С. 6.
- 861.***Черниш Н.** Продовжуючи традиції Івана Огієнка // Простівія. — 2004. — Чис. 3–4 (берез.).
- 862.***Я. С.** Книга про людину — велетня нашої епохи // Укр. Голос. — 2000. — 10 лип.
- 863.***Ярмусь С.** «Лишусь навіки з чужиною...»: [Книга М. Тимошика] // Укр. Голос. — 1999. — 22 листоп.
864. **Ярмусь С.,** протопресв. Митрополит Іларіон (Іван Огієнко) і українське відродження // Вісник (The Herald). — 1999. — 15 листоп. — С. 5. — Рец. на кн.: Тимошик М. «Лишусь навіки з чужиною...».

865. **Пакулько Н.** «Лишусь навіки з чужиною...»: [Презентація кн. М. Тимошика в м. Хмельницькому] // Молодь України. — 2001. — 30 берез. — С. 1.

Всеукраїнська премія імені Івана Огієнка

866. **Лауреати** премії імені Івана Огієнка [1995 р.] // Літ. Україна. — 1995. — 23 лют. — С. 2.
 Те ж // Освіта. — 1995. — 22 берез.

- Те ж** // Слово і час. — 1995. — № 3. — С. 5.
867. **Глабчук С.** Дні Івана Огієнка: [Вручення премії за 1995 р.] // Літ. Україна. — 1995. — 20 квіт. — С. 1.
868. **Премія імені Івана Огієнка** [1996 р.] // Слово і час. — 1997. — № 4. — С. 16.
869. **Премія імені Івана Огієнка** [1997 р.] // Слово і час. — 1998. — № 3. — С. 69.
870. **Лауреати** премії імені Івана Огієнка [1997] // Літ. Україна. — 1998. — 19 берез. — С. 2.
871. **Синові** свідомої нації: [Вручення премії ім. І. Огієнка за 1999 р.] // Літ. Україна. — 1999. — 8 квіт. — С. 1.
872. **Чикирисов Ю.** Вручення премії імені Івана Огієнка // Літ. Україна. — 2000. — 13 квіт. — С. 1.
873. **Лауреати** премії імені Івана Огієнка [2001] // Літ. Україна. — 2001. — 29 берез. — С. 2.
874. **Визначено** лауреатів премії імені Івана Огієнка [2002] // День. — 2002. — 16 берез. — С. 2.
875. **Про** присудження премії Імені Івана Огієнка 2002 р.: Ухвали // Літ. Україна. — 2002. — 28 берез. — С. 3.
876. **Чикирисов Ю.** Брусилю, батьківщина великого українця: Вручення премії імені І. Огієнка [2002 р.] // Літ. Україна. — 2002. — 4 квіт. — С. 1.
877. **Костюкевич В.** Лауреати Огієнківської премії [2003] // День. — 2003. — 7 берез. — С. 2.
878. **У комітеті** в справах премії ім. І. Огієнка [2003 р.] // Освіта. — 2003. — 1–8 січ. — С. 5.
879. **Опанасюк О.** Пам'яті видатного українця: [До 10-річчя премії ім. І. Огієнка створено фонд її лауреатів] // Літ. Україна. — 2004. — 4 листоп. — С. 2.
880. **Балюрко В.** Премія імені І. Огієнка [2004 р.] // Літ. Україна. — 2004. — 8 квіт. — С. 2.
881. **Опанасюк О.** Огієнківська премія 2005 року / О. Є. Опанасюк, В. С. Балюрко // Слово Просвіти. — 2005. — 27 січ.–2 лют. — С. 11.

882. **Поліщук Я.** Дух у вимірах Митрополита Іларіона: Промова при врученні Огієнківської премії 2005 р. // Укр. мова й л-ра в серед. школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах. — 2005. — № 5. — С. 156–159.
883. **Поліщук Я.** Слово як краса і сила / Розм. з лауреатом премії імені І. Огієнка за 2005 р. вела Г. Дубова // Укр. мова й л-ра в серед. школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах. — 2005. — № 5. — С. 152–155.
884. **Опанасюк О.** Доля пророка з Брусилова, або Десята весна Огієнківської нагороди / Розмову вела В. Кавун // Слово Просвіти. — 2006. — 27 квіт.–3 трав. — С. 6.
885. **Василенко О.** Вручення премії ім. І. Огієнка [2006 р.] // Слово Просвіти. — 2006. — 27 квіт.–3 трав. — С. 5–6.
886. **Достойники** Огієнківської премії [2006 р.] // Літ. Україна. — 2006. — 7 груд. — С. 2.

887. **Ганіткевич Я.** Іван Огієнко і Всеукраїнська премія його імені // Шлях перемоги. — 2004. — 22 верес. — С. 7.

Бібліографія

888. **Ляхоцький В. П.** Іван Огієнко (митрополит Іларіон): Покажч. архів. джерел. — К., 1998. — 80 с. — (Архів. та бібліогр. джерела укр. іст. думки; Вип. 1).
889. **Мацько В.** Повна бібліографія праць Івана Огієнка. — Хмельницький: Просвіта, 1998. — 31 с.
890. **Повернення пророка:** До 115-річчя від дня народження І. Огієнка (1882–1972) // Календар знаменних і пам'ятних дат. — 1997. — I кв. — С. 49–56.
891. **Світоч нації:** До 125-річчя від дня народження І. І. Огієнка (1882–1972) // Календар знаменних і пам'ятних дат. — 2007. — I кв. — С. 50–59.
892. **125 років** від дня народження І. І. Огієнка (1882–1972) — українського церковного і громадського діяча, мовознавця, історика: Бібліогр. список / Автобіогр. довідка О. Пальоха //

Календар знаменних і пам'ятних дат Волині на 2007 рік /
Упоряд.: В. Бабій та ін. — Луцьк, 2006. — 164 с.

893. **Войценко О.** Літопис українського життя в Канаді: [Хронологія ст. часопису «Український голос»]. — Вінніпег: Тризуб, 1961 —

Т. 3. — 1965. — 307 с.

І. Огієнко: С. 51, 64.

Т. 4. — 1969. — 477 с.

І. Огієнко: С. 109, 145, 158, 166,
183, 199, 277, 316, 374, 378.

894. **Микола Тимошик:** Наукові записки. Журналістика. Публіцистика: Біобібліогр. покажчик, 1978–2003 / Упоряд. А. Зубар, О. Баранник. — К.: Наша культура і наука, 2003. — 91 с.

І. Огієнко: С. 6–7, 9, 16–21, 24–30 ,
33–37, 39–40, 42, 44, 66–69, 71,
73–78, 83–84.

895. **Лога Т.** Праці Івана Огієнка у фонді Державної науково-педагогічної бібліотеки України ім. В. О. Сухомлинського // Укр. л–ра в загальноосвіт. школі. — 2007. — № 6. — С. 51–52.

896. **Ляхоцький В.** До питання про створення наукової бібліографії Івана Огієнка // Бібл. вісник. — 1997. — № 6. — С. 9–14.

Іменний показчик

- Авраменко В., 430
Ананко Ж., 497
Андрієнко О., 626
Андріуца А., 226
Андрусишин Б., 627, 628
Антонич Б.–І., (510),
(518), (522)
Арутюнов С., 702
Атаманчик М., 227
Бабій В., 892
Багінська Ю., 763
Багмет М., 349
Баженов Л., 372
Балюрко В., 880, 881
Баран О., 500
Баранник О., 894
Бегаса Р., 431
Беркгоф К., 629
Биковський Л., 703
Бистрицька Е., 630
Битинський М., (198)
Бідзіля Т., 764
Біднов В., 124
Біла О., 432, 535
Білан А., 228
Білецький Б., 229
Білорус Н., 433
Бобкова С., 765
Богуш А., 536
Бойчак М., 230
Болтівець С., 434, 435, 537
Братусь І., 498, 499
Бугайчук О., 538
Бурбан В., 231
Бурмака В., 232
Бурячок А., 631, 766
Бучківська Г., 539
Бучко Д., 233, 436
В. М., 804–806
Ванат І., 234
Василевський М., 235
Василенко О., 885
Величковський П., (74)
Верига В., 853
Вздульська В., 482
Вишневська Г., 632
Вівчарик М., 830
Вільна Н., 768
Вішка О., 704
Войценко О., 893
Волошина Н., 232
Гайова О., 200
Гальченко С., 192, 239
Галятовський І., (14), (48)
Ганіткевич Я., 887
Геник С., 240
Герасименко Л., 438
Глабчук С., 867
Головченко В., 241
Гольберг М., (373)
Голяченко О., 242
Гончаренко С., 344
Грабовський В., 770
Гривнак О., 350, 441, 442
Григораш Н., 373
Григоренко В., 243
Григоренко О., 483, 484
Гриців О., 771
Громадський О., (218)
Гульчій Г., 335
Гусейнов Г., (151), (168),
185, 762
Герус О., 500, 698

- Герус-Тарнавецька І., 439,
698
- Дейнега О., 841
- Демчук Б., 807, 808
- Денисенко А., 244, 306,
634
- Дзендрівський Й., 443
- Дідух В., 242
- Діонісій, єпископ, (202–
205), (207), (213), (215)
- Димитрій, митрополит,
(143)
- Дмитренко О., 540
- Дорошенко Д., 131, 351
- Драч І., 759–761
- Драч О., 541
- Дубилко І., 636
- Дубова Г., 883
- Є. П., 637
- Єрмоленко С., 145
- Живодвор В., 543
- Жила В., 500
- Жук Н., 349, 374
- Жулинський М., 93, 248,
249, 375, 842
- Завальнюк О., 250, 251,
352, 544–546
- Задорожна Л., 609
- Задорожний В., 444, 445
- Запаско Я., 856
- Захлюпана Н., 446
- Зеленко Т., 844, 845
- Зінченко А., 199
- Зубар А., 894
- Іванишин В., 447
- Іваннікова Л., 809
- Іванченко О., 252
- Ігор, князь, (68), (70), (71),
(505), (508), (509), (530),
(808)
- Ільєнко І., 821
- Ісаєвич Я., 705, 717
- Іов Почаївський, (51), (52)
- Кабанець Є., 639
- Кавун В., 884
- Кавун О., 773
- Кардаш С., 336, 699
- Кармалюк С., 353
- Качкан В., 377, 378, 831
- Кендус О., 379
- Кирило (Константин),
(22), (23), (804)
- Кирилюк В., 774
- Киричук Ю., 706
- Кирчів Р., 380, 381
- Кисіль О., 448–450
- Кіндрась К., 781
- Климчук О., 253
- Кобякова С., 382
- Коваленко Н., 812
- Коваленко О., 144
- Ковалів Ю., 501
- Коваль Й., 254
- Колесник Н., 255
- Колодний А., 640, 641,
780
- Комарніцький О., 250, 251
- Коновець О., 642
- Кононенко А., 451
- Копилов А., 354

- Копистинська І., 775
Кореневич Л., 857
Корновенко С., 256
Костриця М., 383
Костюк Г., (412), (413)
Костюк О., 797
Костюкевич В., 877
Кот С., 699
Кравченко О., 643
Кравчук А., 195
Кралюк П., 384
Красевич Ю., 194
Краснодемський В., 308
Кримський А., (193),
(390), (440)
Крисаченко В., 150, 173,
 257
Кругій К., 454
Кубійович В., 258, 342
Кудрик Л., 385, 386
Кудрявцев М., 644
Кукул В., 547
Кукурудзяк М., (545)
Куліш П., (485)
Кунцевич Й., (1)
Курас І., 281, 759, 760
Курок О. І., 609
Купріянович Г., 645, 646
Купчинський О., 707
Кучерук О., 548
Кучинська І., 259, 388,
 455, 549, 550–559
К–ч., 810
Лановик Б., 255
Ласло-Куцюк М., 10
Ластовська О., 389, 647
Левицький З., 648
Левітас Ф., 708
Левківський М., 560, 561
Лесневська А., 562
Липа І., (168)
Лихолат О., 832
Лысенко Н., 776
Лікарчук І., 260
Лісняк С., 456
Лога Т., 895
Лопушинський І., 649
Луговий О., 337
Лютко Н., 502
Лякіна Р., 230
Ляхоцька Л., 457, 563–568
Ляхоцький В., 193, 261–
 269, 338, 339, 348, 355,
 356, 390, 391, 503, 504,
 569–576, 650–652, 709–
 722, 777, 813, 831–834,
 888, 896
Мазепа І., (60), (61), (514),
(516), (517), (524)
Мазур П., 458
Макаренко Г., 270
Маключенко В., 392
Маковей О., (192)
Марунчак М., 653
Марушкевич А., 236, 237,
 271, 272, 393, 577–607,
 654, 778
Махун С., 273
Мацієвич А., (33)

- Мацько В., 505–508, 608,
644, 889
Медведь О., 459
Медвід А., 460
Медвід І., 460
Мельничук Б., 835
Мельничук Г., 274
Метюк Г., 331
Мефодій, (22), (23), (804)
Мех Н., 394
Микитюк О., 561
Мисюра Ф., 461
Михаїл, архиєпископ,
(638)
Мицик Ю., 190, 197, 198
Міненко Т., 656–661
Міщенко Н., 275
Мовчан П., 759–761
Мовчун Л., 462
Модриг Верган В., 662
Мойсієнко А., 145, 463
Морачевський П., (485)
Мороз Р., 723
Мороз Т., 485
Морозов А., 256
Мосіяшенко В., 609
Мужеловська Л., 464
Музиченко Я., 276
Мулик-Луцик Ю., 10, 331
Мушкетик Ю., 759–761
Наконечна Г., (197)
Недзельський К., 663–665
Неживий О., 278
Нестеренко А., 666
Ничкало Н., 610, 611
Огієнко А., 286
Огієнко Д., (335–341)
Окаринський В., 358
Онуфрійчук І., 815
Онуфрійчук М., 668
Онуфрійчук Ф., 667, 725
Омельченко О., 761
Опанасюк Г., 399, 614,
879
Опанасюк О., 283, 284,
340, 781, 881, 884
Остерська М., 285
Острозький К., (26)
Ощипко І., 782
Павлова І., 669
Пазяк М., (731)
Пакевич М., (217)
Пакулько Н., 865
Палій Д., 783
Пальоха О., 400, 892
Панько О., 401–404, 670
Пасемко І., 784, 846, 847
Пастернак Є., 671
Пастернак О., 286
Пашенко В., 287, 288, 615
Петлюра С., (179), (180),
199, (264), 359, (497),
(534)
Пивоваров В., 469
Пилипчук О., 289
Пилявець Л., 360
Підвісоцька Л., 290
Підкова І., 291
Піогровська Д., 382
Пейчева О., 394

- Плотницька І., 405
Пляченко А., 341
Погрібний А., 762
Поліщук М., 292
Поліщук Я., 509, 882, 883
Полонська-Василенко Н.,
293
Пономаренко С., 858
Поташній Ю., 294, 486
Прискока О., 295
Прозор Н., 510, 511
Пушкар М., 726
Радевич-Винницький Я.,
447
Разумейко М., 617
Рапіна Л., 471
Реєнт О., 256
Рильський М., (817)
Рисіна М., 543
Річинський А., 675
Рожко В., 487, 488, 676–
678, 727
Рокіцький О., 489
Роняк Т., 407, 408, 618,
619
Русанівський В., 472
Савків Л., 296
Савчук С., 331
Садова Т., 620
Сапега Л., (1)
Саух П., 674
Сбруєва А., 543
Свенцицький І., (586),
(756)
Сверстюк Є., 798
Семчишин М., 409
Сергій, митрополит, (186)
Сілаєва Т., 406
Скуратівський В., 297
Славутич Я., 512, 513, 818
Сливка І., 298
Слободян М. 584
Софіюк В., 788
Сохацька Є., 299, 300,
361, 410–414, 514–523,
542, 621, 728–731, 762,
786, 787, 803
Стадник Н., 819
Степовик Д., 301, 820, 848
Стефанович О., (511)
Старицька-
Черняхівська Л. (Стари-
цька Л.), (514), (516),
(517)
Стецишин Р., 473
Студинський К., (200)
Сюндюков І., 302
Теленчі О., 789
Тертичка В., 362
Тесля І., 303
Тимошик М., 3, 12, 17, 18,
20, 21, 61, 63, 64, 68, 77,
78, 94, 105, 106, 158,
304–323, 334, 345, 363,
415, 416, 474, 490–494,
524–533, 642, 679–685,
697, 732–755, 790–793,
801, 802, 821–827, 833,
836, 837,

- (842), (843), (845), (848),
(850), (855), (856), 859,
860, (863–865), 894
Тимченко Є., 440
Тіменик З., 286, 324, 325,
417, 418, 686–688
Ткач Л., 485
Туптало Д. (Тупталенко),
(65), (164), (392), (393)
Туркевич В., 306
Толочко П., 376
Тхоржевська Т., 622
Тхоржевський Д., 616
Тюрменко І., (235), 326–
328, 330, 364–369, 419–
422, 623, 689, 690, 830,
834, 839
Усатий А., 475
Усатий В., 475
Фасоля А., 624
Федорів Ю., 692
Феллер М., 476, 477
Фещук М., 801
Филипович Л., 640
Фігус-Ралько А., 693
Франко І., (192), (502)
Хмельницький Б., (3),
(45), (103), (415), (416),
(515)
Хом'як Н., 423, 478
Хомчук О., 694, 695
Череп Т., 849
Черниш Н., 756, 861
- Чехович К., 479
Чикирисов Ю., 802, 850,
872, 876
Чуб Д., 828, 829
Чубай У., 757
Шевельзов Ю., 480
Шевченко Т., (5), (54),
(77), (78), (159), (170),
(184), (446), (463), (498),
(499), (519–521), (523),
(525), (526), (531), (532),
(765), (814), (818), (827),
(840)
Шептицький А., (195),
(196), (642), (684)
Шило В., 796
Шип Н., 839
Шляхова В., 625
Шпак В., 329
Шудря М., 371
Шуст Р., 291
Щегельський А., 330
Щерба С., 424
Юкало В., 332, 425
Юсип-Якимович Ю., 496
Янка, княгиня, (149)
Яременко С., 481
Ярмусь С., 74, 133, 333,
334, 697–699, 835–838,
840, 851, 852, 863, 864
Яртись А., 426
Я. С., 862
Demczuk B., 700

Зміст

Від укладачів	5
Зі сузір'я славетних	7
Твори Івана Огієнка.....	13
Література про Івана Огієнка	35
Іван Огієнко — державний і громадський діяч	45
Наукова спадщина Івана Огієнка — історика, культуролога, філософа.....	48
I. Огієнко — мовознавець	55
«Перекладав я Слово Боже...»	61
Іван Огієнко в українському літературному процесі	62
Педагогічна діяльність Івана Огієнка	66
Богословські погляди та церковна діяльність.....	75
Видавничо-редакційна, архівна та бібліотечно- бібліографічна діяльність.....	85
Вшанування пам'яті Івана Огієнка	91
Фундація імені митрополита Іларіона: видання творів Івана Огієнка та літератури про нього.....	95
Публікації про видання творів I. Огієнка та літератури про нього.....	96
Всеукраїнська премія імені Івана Огієнка.....	101
Бібліографія.....	103
Іменний покажчик	105